

Gorenjski Glas

PETEK, 11. DECEMBRA 2020

LETO LXXIII, št. 99, CENA 1,85 EUR

ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK

ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH

INFO@G-GLAS.SI

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Na Golniku bo tudi nova bolnišnica

Kirurgija Bitenc pripravlja projekte za gradnjo bolnišnice in doma za starejše v neposredni bližini Klinike Golnik, je povedal mag. Marko Bitenc, dr. med., direktor Kirurgije Bitenc. Če bo šlo vse po načrtih, bo projekt končan v dveh letih.

SUZANA P. KOVAČIČ

Ljubljana, Golnik – Kot je za Gorenjski glas potrdil Marko Bitenc, je Kirurgija Bitenc na javni dražbi kupila 5400 kvadratnih metrov zemljišča na Golniku, ki je bilo v lasti države. Za sodelovanje na dražbi se je odločil, ker namembnost zemljišča ustreza namenu bolnišnične dejavnosti in doma za starejše. Na zemljišču je nekaj propadajočih stavb, ki so bile v upravljanju Klinike Golnik in so bile v načrtu odprodaje. Propadajoče stavbe bodo

porušili. »Glede na zelo okrnjene zmogljivosti bolnišnic in domov za starejše, kar se je še zlasti pokazalo v sedanjih koronarazmerah, smo se odločili za to investicijo. Naš koncept je v povezanosti doma za starejše in bolnišnice, v okviru tega bo zagotovljena celovita zdravstvena in socialna oskrba.«

V Kirurgiji Bitenc dejavnosti delijo na tri dele: specialistične ambulante, endoskopsko dejavnost ter operacije in hospitalizacije. Ambulantno in endoskopsko dejavnost izvajajo

v Zdravstvenem zavodu Zdravje v Ljubljani, operacije in hospitalizacije pa od leta 2007 v Kliniki Golnik. »S kapacitetami smo že omejeni in gremo tudi iz tega razloga v širitev, še naprej pa bomo sodelovali s Kliniko Golnik,« je pojasnil Bitenc. V novi bolnišnici so predvidene tri operacijske dvorane, deset postelj za intenzivno nego, trideset navadnih postelj in deset postelj v negovalnem oddelku. Dom starejših bo imel 150 postelj.

► 3. stran

Mag. Marko Bitenc, dr. med. / Foto: arhiv Kirurgije Bitenc

Prvi skakalni vrhunec sezone

Včeraj so bile na svetovnem prvenstvu v poletih v Planici kvalifikacije, danes bosta prvi dve seriji za naslov posamičnega svetovnega prvaka.

Letošnje svetovno prvenstvo v poletih bo potekalo pod žarometi. / Foto: Blaž Oman

MAJA BERTONCELJ

Rateče – Pred skakalci je prvi vrhunec letošnje zime. Na Letalnici bratov Gorišek v Planici se bo danes začel boj za naslov svetovnega prvaka v poletih. Dve seriji bosta danes, še dve jutri. Ekipne svetovne prvake bomo dobili v nedeljo. Vse dni bo začetek ob 16. uri.

Včeraj so letalci v Planici opravili dva skoka za trening, sledile so še kvalifikacije. Rezultati do zaključka naše redakcije še niso bili znani. Organizatorji so imeli sicer v zadnjih dneh veliko dela s pripravo letalnice, predvsem z odstranjevanjem novozapadlega snega.

► 8. stran

Jutri o spremembah ukrepov

O spremembah koronaukrepov naj bi se znova pogovarjali jutri.

► 2. stran

NOVO!
Največji
Liebherr
razstavn
prostor na
Gorenjskem.

Celovita
ponudba
hladilnikov in
zamrzovalnikov
LIEBHERR

www.etis.si
*Ob nakupu hladilnika ali zamrzovalnika s funkcijo SmartDevice.

**VAREN
NAKUP!**

Za vse informacije in naročila smo vam na voljo na:

etis.kranj@etis.si

ali na

04/235 50 50

Ljubljanska c. 30
Kranj

ETIS 50 LET

AKTUALNO

Revizijska komisija iztirila GGD

Državna revizijska komisija: izkazan je dvom, da referenca, ki jo je ob prijavi za gradnjo drugega tira predložil konzorcij z Gorenjsko gradbeno družbo na čelu, izpolnjuje zahteve iz javnega naročila.

3

KRONIKA

Opita voznica z otroki v avtu s ceste v potok

Opita voznica se je v torek zvečer v Puštalu z osebnim vozilom, v katerem so bili trije otroci, prevrnila v potok. Zaradi prisebnosti enega od otrok, ki je poiskal pomoč, se je nesreča končala le z gmotno škodo.

10

GG+

Kot bi dihal skozi majhno slamico

Matjaž Gerčar iz Domžal je eden tistih, ki si ni mislil, da se bo s korono kdaj srečal, kaj šele, da bo z njo imel težave. Pa se je zgodilo prav to. Potek bolezni, ki jo je prebolel v bolnišnici, je bil težji in pojavili so se zapleti.

11

GG+

Epidemija je delo zelo spremenila

Namesto da bi se upokojila, je Diana Gaber ostala v Domu upokojencev Kranj in ob epidemiji covid-19 prevzela skrb za organizacijo dela, čeprav je sprva pojav okužbe v domu doživljala kot osebni poraz.

15

VREME

Danes bo pretežno oblačno. Jutri so ponekod možne rahle padavine. V nedeljo se bo čez dan od zahoda postopno jasnilo.

0/2 °C

jutri: pretežno oblačno

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Planica 2020 na Valu 202

Med 10. in 13. decembrom 2020 bo v dolini pod Poncami potekalo svetovno prvenstvo v smučarskih poletih. Val 2020 ga bo pospremil z doživetimi prenosi tekmovanja pa tudi z zgodbami o nastajanju t. i. izolacijskih snežink, v katerih so udeleženci prvenstva. Poslušalcem bodo ponudili tudi virtualni klepet z najboljšim slovenskim smučarskim skakalcem Petrom Prevcem. Zvočno podobo Planice 2020 bodo obogatili s pozivi navijačem in domišljeno komunikacijo na družbenih omrežjih.

Foto: Adrian Prgeč

RTV Slovenija podarja enemu naročniku Gorenjskega glasa pametno »flaško« za vodo iz nerjavečega jekla. V žrebu boste sodelovali, če boste pravilno odgovorili na vprašanje: Katerega leta je Robert Kranjec postal svetovni prvak v smučarskih poletih? Odgovore s svojimi podatki pošljite do ponedeljka, 21. decembra, na naslov: Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj, ali na koticek@g-glas.si.

Zgodbe, ki jih piše samota

Epidemija ne popušča, karantena se nadaljuje. Kako se spodate z njo, o čem razmišljate, zaprti med štiri stene, vas je česa strah? Prejeli smo nekaj pisem, ki smo jih že objavili in so kar optimistična, celo hudomušna, iz njih pa kljub trenutnim razmeram veje dokaj dobra volja. Zapišite svoje misli, občutke, kakšna je vaša dnevna rutina, in nam zapise pošljite na naslov Gorenjski glas, Nazorjeva 1, 4000 Kranj, ali po e-pošti na: koticek@g-glas.si. Olajšali si boste dušo, drugim pa pomagali.

Darilo
izzrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme ALOJZ JOŠT iz Naklega.

Deseti Valičev arheološki dan

Kranj – V ponedeljek, 14. decembra, bo med 10. in 16. uro v Kranju, sicer pa na spletu v aplikaciji Zoom, potekal deseti Valičev arheološki dan. V uvodnem nagovoru bo organizatorica dogodka arheologinja dr. Verena Perko iz Gorenjskega muzeja spregovorila o muzejih v času kuge in velikega pohlepa, v nadaljevanju pa bodo strokovnjaki s področja arheologije na krajših predavanjih predstavili še enajst različnih tem, povezanih z izkopavanji in odkritji po Sloveniji. Govora pa bo tudi o temah, ki jih lahko povežemo z aktualnim časom (Vpliv podnebnihih sprememb na razvoj in padec rimske države, Medicina v antični Sloveniji, o Varuhih hrane in pijače ...) Vsem zainteresiranim bodo v Gorenjskem muzeju tik pred začetkom dogodka ponudili kodo za povezavo na Zoomu.

O spremembah ukrepov jutri

Vlada je podaljšala začasne ukrepe za zmanjšanje tveganja okužbe in širjenja okužbe s koronavirusom. O morebitnih spremembah naj bi se znova pogovarjali jutri, v soboto, ko bodo iskali kompromis med zahtevami gospodarstva in opozorili zdravstva. Cepljenje proti covidu-19 je vse bližje.

URŠA PETERNEL

Kranj – Vlada je v sredo na seji pretresala ukrepe, ki jih je sprejela za zaježitev epidemije covid-19. Ker število okužb ostaja visoko, prav tako število bolnikov v bolnišnicah, je veljavne ukrepe podaljšala. O morebitnih spremembah naj bi se ponovno pogovarjali jutri, in sicer na dveh ločenih posvetih s predstavniki zdravstva na eni in predstavniki gospodarstva na drugi strani. Kot je znano, gospodarstveniki zahtevajo sprostitev nekaterih ukrepov, na drugi strani pa zdravstvena stroka opozarja, da bistvenega povečanja števila bolnikov, če bi se razmere poslabšale, zdravstvo ne bi več preneslo.

Na Gorenjskem se stanje izboljšuje

Delež pozitivnih testov še naprej vztraja pri več kot 28 odstotkih. V sredo so v državi potrdili 1849 novih okužb, po oceni je ta čas aktivnih več kot 20 tisoč okužb. Tudi razmere v bolnišnicah se bistveno ne spreminjajo, včeraj je bilo v bolnišnicah 1258 covidnih bolnikov, od teh 189 na intenzivni negi. Umrlo je 49 bolnikov. Žarišči sta Posavje in Obala, medtem ko se stanje v gorenjski statistični regiji še naprej izboljšuje, štirinajstredna incidenca na sto tisoč prebivalcev znaša 773. V sredo so v Kranju potrdili 52 novih okužb, Trziču 22, Radovljici 19, Škofji Loki 18, na Jesenicah 17 ...

V ponedeljek smo dosegli žalostni rekord, umrlo je kar 66 bolnikov s covidom-19. Po besedah ministra za zdravje Tomaža Gantarja vsak dan zaradi okužbe umre za en avtobus državljanov. Do včeraj je koronavirus pri nas terjal že 1949 življenj.

Podatki iz ankete NIJZ kažejo, da se večina ljudi okuži na delovnem mestu, sledi dom oziroma družina, manjši delež pa v domovih za starejše, bolnišnicah, pri zasebnih družin in v trgovinah. Je pa velik delež tistih, ki ne vedo, kje so se okužili; takšnih je skoraj tretjina.

Izidi testov po SMS-sporočilih

Z večjim številom dostopnih testov in tudi z uvajanjem hitrih testov se spreminja obveščanje o tem, ali je bil test na novi koronavirus pozitiven. Doslej je večina testiranih informacijo dobila od zdravnika ali z

Cepljenje bo brezplačno in prostovoljno, cepili bodo starejše od šestnajst let. / Foto: Gorazd Kavčič

vstopne točke. V prihodnje bo obveščanje avtomatizirano, z SMS-sporočilom. Preverjanje bo še naprej možno tudi na portalu eZdravje. Tisti, ki ne želijo ali morejo uporabiti teh dveh možnosti, pa bodo še vedno lahko izvedeli za rezultate pri zdravniku ali na vstopni točki.

Za cepljenje precejšnje zanimanje

Cepljenje proti covidu-19 je vse bližje. Na spletni strani e-uprava je že na voljo spletni obrazec, s katerim lahko državljani izrazijo interes za cepljenje proti covidu-19. Vloga zahteva le osnovne podatke, je brezplačna in neobvezujoča. Po besedah ministra za javno upravo Boštjana Koritnikarja je za zdaj namen zbiranja teh vlog le v

Pfizerjevem cepivu v razmiku 21 dni, pri cepivih Moderne in AstraZeneca pa enega meseca. Zaščita se vzpostavi od sedem do devet dni po drugem odmerku. Ker še ni dovolj podatkov, za zdaj

Po novem je za zaščito nosno-ustnega predela obvezna uporaba zaščitnih mask, ne zadošča več uporaba šalov, rut ali drugačne vrste zaščite.

ne bodo cepili mlajših od šestnajst let, nosečnic in doječih mater. Ker gre za cepivo z novo tehnologijo, se bodo lahko cepili tudi bolniki s kroničnimi in vnetnimi boleznimi.

Stranski učinki so bolečina na mestu vboda, rahel glavobol in bolečine v mišicah, ki izzvenijo v treh dneh. Cepljenje bo prostovoljno in brezplačno, pri čemer je prof. dr. Štrukelj poudaril, da s tem, ko se odločimo za cepljenje, izkažemo odgovornost do sebe in drugih.

Strategijo za cepljenje na ministrstvu za zdravje in na NIJZ še pripravljajo, najprej pa bo cepivo na voljo stanovalcem in zaposlenim v domovih starejših občanov, zaposlenim v zdravstvu in ostalim prednostnim skupinam. Če bi želeli doseči 60-odstotno precepljenost, bo treba cepiti 1,2 milijona ljudi.

Pacienti s pridruženimi boleznimi

V torek so se z ministrom za zdravje Tomažem Gantarjem po spletu pogovarjali direktorji slovenskih bolnišnic. Direktor UKC Ljubljana Janez Poklucar, ki je tudi predsednik Združenja direktorjev slovenskih bolnišnic, je povedal, da so covidni pacienti vse starejši in

da jih ima veliko pet ali več pridruženih bolezni. Zato jih vse več potrebuje daljšo hospitalizacijo ali jih celo ni več mogoče odpustiti domov. Zato so direktorji predlagali, naj se poveča število

lo negovalnih postelj za covidne paciente in paciente, ki so bolezen že preboleli. V bolnišnice prihaja od deset do dvajset odstotkov pacientov po prebolelem covidu zaradi zapletov, ki jih je povzročilo prebolevanje te bolezni.

Dovoljen obisk botaničnih parkov

Vlada je na sredini seji kot izjemo od prepovedi dodala dostop in ogled kulturne dediščine na ograjenih odprtih javnih površinah z nepremično kulturno dediščino. Po novem je torej dovoljen ogled arheoloških parkov, botaničnih vrtov in podobnega na odprtih javnih površinah. Dovoljen je dostop in ogled, ni pa dovoljeno organizirano vodenje, v primeru ograjenih površin pa je lahko prisoten en zunanji obiskovalec na trideset kvadratnih metrih.

Na rdečem seznamu Nemčija

Vlada je na rdeči seznam držav, za katere je pri vstopu v Slovenijo obvezna desetdnevna karantena, dodala Nemčijo, Velika Britanija in Estonija pa sta odslej v celoti rdeči. Irska in Islandija nista več na rdečem seznamu, temveč sta oranžni.

Revizijska komisija iztirila GGD

Državna revizijska komisija: izkazan je dvom, da referenca, ki jo je ob prijavi za gradnjo drugega tira predložil konzorcij z Gorenjsko gradbeno družbo na čelu, izpolnjuje zahteve iz javnega naročila.

SIMON ŠUBIC

Ljubljana – Državna revizijska komisija (DKOM) je v torek sporočila, da je ugodila pritožbi avstrijskega Strabaga in razveljavila odločitev družbe zTDK o priznanju sposobnosti konzorcija Gorenjske gradbene družbe (GGD), češkega Metrostava in CGP-ja Novo mesto za glavna gradbena dela pri projektu Drugi tir. DKOM je podvomila, da Metrostavova referenca Komplex Blanka, na katero se je skliceval konzorcij, izpolnjuje razpisne zahteve.

Sposobnost sodelovanja v drugi fazi javnega naročila za gradnjo objektov na odsekih železniške proge Divača–Črni Kal in Črni Kal–Koper je zTDK oktobra priznal štirim glavnim ponudnikom: ob konzorciju GGD skupaj s SGP-jem in Metrostavom še avstrijskemu Strabagu (skupaj z nemškimi podjetji Ed Züblin in turškimi Gülermak Agirom), Kolektorju CPG v sodelovanju z Yapi Merkezijem in Özalp-om ter turškemu gradbinca, podjetju Cengiz. Strabag je kasneje z revizijskim zahtevkom izpodbijal odločitev družbe zTDK glede konzorcija GGD, Metrostav in CGP. Kot so pojasnili v DKOM-u, je avstrijskemu podjetju uspelo izkazati dvom, da referenčni projekt Komplex Blanka, na katerega se je v prijavi skliceval

Družba zTDK je štirim ponudnikom priznala usposobljenost za gradnjo drugega tira, o sposobnosti konzorcija Gorenjske gradbene družbe, Metrostava in CGP-ja Novo mesto bo morala zdaj ponovno odločiti. / Foto: Primož Pičulin

omenjeni konzorcij, izpolnjuje zahteve, ki jih je v razpisu določil zTDK.

Kandidati so morali izkazati, da so po metodi NATM zgradili predorske cevi v dolžini šest kilometrov za drugi odsek drugega tira (Črni Kal–Koper) in v dolžini deset kilometrov za prvi odsek (Divača–Črni Kal). Kot so sporočili iz DKOM-ja, je Strabag z obširno listinsko dokumentacijo potrdil svoje navedbe, da so bili v okviru referenčnega projekta Komplex Blanka zgrajeni predori po dveh različnih metodah in da so bili po metodi NATM zgrajeni predori zgolj v skupni dolžini 5,5 kilometra.

Družba zTDK pred sprejemom izpodbijane odločitve in tudi v predrevizijskem postopku ni preverila sporne reference, odločitev o skladnosti prijave konzorcija GGD, Metrostav in CGP z razpisnimi zahtevami pa je bila tako vsaj preuranjena, so ugotovili v revizijski komisiji, ki je zato odločitev o priznanju sposobnosti konzorcija razveljavila, zTDK pa mora o tem vprašanju ponovno odločiti.

Iz zTDK so že napovedali, da bo njihova strokovna komisija nadaljnjo odločitev o ustreznosti izpodbijane reference oziroma priznanju usposobljenosti sprejela v najkrajšem možnem času

glede na novo pridobljena dejstva. »Ob tem poudarjamo, da je bila v času sprejema odločitve o usposobljenosti ponudnikov podana referenca verodostojno potrjena s strani referenčnega naročnika,« so zavržili.

Direktor Gorenjske gradbene družbe Stanislav Remic odločitve DKOM-a podrobneje ni želel komentirati, ker postopek še poteka, saj mora zTDK o usposobljenosti njihovega konzorcija za gradnjo drugega tira še enkrat odločiti. »Verjamemo pa v našega češkega partnerja, da je predložil ustrezno referenco. Ne nazadnje jo je potrdil tudi njegov češki naročnik,« je povedal.

K

KOMENTAR
MAJA BERTONCELJ

Planica iz dnevne sobe

Planica po desetih letih znova gosti svetovno prvenstvo v poletih, skupno pa sedmič. Prvo je bilo daljnega leta 1972, ko se je naslova svetovnega prvaka veselil Švicar Walter Steiner. Letošnjemu bi lahko v številnih pogledih dali predznak prvič. Prvič poteka v decembrskem terminu, v poznopopoludanskih urah in posledično pod žarometi. Prvič pa bo tudi brez gledalcev.

Organizatorji so do zadnjega upali, da bi jih v dolino pod Poncami lahko pripeljali vsaj omejeno število, v igri je bil celo koncept ogleda s parkirišč – iz avtomobilov. Na zadnje so zaradi epidemiološke situacije in ukrepov morali odmisli tudi to možnost. Gledalci so od nekdanj pomemben del Planice, njen zaščitni znak. Večdesettisočglava množica je vsako leto glasno spodbujala junake Planice. Še do pred kratkim bi si težko predstavljali, da se bo kdaj lahko navijalo zgolj virtualno. V času epidemije covid-19 pa so se številne stvari preselile na splet – celo navijači. Virtualne tribune poznamo na primer iz košarkarske lige NBA, v teh dneh jih bomo lahko spoznali tudi iz Planice in videli, kako je biti navijač v dnevni sobi. Organizatorji se bodo s sodobno tehnologijo, ki je danes na voljo, trudili pričarati Planico, kot smo je vajeni. Vse to za gledalce pred televizijskimi ekrani in za skakalce. Vsaj delno bo to zagotovo šlo,

tiste pristne Planice, ki se za gledalce ne dogaja le na tribunah, pa seveda ne bo. Ne bo kolon vozil po Zgornjesavski dolini, ne bo polnih prenočitvenih kapacitet, ne bo spremljevalnega programa, ne bo stojnic, zabave ... Navijačem letos ne bo treba od doma zgodaj zjutraj, le nekaj minut pred začetkom tekmovanja se bodo usedli pred televizijski sprejemnik in uživali – upajmo, da v dolgih in varnih poletih. Tekmovanje pod umetno svetlobo prinaša tudi možnost igre luči, uporabe svetlobnih efektov in laserske tehnologije. Organizatorji obljublajo posebno Planico tudi v tem pogledu. Verjamem, da jim bo tudi tokrat v teh posebnih razmerah, ki jih narekuje covid-19, uspelo ohraniti sloves odlično izpeljane prireditve.

Jutri bomo dobili novega svetovnega prvaka med posamezniki, v nedeljo še med ekipami. Slovenski orli branijo srebrno ekipno medaljo z zadnjega svetovnega prvenstva v Oberstdorfu. Ko bo padel zastor nad decembrsko Planico, bodo skakalci odšli naprej na naslednje postaje tekem in se na Letalnico bratov Gorišek znova vrnili že konec marca, na finale svetovnega pokala. Vsi upajo in si želijo, da bi vsaj takrat lahko gledalci prišli v fizični obliki, ne le virtualno. To je pomembno tudi s finančnega vidika in kritija proračunskega primanjkljaja, ki ga bo dalo to prvenstvo.

Na Golniku bo tudi nova bolnišnica

1. stran

Marko Bitenc je povedal, da so oddali vlogo za podelitev koncesije za dom starejših, nimajo pa še povratne informacije. A kot je poudaril, bodo potrebe na tem področju samo še rastle.

Kirurgija Bitenc je sicer zasebni zavod, vendar s podeljeno koncesijo delujejo kot del javne zdravstvene službe. Tudi do nove bolnišnice bodo lahko dostopali vsi z urejenim zdravstvenim zavarovanjem in veljavno napotnico, je zagotovil Marko Bitenc. Projektiranje načrtovane investicije je zaupal skupini Ržišnik Perc iz Šenčurja, s katero je že sodeloval. Če bo šlo vse

po načrtih, bosta bolnišnica in dom za starejše zgrajena decembra 2022. O vrednosti investicije bo več povedal, ko bo končan idejni projekt.

Kirurgija Bitenc je sicer zasebni zavod, vendar s podeljeno koncesijo delujejo kot del javne zdravstvene službe.

Marko Bitenc je, kot med drugim izvemo na spletni strani Kirurgije Bitenc, diplomiral na Medicinski fakulteti v Ljubljani leta 1985, po opravljenem pripravništvu je začel specializacijo iz kirurgije. Vključen je bil v raziskovalne projekte raka želodca in pljuč v UKC

Ljubljana. Vzporedno s specializacijo je magistriral s področja zdravljenja pljučnega raka. Od leta 1993 je delal kot torakalni kirurg na Kliničnem oddelku za torakalno kirurgijo v UKC Ljubljana. Glavno področje njegovega dela in raziskav je rak pljuč, požiralnika in želodca. Od leta 1996 je bil dvakrat izvoljen za predsednika Zdravniške zbornice Slovenije. V tem času je bil tudi član Zdravstvenega sveta na Ministrstvu za zdravje. Od ustanovitve dalje je član Združenja torakalnih kirurgov Slovenije, kjer trenutno opravlja funkcijo predsednika. Od leta 2005 je zasebni zdravnik s področja torakalne kirurgije.

Domžalski vrtci bodo dražji

Domžale – Domžalski svetniki so sprejeli dvig cen programov javnih vrtcev v občini Domžale. S prvim januarjem 2021 bodo starši za otroka v prvem starostnem obdobju na mesec plačevali 6,89 evra več, za otroka v drugem starostnem obdobju pa slabih šest evrov več. Povišali so se tudi stroški živil v ceni programa, saj si v vrtcu prizadevajo zagotoviti kar največ lokalne hrane.

Direktorici nagrada za delovno uspešnost

Domžale – Svetniki so sprejeli predlog sklepa Sveta zavoda Kulturnega doma Franca Bernika Domžale, da je direktorica tega javnega zavoda Cveta Zalokar Oražem upravičena do izplačila dela plače za delovno uspešnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu za leto 2019, in sicer v višini 1,5 bruto plače direktorice na dan 1. januarja 2020.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA

Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE

Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO

NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertonec, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Petermel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak Aleksič, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir; stalni sodelavci:

Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA

Jernej Stritar, Ilovar Stritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE

Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, faks: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek in petek od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: Vikend, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Delo, d. o. o., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 1,85 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Umrli je Boris Janez Bregant

V 81. letu starosti se je poslovil nekdanji jeseniški župan in častni občan Boris Bregant.

URŠA PETERNEL

Jesenice – V ponedeljek se je v 81. letu starosti poslovil Boris Janez Bregant, nekdanji župan in od leta 2007 častni občan občine Jesenice.

Boris Bregant (1940–2020)

Osnovno šolo in nižjo gimnazijo je končal na Jesenicah. Šolanje je nadaljeval v Ljubljani na tehnični srednji šoli strojne smeri ter Fakulteti za strojništvo v Ljubljani. Podiplomski študij s področja vzdrževanja in logistike v metalurgiji je opravil v Rimu v Italiji. Po študiju se je zaposlil v Železarni Jesenice, ki jo je kasneje kar dvajset let vodil tudi kot generalni direktor, nato pa je bil pet let direktor slovensko-italijanskega podjetja za uvoz in izvoz metalurških izdelkov Železarne Jesenice v Italiji.

Dva mandata, med leti 1998 in 2006, je bil župan občine Jesenice. Pod njegovo župansko taktirko so se Jesenice iz železarskega mesta začele preobražati v sodobnejšo občino. Med večjimi dosežki v času njegovega županovanja so med drugim sprememba podobe mesta (Čufarjev trg, Stara Sava, Poslovna cona, Plavški travnik), dograjevanje Gimnazije Jesenice, ustanovitev Visoke šole za zdravstveno nego, ustvarjanje mestnega središča (selitev občinske uprave v zgradbo nekdanje uprave Železarne Jesenice, priprave za selitev upravne enote ...), oživitve starega fužinskega naselja Stara Sava z muzejem in glasbeno šolo, razvoj pomoči na domu, ustanovitev Razvojnega centra Zgornje Gorenjske in številni drugi.

V letih po upokojitvi je ostal aktiven in je tudi v zadnjem obdobju življenja puščal svojo sled v domačem

okolju. S ponosom se ga bodo spominjali v Pihalnem orkestru Jesenice - Kranjska Gora, katerega častni član je bil, dolga leta je vodil organizacijski odbor gledališkega festivala Čufarjevi dnevi,

kot predsednik je vodil Društvo upokojencev Jesenice, vključeval pa se je še v številne druge aktivnosti različnih jeseniških društev. Za svoje delo je prejel številne nagrade in priznanja, med njimi tudi naziv častnega občana občine Jesenice leta 2007.

»Na Občini Jesenice se bomo Borisa Janeza Breganta spominjali kot izredno spoštovanega in cenjenega sodelavca, katerega pošteno, karizmatično in vizionarsko vodenje sodelavcev v občinski upravi je še danes v spominu vseh zaposlenih,« so povedali na Občini Jesenice. Sožalje svojcem je izrekel tudi župan Blaž Račič.

»Boris Breganta se bomo spominjali kot delovnega, umirjenega, razumevajočega, razgledanega človeka, ki si je v svoji poklicni karieri doma in v tujini ustvaril velik ugled. Bil je ljudski človek, ki je za človeka vedno našel prijazno, toplo besedo. Kot župan je zelo zaznamoval obdobje preobrazbe Jesenic v sodobnejše mesto in občino, na ta način pa za župansko funkcijo postavil visoke standarde. Aktiven na različnih področjih je ostal tudi vsa ta leta po upokojitvi, s tem pa tako na Jesenicah kot tudi širše pustil neizbrisen pečat. Ohranili ga bomo v trajnem spominu,« je ob tem povedal župan Blaž Račič.

Na Občini Jesenice je odprta tudi žalna knjiga, v katero se lahko v času uradnih ur vpišejo vsi, ki to želijo.

Praznik brez slovesnosti

V Radovljici občinski praznik praznujejo na obletnico rojstva znamenitega rojaka zgodovinarja in dramatika Antona Tomaža Linhartu, ki se je sredi osemnajstega stoletja rodil prav na današnji dan. Praznovanja ne bo, župan Ciril Globočnik bo občane nagovoril po spletu.

MARJANA AHAČIČ

Radovljica – Letos epidemija koronavirusne bolezni ne dopušča praznovanja s kulturno prireditvijo. Zato bo občina slovesnost s podelitvijo praznovanj organizirala, ko bodo razmere to dopuščale, pojasnjujejo na radovljiški občinski upravi. Kljub temu praznik ne bo šel mimo popolnoma nezaznamovan: župan Ciril Globočnik bo občane na kratko nagovoril virtualno, na občinski spletni strani www.radovljica.si.

Radovljiški občinski svet je sicer že poleti sprejel sklep o prejemnikih letošnjih plaket A. T. Linhartu. To so: Vilma Kravanja Gosnik za udejstvovanje na področju ljubiteljske kulture, Kulturno-turistično društvo Kamna Gorica za turistično promocijo kraja, ohranjanje tradicije in bogatenje kulturnega življenja v skupnosti in Petja Zorec za uspehe v modnem oblikovanju.

Po sklepu župana pa bosta pečat Občine Radovljica prejela Slavica Soršak za prostovoljstvo v društvih in projektih ter Uroš Štefelin, kuharski mojster iz Vile

V radovljiški knjižnici je še ves december na ogled razstava Mestnega muzeja o Antonu Tomažu Linhartu, ki bi letošnjega 11. decembra praznoval 264. rojstni dan.

Prejemniki letošnjih plaket A. T. Linhartu so: Vilma Kravanja Gosnik, Kulturno-turistično društvo Kamna Gorica in Petja Zorec. Pečat Občine Radovljica bosta prejela Slavica Soršak in Uroš Štefelin, medaljo Občine Radovljica pa sodelujoči v projektu Okusi Radol'ce.

Podvin ob prejemu Michelinove zvezdice ter za dosežke na področju kulinarike in turizma. Za promocijo turistične destinacije pa bodo medalje Občine Radovljica prejeli sodelujoči v projektu

Okusi Radol'ce: Turizem in kultura Radovljica, Gostilna Avguštin, Gostišče Draga, Gostilna Kunstelj, Gostilna Lectar, Gostilna Pr' Tavčar, Gostišče Tulipan, Restavracija Center, Restavracija

Tabor, Vila Podvin in Vinoteka Sodček.

Posebna priznanja in denarne nagrade za nadaljnje strokovno izpopolnjevanje prejmejo tudi študenti, ki so z odliko opravili zaključni letnik študija in diplomu. To so letos dosegli: Ines Jelenc, Igor Jurekovič, Katarina Klinar, Leja Mauko, Manca Uršič in Grega Vauhnik.

V radovljiški knjižnici je sicer na ogled razstava Mestnega muzeja o Linhartu, ki je bil rojen pred 264 leti. Razstava obiskovalce popelje v 18. stoletje, v čas velikih sprememb. Ena osrednjih osebnosti tega obdobja na Kranjskem je bil prav Linhart (1756–1795), razsvetljenec in intelektualc, najpomembnejši slovenski preroditelj, prvi slovenski dramatik (Županova Micka in Ta veseli dan ali Matiček se ženi), oče slovenskega gledališča in znanstvenega zgodovinopisja.

Radovljica ima sicer dva občinska praznika: 5. avgusta, na obletnico ustanovitve Cankarjevega bataljona na Vodiški planini na Jelovici, ter 11. decembra, na dan, ko se je leta 1756 v Radovljici rodil Anton Tomaž Linhart.

Župani proti novoletni podražitvi

Zgornjegorenjski župani niso podprli predloga Ekogorja za dvig cen obdelave mešanih komunalnih odpadkov. Višje cene naj bi uvedli postopno, po aprilu prihodnje leto. A Ekogor je pogodbo o novih, višjih cenah z javnim komunalnim podjetjem Jeko že sklenil.

URŠA PETERNEL

Jesenice – Župani sedmih občin Zgornje Gorenjske, ki se srečujejo vsak mesec, so svoje sestanke preselili na splet. Tako je tudi decembrska koordinacija potekala na daljavo, prek spletnega orodja Zoom. Tokratna glavna tema je bil predlog spremembe cene storitve obdelave mešanih komunalnih odpadkov. Gre za storitev, ki jo opravlja Ekogor v CERO Mala Mežakla, po predlogu Ekogorja pa naj bi se cena te storitve 1. januarja povišala za nekaj več kot 18 odstotkov.

Mešani komunalni odpadki so tisti, ki ostanejo, ko v gospodinjstvu izločimo embalažo, plastiko, biološke odpadke, papir, steklo ... Gre torej za tisti ostanek, ki ga odložimo v zabojnike z zelenim pokrovom. Za njihovo obdelavo na območju Zgornje Gorenjske skrbi CERO Mala Mežakla oziroma podjetje Ekogor.

Kot so pojasnili v Ekogorju, so razlog visoki stroški, zlasti izvoza lahke frakcije na sežig v tujino, kjer se je cena v zadnjih letih povečala za več kot petdeset odstotkov. Poleg tega so se povišali stroški dela zaradi zahtev po dvigu osnovnih plač, so dodali.

Župani so v razpravi menili, da je rok za potrditev višjih cen prekratek, zato so se dogovorili, da naj Ekogor pripravi nov predlog, po katerem naj bi višje cene uvedli postopno, od 1. aprila 2021 dalje.

Ekogor je lani na mehansko-biološko obdelavo

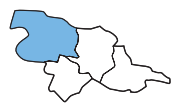
V CERO Mala Mežakla iz mešanih komunalnih odpadkov izločijo vse še uporabne frakcije, biorazgradljive snovi in lahko frakcijo. Za zadnjem jim je letos uspelo podpisati triletno pogodbo s Cementarno Anhovo, a le za prevzem osem tisoč ton letno. To zadošča za prevzem sproti nastajajočih količin lahke frakcije, začasno skladiščeni odpadki na Mali Mežakli tako ostajajo. V tujino pa ta čas lahke frakcije ne izvažajo.

prevzel dobrih 18 tisoč ton mešanih komunalnih odpadkov, med drugim tudi iz občin Jesenice, Kranjska Gora, Žirovnica, Radovljica, Bohinj, Gorje in Tržič. Za obdelavo tone odpadkov občine zdaj plačujejo 137,50 evra, pogodbe pa veljajo do konca leta. Po novem letu naj bi plačevale 162,40 evra za tono.

Ekogor je kot podizvajalec pogodbo o tem že podpisal z javnim komunalnim podjetjem Jeko, tako bi nova, višja

cena morala stopiti v veljavo 1. januarja. So pa v Ekogorju potrdili, da dogovori z župani o morebitnih spremembah in zamiku dviga cen še potekajo. Tako ta hip še ni znano, ali se bodo zneski na položnicah za zgornjegorenjska gospodinjstva s 1. januarjem povišali ali ne. Ob tem omenimo, da v občinah Jesenice in Gorje Ekogor storitev opravlja prek koncesije, tako da morata morebitni dvig cen potrditi še občinska sveta obeh občin.

Imajo svoj božični studio

V prostorih Krajevne skupnosti Struževo so domačini uredili božični studio, ki so ga opremili in okrasili s prostovoljnimi prispevki.

VILMA STANOVNIK

Struževo – V kranjski krajevni skupnosti Struževo so krajani med seboj zelo povezani. »Letos smo morali vsa druženja ob zaključku leta odpovedati, zato smo bili veseli predloga staršev in otrok, ki so sicer ves čas omejenega gibanja ustvarjali izdelke na internetnih delavnicah na daljavo. Predlagali so, da ob zaključku leta pripravijo sklop lastnih oddaj, in sicer kot darilo krajankam in krajanom,« pravi predsednik Krajevne skupnosti Struževo Tomaž Sajovic in pojasnjuje, da so jim v krajevni skupnosti odstopili prostor za ureditev božičnega studia, ki so ga s prostovoljnimi prispevki opremili in okrasili. Ustvarjalna skupina pod vodstvom Petre Sajovic je posnela skupaj 15 tematskih razvedrilnih oddaj, šest pravlji in devet ustvarjalnic. Meta Kraljič je uredila scensko postavitve,

V Struževem so uredili božični studio, kjer se dogaja marsikaj. / Foto: arhiv KS Struževo

Kaja Kne je bila zadolžena za snemanje, montažo posnetkov je naredil Jani Jugovic, bolj znan kot Cool Fotr. Oddaje so z veliko odrekanja, priprav, učenja in pod nadzorom staršev zaradi spoštovanja ukrepov pripravile

Brina Zupin, Ajda Bohinc, Žana Golob, Jerca Zalokar Obadič, Nikolina Benič, Ema Čebulj, Rebeka Ferencak, Sophie Prosen, Ema Golob, Taja Cuderman, Anamari Rakovec, Hana Štupar in Anja Misajlovski.

Prva oddaja je bila na sporedu na prvo adventno nedeljo. V prihodnjih dneh do vstopa v novo leto se bodo zvrstile še ostale oddaje, ki si jih bo moč ogledati na Facebooku na strani Struževo, KS. »V Struževem si zelo želimo, da bi v prihodnje lahko podobne oddaje in tudi naše lokalne novice predvajali v živo, zato zelo podpiramo načrt kranjske občine po vzpostavitvi pametnega mesta,« pravi predsednik Sajovic in dodaja: »Svet Krajevne skupnosti Struževo se je soglasno odločil, da bomo tudi letos obdarovali približno 60 starejših krajanov in 70 otrok. Obdarovanje bo potekalo v skladu z vsemi potrebnimi ukrepi, z raznosom daril po hišah. Sredstva smo zagotovili s tem, da si svetniki še naprej ne bomo izplačevali sejnin, nekaj pa bo tudi donatorskih sredstev.«

Za krožiščem še parkirišče

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Šenčur – Pred kratkim so v središču Šenčurja dokončali krožno križišče, ki naj bi prispevalo k umiritvi prometa in njegovi večji pretočnosti. V nadaljevanju bo sledilo tudi urejanje območja okoli trgovine v središču, kjer so zdaj premaknili pločnike ob parkirišču. To je le začasna ureditev, pojasni župan Ciril Kozjek, v prihodnjem letu ga bodo dokončno uredili in parkirne površine prilagodili novim širinam avtomobilov.

Novo krožišče je bilo tudi predmet svetniških vprašanj na zadnji seji občinskega sveta, med drugim je bilo slišati

tudi pripombo, da je speljano precej ravno, vozniki ga ne dojemajo kot krožišče in nekateri zato ne upoštevajo pravil. Z občinske uprave so dobili odgovor, da je bilo na voljo zelo malo prostora in temu so prilagodili tudi umestitev krožišča. Predstavlja tudi občutno spremembo režima vožnje in ljudje potrebujejo čas, da se navadijo nanj. Z dodatnimi tablamami bodo obvestili o spremembi prometni signalizaciji. Zaradi omejenega prostora v krožišču tudi ne bo moglo biti kake posebne postavitve, pač pa bodo poskrbeli za zasaditev s tulipani. V dar so jih dobili od cvetličarne, zasadili pa jih bodo prostovoljci.

Urejeno je novo krožišče, v nadaljevanju bo tudi bližnje parkirišče. / Foto: Primož Pičulin

OGLASNO SPOROČILO

SPOT SVETOVANJE GORENJSKA V KOVAČNICI

V KRAJSKI KOVAČNICI, KI JE V LETOŠNJEM LETU POSTALA TUDI PODJETNIŠKI INKUBATOR, ŽE TRETJE LETO USPEŠNO DELUJE TOČKA SPOT SVETOVANJE GORENJSKA.

Namen SPOT točk je predvsem podpora potencialnim podjetnikom in podjetnikom začetnikom, saj marsikateri podjetnik na začetku svoje podjetniške poti ali morda tudi kasneje, ko se sooča z izzivi rasti podjetja, potrebuje strokoven nasvet ali usmeritev. Tako so v okviru točke SPOT svetovanje Gorenjska na voljo brezplačne storitve, kot so podjetniško svetovanje, informiranje ter povezovanje regionalnega okolja. Pomemben del nalog SPOT svetovanja Gorenjska je tudi organizacija in izvedba brezplačnih delavnic, usposabljanj ter izmenjav dobrih praks.

V letošnjem letu so opravili več kot štiristo svetovanj in izvedli več kot tisoč eVem postopkov za podjetnike. Pri tem se, ob najvišji možni oceni 5,0, lahko pohvalijo s povprečno oceno zadovoljstva 4,9.

Izvedli so tudi več kot 30 drugih dogodkov, kot so usposabljanja, delavnice, ogledi dobrih praks in odpiranja poslovnih priložnosti. Pri določanju vsebin vedno stremijo k temu, da pripomorejo podjetnikom pri razvoju njihovega podjetja, prav tako pa si prizadevajo, da na delavnice povabijo predavatelje z bogatimi izkušnjami. Tako so v začetku leta, ko so se še lahko družili v Čživo, organizirali delavnico na temo javnega nastopanja, na kateri je svoje znanje in izkušnje z udeleženci delila Anja Križnik Tomažin. Na temo

podjetniškega popoldneva jih je obiskal znani kolumnist Miha Mazzini. Poleti so si ogledali proizvodnjo Pivovarne Union Laško in klepetali z eno od ustanoviteljic podjetja La-Popsi.

Izjemno ponosni so na uspešno izvedeno usposabljanje ČABC podjetništva in njegove udeležence, ki jim je uspelo pridobiti tudi finančno spodbudo v višini tri tisoč evrov. Program usposabljanja je bil namenjen predvsem podjetnicam začetnicam, ki so želele nadgraditi podjetniško znanje in kandidirati na ČNatečaju za podelitev finančnih spodbud za najboljši poslovni model in predstavitev podjetnic začetnic 2020. Skozi pet modulov so udeležence postopoma spoznavale pomembne korake za začetek svoje podjetniške poti. Po končanem usposabljanju so bili odzivi zelo pozitivni, enega od njih je zapisala novopečena podjetnica

Maja Jerkič, ki sedaj uspešno vodi svoje podjetje FREEZURA, Maja Jerkič, s. p.:

ČV oktobru 2019 sem se odločila, da po dolgih letih zapustim poklic gospodinje in vzgojiteljice in se podam v poslovne vode. Ker nisem vedela, kje začeti, sem se obrnila na SPOT točko v Kovačnici, kjer sem dobila prav vse potrebne informacije. Še več, ponudili so mi izobraževanje, ki sem se ga v aprilu in maju tudi udeležila. Usposabljanje ABC podjetništva mi je dalo nov elan, utrdilo mojo poslovno idejo in mi dalo ogromno novega znanja in poguma, da se s srcem, glavo in dušo podam na novo pot. Z vsem pridobljenim znanjem sem se prijavila na razpis Spirit Slovenija za najboljšo poslovno idejo, ki je namenjen podjetnicam začetnicam, in v oktobru 2020 prejela zaslužno nagrado. Neizmerno sem

Maja Jerkič, udeleženka ABC podjetništva

hvaležna za prijetno izkušnjo in potrđitev, da naj sledim svojim sanjam.«

V sklopu točke SPOT svetovanja Gorenjske v Kovačnici vsako leto pripravijo tudi novočasno razstavo gorenjskega podjetništva. Letos je obarvana s kreativnimi vsebinami in podjetniki. Na razstavi se tako s svojimi produkti predstavlja 16 gorenjskih podjetnikov, ki se s kreativnostjo prebijajo iz anonimnosti in dokazujejo, da podjetnost ne pozna meja.

V decembru se že ozirajo v prihodnje leto, za katerega že načrtujejo izvedbo Usposabljanja ČABC podjetništva, ki mu bo tako kot v letošnjem letu sledil tudi Natečaj za najboljši poslovni model za podjetnice začetnice. Poleg tega načrtujejo še pisano paleto drugih podjetniških dogodkov in delavnic, ki pa naj za zdaj ostanejo še skrivnost, da ne pokvarimo učinka presenečenja.

Vsi potencialni in obstoječi podjetniki pa so vedno dobrodošli, da se pridružijo in poslužijo aktivnosti na sedežu SPOT svetovanja Gorenjska v Kovačnici, kjer sta jim na voljo svetovalki Nastija Podobnik (nastija.podobnik@bsc-kranj.si ali 04/77 77 252) in Mojca Primožič (mojca.primozic@bsc-kranj.si ali 04/77 77 251).

Ob jubileju bodo izdali zbornik

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Šenčur – Ob koncu koledarskega leta bo izšel zbornik o 70-letni zgodovini AMD Šenčur, namenjen članom in drugim, ki želijo spoznati delo društva. "Obsegal bo pregled delovanja AMD Šenčur od leta 1950 naprej in bo po obdobjih prikazal, kako se je dejavnost društva v teh desetletjih spreminjala. Brali bomo lahko o tem, kako so pridobili prve prostore in vozila, kako so učili v lastnih učilnicah, kako je potekalo delo skozi posamezna obdobja, ko se je zahtevnost pridobivanja voznških izpitov in izobraževanja na vseh področjih spreminjala. Prikladal bo, kako je potekala pot od lastne avto šole prek priključevanja drugim avtošolam, do tega, da so žal izgubili avto šolo in

kako so svojo dejavnost prilagajali tem okoliščinam," navaja Slavka Weisseisen, predsednica AMD Šenčur od leta 2013. K sodelovanju v AMD so jo pred desetletji povabili kot učiteljico, ki je v osnovni šoli vodila prometne krožke, sicer pa je tudi sama v tem društvu opravila tako voznški kot pred tem tudi kolesarski izpit.

V zadnjih letih je AMD Šenčur okrepilo zlasti delo na področju izobraževanja in preventive. Na preventivnem delovanju, sodelovanju z ostalimi dejavnostmi in društvu in zagotavljanju varnega koraka bo utemeljena tudi prihodnost društva, poudarja Weisseisenova. Kot še navaja, predstavite zbornika zdaj ne bo, pač pa bo poslan kot voščilo članom ob koncu leta.

Višja enkratna denarna pomoč za novorojence

Cerklje – Cerkljanski občinski svetniki so na sredini seji sprejeli nov odlok o enkratni denarni pomoči ob rojstvu otroka, s katerim poleg nekoliko višje denarne pomoči za novorojence uvajajo tudi stimulatívno višino za vsakega naslednjega otroka. Tako bodo občani Cerkelj odslej namesto 230 evrov ob rojstvu prvega otroka prejeli 250 evrov, ob rojstvu drugega 350 evrov, tretjega 400 evrov in za vsakega naslednjega po petdeset evrov več. Nove denarne pomoči veljajo za otroke, rojene od 1. januarja prihodnje leto dalje.

V razvojni svet regije imenovali župana

Kamnik – Kamniški svetniki so potrdili predlog Komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja in na novembrski seji občinskega sveta v Razvojni svet Ljubljanske urbane regije za obdobje 2021–2027 imenovali župana Mateja Slaparja.

Temeljit pregled preteklosti

V zborniku Gorenjavaško in Hotaveljsko skozi čas so popisali bogato zgodovino krajev in ljudi na omenjenih dveh območjih ter tako prvič celostno povzeli življenje v teh krajih skozi zgodovino.

MATEJA RANT

Gorenja vas – Gorenjavaško in Hotaveljsko sta močni in značilni lokalni središči z bogato preteklostjo, kljub temu pa doslej še ni bilo zapisa, ki bi celostno povzel življenje v teh krajih, kot so to že dobili nekateri drugi kraji v občini Gorenja vas - Poljane. Na pobudo župana Milana Čadeža so zato pred tremi leti začeli pripravljati zbornik, ki zdaj prinaša prvi tovrstni večji pregled preteklosti za to območje. V zborniku Gorenjavaško in Hotaveljsko skozi čas – Bogastvo preteklosti za izzive prihodnosti so na več kot šeststo straneh zbrali spomine na življenje ljudi in dogodke na teh območjih v različnih zgodovinskih obdobjih do današnjih dni. »Območji sta podeželski in večstoletni način

življenja je oblikoval njuni značilni podobi, primerljivi sicer z drugimi slovenskimi območji, a vendar v mnogem posebni. Močno sta se

V zborniku so na več kot šeststo straneh zbrali spomine na življenje ljudi in dogodke na teh območjih v različnih zgodovinskih obdobjih do današnjih dni.

spreminjali in se še spreminjata v zadnjih stopetdesetih letih,« je poudaril urednik zbornika Valentin Bogataj in dodal, da vsa ta dogajanja zaslužijo zapis ter s tem ohranitev spomina na delavnost, vztrajnost in duhovno moč njunih prebivalcev. »Spoštovanje naših prednikov, njihovih prizadevanj za

obstoj in preživetje, bolj za boljši vsakdan ... so vredni trajnega spomina tudi v pisni besedi in knjižni obliki.« Tudi zato, pravi Bogataj, se je odločil sprejeti izziv in se lotiti priprave zbornika, pričemer so mu bili v veliko pomoč še drugi trije člani uredniškega odbora: Mirjana Možina, Damjana Peternelj in Silvo Pivk, ki so tudi sami s svojimi prispevki obogatili zbornik, vseh avtorjev, ki so sodelovali pri nastanku zbornika, pa je kar 77. Razdeljen je na devet tematskih sklopov, ki prinašajo zgodbe o tamkajšnjih krajih in ljudeh, odstirajo preteklost, se zazrejo v prelomne čase in prizadevanja za boljši kos kruha. Dotaknejo se vzgoje in izobraževanja ter skrbi za zdravje na teh območjih, svoje mesto so v njem dobili tudi vidnejši posamezniki

in soustvarjalci vsakdana iz teh krajev. Popisali so še društveno in družabno življenje ter vse skupaj obogatili s 673 fotografijami in 122 dokumenti. »Knjiga naj bi imela zaradi bogate vsebine in sporočilnosti mesto v vsakem domu z omenjenih območij,« verjame Valentin Bogataj. Mirjana Možina pa ob tem dodaja: »Vse zapisano je danes že zgodovina, ki ni samo zbir podatkov, ampak je srečanje z življenjem in ljudmi nekih časov. Zgodovina je učiteljica življenja, bodimo dobri učenci, izkušnje preteklosti naj nam pomagajo pri oblikovanju naše prihodnosti.« Prepričana je, da knjiga odpira možnosti tudi nadaljnega raziskovanja vsem, ki bi želeli še podrobneje spoznati katero od področij, ki so jih zajeli v zborniku.

Akademije ne bo, podelili bodo priznanja

SUZANA P. KOVAČIČ

Tržič – Dvanajsti december je pomemben datum v zgodovini Tržiča, saj je leta 1492 dobil posebne trške pravice in svobščine in bil iz vasi povzdignjen v trg. Slavnostne

akademije ob letošnjem občinskem prazniku zaradi epidemije ne bo, bo pa župan Borut Sajovic podelil priznanja župana najzaslužnejšim: Alenki Golmajer Terzic, Špeli Maji Nolimal, Marti Markič, Mariji Lavtar, Borisu

Horvatu in Urbanu Boletu. Naziv ambasador Občine Tržič bo prejel dr. Bojan Knific. Med občinskimi nagrajenci diplomu prejmeta Suzana Kokalj in Vrtec Tržič, plaketo pa Uroš Bodlaj in Prostovoljno gasilsko društvo Bistrica

pri Tržiču. Naziv častne občanke občine Tržič bodo podelili Zvonki Pretnar. Podelitev priznanj si lahko ogledate v soboto, 12. decembra, ob 20. uri na Tržič TV in na spletni povezavi: <https://vimeo.com/event/536010>.

Podarite naročnino na Gorenjski glas

Bliža se čas obdarovanj in radi bi vam predlagali, da letos podarite nekaj, česar ni treba oviti v darilni papir. To je naročnina na časopis Gorenjski glas, ki izhaja ravno prav pogosto – dvakrat tedensko. Zato k branju ne sili vsak dan, pač pa se bere postopoma – petkovo številko ob koncu tedna in torkovo vse do petka.

Pokličite nas po telefonu na številko 04/201 42 41 ali nam pišite na e-naslov narocnine@g-glas.si in skupaj bomo poiskali najboljšo možnost za znesek, ki ga boste določili vi. To pomeni, da ni nujno, da poklonite letno naročnino, saj so na voljo tudi druge možnosti.

Gorenjski glas bo obdarovancem prinašal zanimive novice iz čisto vseh, tudi najmanjših krajev Gorenjske. In teh novic se ne da najti nikjer drugje!

Obdarite svoje najdražje z zvestim prijateljem, ki bo na obisk prihajal tudi v času krize.

Gorenjski Glas
www.gorenjskiglas.si

Gorenjski Glas

vabljeni k vpisu
abonmajev za sezono
2019/20

Dosedanji abonenti od 11. do 22. januarja 2021. Novi abonenti od 25. do 29. januarja 2021.

Se vidimo!

... pod krošnjo kulture

01 8318 226 | 01 8397 606
www.domkulture.org | info@domkulture.org

O izzivih podeželja v Komendi

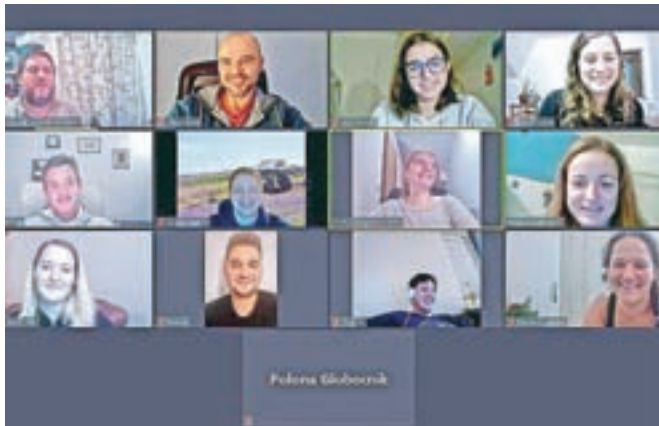
Zaupni pogovori za mlade

Udeleženci spletne okrogle mize so razpravljali o izzivih podeželskega okolja v občini Komenda.

ALEŠ SENOŽETNIK

Komenda – Stičišče Središče, ki predstavlja stičišče nevladnih organizacij osrednjeslovenske regije, v sodelovanju z Zvezo slovenske podeželske mladine pripravlja cikel posvetov med občini in lokalnimi nevladnimi organizacijami. Srečanja so organizirali že v več občinah osrednjeslovenske regije, med njimi tudi v Kamniku, Medvodah in Domžalah. V ponedeljek zvečer pa so razpravljali o izzivih podeželja v občini Komenda. Kot je sicer uvodoma povedala Doris Letina iz Zveze slovenske podeželske mladine, so sprva načrtovali, da se bodo srečali v živo na komendskem sejmu, a je epidemija covid-19 prekrižala tudi te načrte, zato je srečanje potekalo na platformi za videoklice.

Kljub temu so udeleženci, med katerimi so prevladovali

Posvet je potekal na Zoomu. / Foto: zajem zaslona

mladi, predlagali kar nekaj možnih rešitev, ki naslavlajo sodobne izzive podeželskih občin. Med predlogi so poudarili postavitev avtomatov, ki bi ponujali hrano lokalnih kmetij. Občini predlagajo tudi ustanovitev posebnega sklada, namenjenega predvsem za manjše kmetije in mlade prevzemnike, s čimer bi spodbudili hitrejši prenos kmetij na mlajšo generacijo, kar je po

mnenju sodelujočih ključno za ohranitev kmetij. Med konkretnimi predlogi pa so poudarili tudi željo po večji urejenosti poljskih poti.

Glede na to, da je Komenda znana po velikih kmetijskih sejmih, bi lahko na enem od naslednjih organizirali brezplačno tržnico, kjer bi mladi kmetje predstavili svoje izdelke, popestrili pa bi jo s predavanji in drugimi dodatnimi aktivnostmi.

Želijo si tudi več možnosti za promocijo lokalnih ponudnikov in društev, bodisi na oglasni tabli pred informacijsko točko ali v obstoječih lokalnih občilih, občinski spletni strani in na drugih spletnih platformah.

Na precej pozornosti je našel tudi ideja, da bi osnovnošolce bolj vpeli v kmečko življenje, bodisi preko šole v naravi, kmečkega krožka bodisi kakšne druge podobne aktivnosti, ki bi se lahko odvijala na kakšni od lokalnih kmetij.

S posvetom so si organizatorji prizadevali povezati predvsem lokalne nevladne organizacije in posameznike s predstavniki občinske uprave, a je župan Stanislav Poglajen zaradi neodložljivih obveznosti udeležbo na okrogli mizi v zadnjem trenutku odpovedal. S povzetkom razprave oziroma predlaganimi rešitvami so ga predstavniki organizatorjev tako seznanili naknadno.

Vsem mladim iz občine Kamnik je v okviru Mladinskega centra Kotlovnica do nadaljnjega na voljo terapevtska posvetovalnica, ki poteka individualno na Zoomu.

JASNA PALADIN

Kamnik – 'Online' terapevtska posvetovalnica v okviru Mladinskega centra Kotlovnica Kamnik je začela delovati z decembrom, mladim pa bo na voljo vsak ponedeljek med 17. in 20. uro – vse dotlej, ko bodo za to čutili potrebo.

Delavnice vodi Iztok Zver, mladinski delavec in certificirani psihoanalitični psihoterapevt, ki ima s tovrstnim delom več kot desetletne izkušnje. »Na posvetovalnico se lahko obrneš, ko se znajdeš na pomembnem življenjskem razpotju, v dilemi glede sprejemanja kakšnih, zate pomembnih življenjskih odločitev, v doživljanju stiske, povezane z aktualno življenjsko situacijo, v doživljanju občutij, ki so

res težka za 'hendlat', v odnosu, ki te navdaja z občutkom 'površinskosti', če čutiš potrebo po bolj poglobljenem pogovoru in podobno. Prav vsak izmed nas se kdaj znajde na točki 'spopadanja' s čim za nas res zahtevnim in včasih se je ob tem lahko tudi težko zaupati osebam, ki so naši najbližji,« Zver nagovarja mlade v stiski, ki jim je ta posvetovalnica namenjena.

Terapevtska posvetovalnica je brezplačna, poteka pa na platformi Zoom (tako, da udeleženec prejme zasebno povabilo po dogovorjenem časovnem terminu srečanja).

Vsi, ki bi želeli pogovor oz. terapevtski posvet, lahko pišejo na kotlovnicaposvet@gmail.com in se tako tudi prijavijo.

OGLASNO SPOROČILO

INTERVJU

Janez Kadivec

Kako vozilo pripraviti na zimo?

ZIMSKÉ RAZMERE IN NIZKE TEMPERATURE OD LASTNIKOV JEKLENIH KONJIČKOV ZAHTEVAJO ŠE DODATNO POZORNOST. NA KAJ MORAMO BITI POZORNI IN ZAKAJ JE IZBIRA GORIVA V ZIMSKEM ČASU ŠE POSEBEJ POMEMBNA, NAM JE PAVEDAL JANEZ KADIVEC, LASTNIK IN DIREKTOR PODJETJA AVTO KADIVEC, KI SE LAHKO POHVALI S TRIDESETLETNIMI IZKUŠNJAMI NA PODROČJU PRODAJE IN SERVISA VOZIL. NJEGOVI PRESOJI ZAUPAJO ŠTEVILNI VOZNIKI TAKO V OKOLICI ŠENČURJA, KJER IMAJO SVOJE PROSTORE, KOT TUDI Z DRUGIH DELOV GORENJSKE IN SLOVENIJE.

Zimske temperature so tu, tudi sneg do nižin smo dočakali pred dnevi. Kako je v tem času, poleg menjave pnevmatik, še treba poskrbeti za vozilo?

Pomembno je, da posvetimo pozornost kontroli oz. menjavi olja in filtrov, pa tudi hladilne tekočine. Ob rednem servisiranju

avtomobila strokovnjaki že med letom poskrbimo za to, da je avto pripravljen na zimo. Seveda pa v zimskih mesecih velja natočiti tudi tekočino za brisanje stekel in urediti druge podrobnosti. Posebej pri vozilih z dizelskim motorjem pa je še posebej v času nižjih temperatur pomembno skrb posvečati izbiri ustreznega goriva.

Zakaj je skrb za gorivo tako pomembna pozimi in pri vozilih z dizelskimi motorji?

Tudi pri bencinskih avtomobilih moramo biti seveda pozorni in natakati kvalitno gorivo, ki omogoča dobro in dolgoživo delovanje motorja. A pri vozilih z dizelskimi motorji mora biti skrb v tem primeru še toliko večja, saj se pri zelo nizkih temperaturah v dizelskem gorivu izloča parafin, tudi olje v motorju je bistveno bolj gosto ob nizkih temperaturah in ima zato slabše mazalne lastnosti. Nabirajo se lahko ostanki goriva, česar je ob izbiri pravega goriva precej manj, to pa je dobro tudi za okolje, saj s takšnimi gorivi manj onesnažujemo okolico in prihranimo pri porabi. Ob uporabi kvalitetnega dizelskega goriva motor ob nizkih temperaturah lažje in hitreje vžge, kvalitno gorivo zagotavlja tudi boljše mazalne lastnosti in zmanjša obrabo motorja, kar pomeni, da tudi podaljšuje njegovo življenjsko dobo.

Kakšna je kvaliteta domačih goriv, kot je denimo Petrolov Q Max?

Petrol je že od nekdaj uveljavljena domača znamka, ki ji zaupajo mnogi slovenski vozniki. Petrolova goriva so povsem primerljiva s številnimi tujimi in v marsikaterem oziru tudi boljša. Konkretno pri Petrolovem Q Max dizelskem gorivu opazimo, da ima boljše mazalne lastnosti in omogoča hitrejšo in učinkovitejšo izgorovanje od običajnih. Posledica je manjša

poraba goriva in manjši vpliv na okolje, hkrati pa avtomobilu zagotavlja daljše in boljše delovanje.

Kako navade pri točenju goriva lahko vplivajo na življenjsko dobo motorja? Velja vedno natočiti poln rezervoar?

Zagotovo je za motor bistveno bolje, da je rezervoar poln, saj se v nasprotnem primeru v njem lahko začne nabirati kondenz in ob stalni vožnji z malo goriva v rezervoarju lahko pride do težav. Včasih, ko so imeli avtomobili še kovinske rezervoarje, je lahko v tem primeru prišlo tudi do rjavenja materialov, danes pa teh težav sicer ni več, a se vseeno lahko nabira voda, kar za vozilo ne pomeni nič dobrega. Slabša se moč motorja, kar v hujših primerih lahko pripelje tudi do večjih okvar. Nikakor se ne izplača voziti na „zadnje hlape“. Najkasneje takrat, ko nam posveti lučka za rezervno gorivo, zapeljimo na bencinski servis.

Koliko pozornosti, po vaših izkušnjah, gorivu posvečajo vozniki?

Slovenci že tradicionalno veljamo za dobre skrbnike svojih avtomobilov. V zadnjih letih pa dobivamo tudi več vprašanj glede izbire pravega in kvalitetnega goriva. Vozila so namreč danes grajena zelo natančno in potrebujejo pravo zmes, da nam lahko dobro in dolgo služijo. Izbira kvalitetnega goriva je zato vse bolj pomembna, še posebej če smo lastniki novejšega avtomobila.

MAXIMALNA ZANESLJIVOST V ZIMSKIH RAZMERAH.

NIŽJA PORABA GORIVA | DALJŠA ŽIVLJENJSKA DOBA | MANJ EMISIJE V OKOLJU

iQ DIESEL

Q MAX PETROL VISOKOKAKOVOSTNA GORIVA

Jutri nov hokejski derbi

V Hali Tivoli bo jutri obračun med ekipama SŽ Olimpija in SIJ Acroni Jesenice.

JOŽE MARINČEK

Kranj – Hokejisti so v tem tednu igrali tekme državne prvenstva. V torek je MK Bled v Kranju gostil Hidrio Jesenice. Enakovredna tekma se je končala z rezultatom 3 : 4 v korist Jeseničanov. V Ljubljani sta se pomerili ekipi Slavija Junior in True Celje. Boljši so bili hokejisti Slavije Junior, so zmagali z 19 : 3.

Novo tekmo državnega prvenstva so na sporedu jutri. Ob 17. uri se bo začel slovenski hokejski derbi v Tivoliju. Pomerili se bosta ekipi SŽ Olimpija in SIJ Acroni Jesenice. Obe ekipi uspešno nastopata tudi v Alpski hokejski

ligi (AHL), kjer je SŽ Olimpija trenutno na odličnem tretjem mestu z 21 osvojenimi točkami, SIJ Acroni Jesenice pa s točko manj na četrtem mestu.

Kar dve tekmi pa bosta jutri v Kranju. Ob 13. uri se bodo pomerili hokejisti MK Bled in Slavije Junior, ob 18. uri pa še hokejisti Triglava in Maribora.

V nedeljo bosta v Dvorani Podmežakla tekmo, ki se bo začela ob 17. uri, odigrala še SIJ Acroni Jesenice in True Celje.

Prav tako v nedeljo bo ob 19. uri v Hali Tivoli na sporedu tekma rednega dela v AHL med ekipama SŽ Olimpija in Lustenau.

Kranjski odbojkarji dvakrat ugnali Panvito

Kranj – Odbojkarji ekipe Hiša na kolesih Triglav so se v petih dneh dvakrat pomerili s Panvito Pograd. Sobočane so v soboto v športni dvorani na Planini najprej premagali s 3 : 0 (22, 20, 22), že v sredo pa jih je čakala zaostala tekma šestega kroga v Murski Soboti. Domačini, ki so se pripravljali na maščevanje, so tekmo začeli odlično in povedli z 8 : 3, a sledil je odgovor Kranjčanov, ki so na servis Janka Breganta z dobro igro v bloku dobili osem zaporednih točk. Nekaj trenutkov pozneje so prednost povečali na štiri točke, a nato je prišlo do še enega preobrata. Domači so se vrnili v vodstvo (21 : 20), toda končnico so zaradi svojih napak nato izgubili. V drugem nizu je Triglav že vodil s 16 : 10, vendar je prednost zapravil in sledilo je izenačenje na 1 : 1. Kranjčani so nato tretji niz gladko dobili, četrti pa je bil do izida 20 : 20 ves čas izenačen, saj si nobena ekipa ni priborila večje prednosti od dveh točk. V končnici se je gostujočemu trenerju Sašu Ropu obrestovalo, da je za servisno črto poslal rezervista Gala Ibrišimovića, ki je s servisi (dosegel tudi dva asa) poskrbel za končni rezultat 3 : 1 (23, -22, 17, 20) in novo zmago. Kranjčani, ki so sedaj na petem mestu prvenstvene lestvice, v nedeljo odhajajo na gostovanje k ekipi ACH Volley Ljubljana.

Trije porazi naših rokometaršic

Kranj – V torek zvečer je slovenska ženska reprezentanca končala nastope na evropskem prvenstvu na Danskem in zasedla končno 16. mesto. Po dveh visokih porazih proti rokometnim prvokategorijam iz Francije in Danske je na odločilni tekmi za napredovanje v drugi del tekmovanja morala priznati premoč še Črni gori. Črnogorke so bile boljše s 26 : 25. »To evropsko prvenstvo je bilo zelo specifično. Priprave smo začeli pozno in nismo imeli pripravljanih tekem. Tudi proces treningov je bil zelo prilagojen, izveden je bil v nizkem obsegu. Ekipo smo dodobra spremenili. Na voljo imamo nekaj dodatnih moči, a še nismo uigrani. Zadnjih dvajset minut proti Črnogorkam je zagotovo dobra popotnica za naprej,« je po odločilnem porazu povedal selektor slovenske reprezentance Uroš Bregar.

Domžalski nogometaši izgubili z Bravom

Domžale – V sredo so nogometaši odigrali prestavljeni tekmi v Prvi ligi Telekom Slovenije. Na nogometnem igrišču Športnega parka Šiška v Ljubljani sta se pomerila Bravo in Domžale. V enakopravnem prvem polčasu so nato zadetek dosegli nogometaši Brava. V drugem delu igre so Domžalčani sicer več napadali, a so bili njihovi strelji nenatančni. Nogometaši Brava so se pametno branili, prejeli tudi tri rumene kartone, a na koncu zmagali. Konec tedna so na sporedu tekme 17. kroga. Domžalčani bodo v nedeljo gostovali pri Muri.

Loški rokometarši izgubili v Izoli

Škofja Loka – Minulo sredo je na zaostali tekmi petega kroga rokometne Lige NLB ekipa Urbanscape Loka gostovala pri ekipi Butan plin Izola in izgubila z rezultatom 27 : 22 (14 : 10). Jutri ob 18. uri Ločani gostijo ekipo Jeruzalem Ormož.

Košarkarji so tudi dobrodelni

Košarkarji in košarkarice so te dni aktivni na igriščih, prav tako pa si želijo pomagati pomoči potrebnim. Danes bo v Kranju slovenski ženski derbi med Triglavom in Cinkarno Celje, jutri pa v Šenčurju moški gorenjski derbi med ekipama Gorenjska gradbena družba Šenčur in ECE Triglav.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Na košarkarskih igriščih je živahno tako med tednom kot ob koncu tedna. Tako je na prvi tekmi 11. kola prve SKL za moške ECE Triglav v torek gostoval pri Krki, Kranjčani pa so tudi po osmem nastopu ostali brez zmage, saj so gostitelji zmagali z rezultatom 86 : 57 (28 : 16, 14 : 21, 21 : 25, 16 : 22).

V sredo je bila na sporedu tekma med Kopro Primorsko in Gorenjsko gradbeno družbo Šenčur. Košarkarski klub Koper Primorska je komisarja članskih tekmovanj KZS Gorazda Trontlja obvestil, da na tekmi ne bo nastopil. Iz KZS so sporočili, da bo komisar tekmovanja glede tekme odločal v skladu z določili pravilnika.

Tako je bila v sredo odigrana le tekma med Zlatorogom Laško in Helios Sunsi, Domžalčani pa so slavili s 57 : 80 (11 : 13, 19 : 18, 16 : 14, 11 : 35). Iz domžalskega kluba bodo v sodelovanju z nekaterimi partnerji ter z Zvezo prijateljev mladine Domžale zbirali sredstva in pomagali mladim, ki jih je obdobje epidemije najbolj prizadelo. Več o akciji izveste na njihovi spletni strani.

Medtem ko Domžalčane jutri čaka nov obračun pri Hopsih Polzela, pa je na

Kranjske košarkarice so navdušile s serijo desetih zaporednih zmag, danes pa gostijo ekipo državnih prvakinj. / Foto: Primož Pičulin

Gorenjskem na sporedu zaostala tekma med sosedi, ekipama Gorenjska gradbena družba Šenčur in ECE Triglav. Začela se bo ob 19. uri.

Na dobrodelno akcijo za pomoč otrokom se pripravljajo tudi v Ženskem košarkarskem klubu Triglav. Sicer pa kranjske košarkarice v novi sezoni igrajo odlično. V zadnjih dneh so v 11. kolu najprej v Mariboru z rezultatom 60 : 72 (15 : 15,

23 : 19, 13 : 19, 9 : 19) premagale domačo ekipo Maribor, v torek pa so bile v zaostalem osmem kolu z rezultatom 47 : 63 (9 : 12, 15 : 14, 10 : 16, 13 : 21) boljše še od ekipe Grosuplja. Kranjčanke, ki vodijo na prvenstveni lestvici, nov nastop čaka že danes, ko se bodo ob 20.15 v domači dvorani na Planini na derbiju kroga pomerile z ekipo državnih prvakinj iz Celja. Varovanke kranjskega trenerja Gašperja Sluge

so Celjanke že premagale na tekmi v Celju. »Morda smo koga presenetili s serijo desetih zaporednih zmag in s skokom na vrh lestvice, a dekleta igrajo kolektivno tako v obrambi kot v napadu in to je naše najmočnejše orožje. Pred obračunom s Celjankami imamo sicer nekaj težav s poškodbami, a verjamem, da se bodo dekleta enkrat odločno zoperstavila celjski ekipi,« je povedal Gašper Sluga.

Prvi skakalni vrhunec sezone

◀ 1. stran

S torika na sredo je v dolini pod Poncami zapadlo več kot sedemdeset centimetrov snega, dobila je idilično zimsko podobo. Prve polete letošnje decembrske Planice smo videli v sredo popoldan, ko je bil preizkus letalnice. Prvi se je po zaletišču spustil Rok Tarman, član domačega ND Rateče - Planica, pristal pa je pri 148 metrih. Daljša dneva je uspela debitantu na letalnica Lovru Kosu, ki je poletel 225 metrov.

Zares bo šlo danes. Favoritov za naslov svetovnega prvaka je več, med glavnimi so zagotovo tisti, ki so v letošnji zimi pokazali najboljšo pripravljenost. To so Norvežani na čelu z vodilnim in skupnem seštevku svetovnega pokala Halvorjem Egnerjem Granerudom, ki mu je najbližje Nemeč Markus

Anže Lanišek je bil edini iz slovenske reprezentance, ki je imel na podlagi letošnjih rezultatov zagotovljeno mesto v kvalifikacijah. / Foto: Bobo

Eisenbichler. Kot dobri letalci so znani tudi Slovenci. V seštevku svetovnega pokala je trenutno na desetem mestu najvišje Anže Lanišek, mesto za njim je

domačin Bor Pavlovčič, največje pozitivno presenečenje sezone v slovenskem taboru. Lanišek je bil edini, ki je imel po odločitvi glavnega trenerja Gorazda Bertonec

zagotovljeno mesto v kvalifikacijah. Za preostala tri so se na treningu pomerili Peter Prevc, Timi Zajc, Bor Pavlovčič, Žiga Jelar in Domen Prevc. Izpadla sta Peter Prevc in Jelar. »Letalnica se moram iz poleta v polet čim bolj privaditi. Treba bo pokazati svoje najboljše skoke, skušati čim več iztisniti iz sebe in čim bolj uživati v vsakem poletu posebej,« je v sredo razmišljal Anže Lanišek, član SSK Mengeš.

Slovenski skakalci so po prihodu iz Rusije v torek opravili zadnji tehnični trening na 120-metrski skakalnici v Planici. Kot je pojasnil Bertonec, so testirali opremo, popoldne pa opravili še kondicijski trening in nekaj imitacije. Želja vseh je, da bi prikazali najboljše nastope v sezoni in na domačih tleh posegli visoko tako na posamični kot na ekipni tekmi.

Prodaja jim je zrasla tudi letos

Družba Danfoss Trata letos praznuje petindvajsetletnico delovanja, med njihovimi bolj uspešnimi enotami pa je proizvodna enota v Kamniku s stodvajsetimi zaposlenimi, kjer je kar nekaj ključnih oddelkov.

JASNA PALADIN

Kamnik – Podjetje Danfoss Trata letos obeležuje 25-letnico delovanja. V četrto stoletje je podjetje z dvesto zaposlenih in petimi milijoni evrov prometa zraslo do več kot sto milijonov evrov letnega prometa in šeststo zaposlenih na dveh lokacijah v Sloveniji – v Ljubljani in v Kamniku.

»V Danfossu Trata ustvarjamo inženirstvo prihodnosti, v okviru katerega želimo z manj ustvariti več in do leta 2030 doseči ogljično nevtralnost. S ponosom tudi sredi nepredvidljivih časov, v katerih smo se letos znašli, kažemo spričevalo dosežkov. Za to je bilo treba vložiti veliko znanja, dela, denarja, kakor tudi podpore vodstva danskega Danfossa. Nastalo je podjetje, na katero smo lahko ponosni,« poudarja generalni direktor podjetja Aleksander

Zalaznik in dodaja, da s svojimi izdelki postavlja izlozbo globalnih trendov za pametne stanovanjske in poslovne zgradbe ter mestna omrežja daljinskega ogrevanja. Kot vodilni svetovni dobavitelj tehnologij in ponudnik energetske učinkovitih rešitev za stavbe, infrastrukturo, kmetijstvo ter okolje sodeluje s partnerji v več kot 45 državah sveta. Izdelki Danfossa Trata se sicer po vsem svetu uporabljajo v aplikacijah daljinskega ogrevanja in hlajenja, regulaciji ogrevanja in klimatizacije stanovanjskih ter poslovnih stavb.

Na lokaciji v Kamniku je zaposlenih sto dvajset delavcev. »Danfoss je leta 2010 prepoznal prednost ključnih inženirskih znanj v Sloveniji ter konkurenčne cene dela ter vzpostavil Center odličnosti za lotane izmenjevalnike toplote v Sloveniji. Proizvodnja se je preselila

Jerica Budič, direktorica proizvodnje v Kamniku

iz daljne Finske v Kamnik ter tako se je povsem na novo odprlo sto dvajset delovnih mest za ljudi različnih profilov in znanj,« nam je povedala Jerica Budič, direktorica proizvodnje v Kamniku, in našela, kateri ključni oddelki se nahajajo v Kamniku: razvojni center za izmenjevalnike, v katerem razvijajo nove tehnologije,

materiale in ključne kalkulacije prenosa toplote v izmenjevalnikih, kakovostni center za Evropo, ki vključuje analize produktov ter delovanja izmenjevalnikov v aplikacijah ogrevanja in hlajenja, upravljanje globalne verige in planiranje, vodnje prodajnega portfelja in pa sama proizvodnja.

Njihov center odličnosti v Kamniku se je z leti osredotočil in specializiral zgolj na posebno tehnologijo izdelave s pomočjo lotanja. »Lotani izmenjevalniki so sestavljeni iz stisnjenih plošč, ki se v pečeh s pomočjo temperature tudi to 1100 stopinj Celzija spojijo v izdelek s kanali, po katerih se preko vode ali plina za hlajenje izmenja temperatura. V Kamniku imamo tako več stiskalnic za izdelavo plošč iz nerjavečega jekla ter peči, iz katerih letno naredimo več kot sto dvajset tisoč izdelkov,« nam je še povedala Budičeva in ponosno dodala, da se proizvodna enota v Kamniku lahko pohvali z izjemno rastjo prodaje v zadnjih desetih letih – tudi letos, s čimer so rastle tudi investicije v proizvodnjo. Samo letos so pridobili novo digitalizirano testno napravo, peč za lotanje in novo stiskalnico za oblikovanje plošč, iz katerih je izmenjevalnik sestavljen.

Praznovanje 25-letnice so si v družbi zamislili nekoliko drugače, a jim je načrte prekrizala epidemija, zato so pripravili 25-dnevno virtualno praznovanje z različnimi aktivnostmi predvsem za zaposlene.

Danfoss Trata v Kamniku

V boj za e-vinjeto tudi Iskratel

Kranjski Iskratel je skupaj z madžarskim podjetjem ARH Informatics oddal najcenejšo ponudbo za vzpostavitev sistema elektronske vinjete. Na Darsov razpis so prispele tri ponudbe.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Na razpis za vzpostavitev in delovanje sistema elektronske vinjete, ki naj bi po napovedih ministrstva za infrastrukturo v Sloveniji začel delovati decembra prihodnje leto, so prispele tri ponudbe. V Družbi za avtoceste v RS (Dars) so pojasnili, da je zdaj na vrsti pregled prispelih ponudb, pogodbo z izbranim ponudnikom pa želijo skleniti do začetka februarja 2021.

Kot so razložili v Darsu, je najcenejšo ponudbo v višini 14 milijonov evrov oddal kranjski Iskratel v partnerstvu z madžarskim podjetjem ARH Informatics, ponudba slovaškega Skytolla znaša 15,7 milijona evrov, daleč dražja pa je ponudba konzorcija podjetij Marand, Telekom Slovenije, Pošta Slovenije in Kapsch iz Avstrije, in sicer 33,4 milijona evrov.

V Iskratelu so povedali, da njihova ponudba za e-vinjeto, ki so jo oddali s podjetjem ARH Informatics, prepoznanim kot vodilnem podjetju na svetu na področju rešitev prepoznave registrskih tablic, temelji na preizkušeni in uveljavljeni tehnologiji. Na Madžarskem, ki je bila ena izmed prvih držav z vzpostavljenim sistemom

elektronske vinjete, namreč deluje že osem let.

Omenjeni sistem omogoča nakup e-vinjete kadarkoli s pomočjo aplikacije, na spletni strani ali bencinskih servisih ter drugih prodajnih mestih, pojasnjujejo v Iskratelu. Osnovni podatek za nakup e-vinjete je registrska tablica vozila, med prednostmi sistema digitalnih vinjet pa sta tudi veljavnost vinjete od samega datuma nakupa (kadarkoli v letu) ter preprost prenos z enega vozila na drugo. Nadzor uporabe vinjet temelji na prepoznavanju vozil s snemanjem registrskih tablic in uvrščanjem v cestninske razrede.

V kranjski družbi še poudarjajo, da sistem vse zaznane registrske tablice, ki imajo plačano vinjeto, takoj po zaznavi izbriše, kršitelje pa v okviru mehanizma upravitelja avtoceste obravnava skladno z varstvom osebnih podatkov.

»Skupaj z ARH Informatics, ki smo ga na podlagi izkušenj prepoznali kot kredibilnega partnerja, smo tako ponudili preizkušen in uveljavljen sistem, ki hkrati omogoča nadaljnji razvoj in odpira neslutene možnosti povezav z drugimi naprednimi sistemi,« je poudaril glavni direktor Iskratela Željko Puljić.

V dveh bankah takojšnja čezmejna plačila v evrih

V sistem, ki omogoča takšna plačila, sta se iz Slovenije kot prvi vključili Banka Intesa Sanpaolo in Sberbank banka.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – V ponedeljek sta se v vseevropsko plačilno infrastrukturo za izvrševanje takojšnjih plačil v evrih (TIPS) vključili prvi slovenski banki – Banka Intesa Sanpaolo in Sberbank banka. Kot so ob tem sporočili iz Banke Slovenije, je bil TIPS, ki je v upravljanju Evrosistema, vzpostavljen pred dve letoma, njegova bistvena prednost je v tem, da omogoča izvrševanje takojšnjih plačil v evrih tudi čezmejno, ne zgolj v Sloveniji. Za takojšnje plačilo velja, da po nakazilu prejemnik prejme plačilo takoj oziroma v največ desetih sekundah ne glede na dan in

uro. Pogoj za to je, da sta oba ponudnika plačilnih storitev, tako plačnika kot prejemnika plačila, vključena v TIPS. V ta sistem je zdaj vključenih 55 ponudnikov plačilnih storitev, v Banki Slovenije pa pričakujejo, da se bo njihovo število v prihodnjem letu znatno povečalo in da se bodo v TIPS vključile tudi preostale slovenske banke in hranilnice, ki ponujajo plačilne storitve. Svet Evropske centralne banke (ECB) je namreč julija letos sklenil, da bo od novembra prihodnje leto obvezna vključitev v TIPS za vseh 1050 udeležencev plačilnega sistema Target2, ki so pristopili k vseevropski shemi takojšnjih plačil.

Kako uveljavljati povračilo stroškov

Vloga za uveljavljanje delnega povračila fiksnih stroškov za zadnje letošnje četrtletje bo predvidoma od 17. decembra dalje dostopna na eDavkih, rok za oddajo vloge je 31. december, finančna uprava pa bo upravičencem izplačala pomoč do 20. januarja prihodnje leto.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Po zakonu o interventnih ukrepih za omilitev posledic drugega vala epidemije covid-19 so do delnega povračila nekritičnih fiksnih stroškov upravičene pravne in fizične osebe, ki so bile najkasneje do 1. septembra letos registrirane za opravljanje gospodarske dejavnosti in so imele na dan uveljavitve zakona vsaj enega zaposlenega oziroma samozaposlenega, iz pomoči pa

so izvzeti neposredni ali posredni proračunski uporabniki, gospodarske družbe s področja financ in zavarovalništva z več kot desetimi zaposlenimi in podjetja, ki so bila že ob koncu lanskega leta v težavah. Do dodelitve državne pomoči so opravičene, če zaradi posledic epidemije ne morejo opravljati svoje dejavnosti ali jo lahko opravljajo le v bistveno zmanjšanem obsegu in bodo prihodki od prodaje v zadnjem letošnjem četrtletju za vsaj za

trideset odstotkov nižji kot v enakem lanskem obdobju. Vloga za uveljavljanje pomoči bo predvidoma od 17. decembra dalje dostopna na eDavkih, rok za oddajo vloge je 31. december, upravičenci pa lahko pričakujejo nakazilo od finančne uprave (Furs) do 20. januarja. Višina pomoči je odvisna od upada prihodkov od prodaje v zadnjem letošnjem četrtletju – ob upadu prihodkov od trideset do sedemdeset odstotkov znaša pomoč 0,6 odstotka letnih

prihodkov v letu 2019, v primeru upada prihodkov za več kot sedemdeset odstotkov pa 1,2 odstotka letnih prihodkov. Pri višini pomoči veljajo tudi nekatere omejitve. Tako višina pomoči ne sme biti višja od tisoč evrov mesečno na zaposlenega za nedoločen čas oziroma samozaposlenega, ne višja od sedemdeset oziroma devetdeset odstotkov neto izgube v zadnjem četrtletju ter ne višja od 800 tisoč evrov doslej prejete skupne pomoči.

Nevarnost snežnih plazov na območju Zelenice

SIMON ŠUBIC

Tržič – Na območju Zelenice, priljubljeni točki turnih smučarjev, je zaradi novozapadlega snega še včeraj obstajala velika splošna nevarnost proženja snežnih plazov, in sicer četrte stopnje po petstopenjski evropski lestvici, so opozorili iz Službe za varstvo pred snežnimi plazovi (SVSP) Zelenica - Tržič. Na Ljubelju so zato v sredo postavili tudi tablo, ki opozarja na nevarnost plazov.

Splošna nevarnost proženja je nad višino okoli 1700 metrov velika, pod to mejo pa je tretje stopnje po petstopenjski evropski lestvici. »Nevarna so vsa pobočja, ne glede na lego. Višje so nevarna tudi območja z napihanim snegom, saj je med

sneženjem pihal južni veter in prenašal sneg ter gradil zamete in opasti. Na delih z odloženim snegom so možna tudi spontana plazenja. Tam že ob manjši dodatni obremenitvi lahko sprožimo snežni plaz. Enako velja za južna pobočja Košute, saj je tudi tam v grapah veliko napihanega snega,« so opozorili na Facebook strani SVSP Zelenica - Tržič.

Kot so dodali, se sneg že počasi seseda, v prihodnjih dneh tudi ne pričakuje večjih padavin, lahko pa se pojavi kakšna krajša snežna ploha v sredogorju in visokogorju. Tendenco proženja snežnih plazov je bila včeraj še konstantna, v prihodnjih dneh pa se bo počasi zmanjševala. Koča na Zelenici bo tudi ta konec tedna zaprta, so še sporočili.

Zasegli tablete, naboje ...

SIMON ŠUBIC

Domžale – Ljubljanski policisti so ta teden pri 65-letnem osumljencu iz Domžal opravili hišno preiskavo. V njej so našli in zasegli 460 tablet Flormidal in 40 tablet Rivotril, ki so uvrščene med prepovedane substance, za katere sta promet ter posest dovoljena le pod določenimi pogoji. Našli so tudi večjo količino gotovine, šest nabojev in prepovedano pirotehnično sredstvo.

V času preiskave sta bila v osumljenčevem stanovanju še dva moška. Pri 42-letniku so policisti zasegli ponarejena osebna dokumenta, pri 64-letniku pa manjšo količino konoplje.

Policisti nadaljujejo zbiranje obvestil in bodo zoper 65-letnega Domžalčana na tožilstvo podali kazensko ovadbo zaradi sumov kaznivega dejanja neupravičene proizvodnje in prometa s prepovedanimi drogami, proti njemu pa potekata tudi prekrškovna postopka po zakonu o orožju ter zakonu o eksplozivih in pirotehničnih izdelkih. Zoper 42-letnega osumljenca bodo podali kazensko ovadbo zaradi ponarejanja listin, zoper 64-letnega osumljenca pa bodo izvedli prekrškovni postopek po zakonu o proizvodnji in prometu s prepovedanimi drogami, so pojasnili na Policijski upravi Ljubljana.

Policisti iščejo pobeglega voznika

Praprotno – Škofjeloški policisti iščejo neznanega voznika, ki je v torek okoli 7.45 na cesti Škofja Loka–Železniki pred nasejlem Praprotno med prehitovanjem trčil z voznikom modrega suzuki ignisa. Pobegli voznik je vozil osebni avtomobil znamke Volkswagen, temne barve, po nesreči pa je odpeljal naprej proti Železnikom. V nesreči je nastala škoda na vozilu. Policija prosi za informacije na številko 113 ali na telefon policijske postaje (04) 502 37 00 oziroma na anonimno številko 080 1200.

Vlomili v skladišče

Kamnik – V Kamniku so pred dnevi neznanzi vlomili v skladišče podjetja, od koder so odtujili več kosov električnega in baterijskega orodja. Podjetje so oškodovali za okoli dva tisoč evrov.

Znanca sta se stpla

Jesenice – Jeseniški policisti so v torek obravnavali pretep med dvema znancema, ki se je za enega končal z lažjimi poškodbami. Policisti proti obema vodijo prekrškovni postopek zaradi kršitve javnega reda in kršitve prepovedi druženja med epidemijo.

Opita voznica z otroki v avtu zapeljala s ceste v potok

Opita voznica se je v torek zvečer v Puštalu z vozilom, v katerem so bili trije otroci, prevrnila v potok. Zaradi prisebnosti enega od otrok, ki je poiskal pomoč, se je nesreča končala le z gmotno škodo.

SIMON ŠUBIC

Škofja Loka – Škofjeloški policisti so v torek zvečer obravnavali prometno nesrečo, ki bi se lahko končala precej huje, kot se je. Močno opita voznica, pri kateri so izmerili 0,91 mg/l alkohola v izdihanem zraku, je v Puštalu zaradi nepravilne strani vožnje s ceste zapeljala v približno polmetrski potok in se z osebnim avtomobilom, v katerem so bili tudi trije otroci, prevrnila na streho. Pri prevrnitvi so na vozilu počila stekla, skozi njo pa je začela vdirati voda. Eden od otrok se je k sreči rešil iz vozila in stekel do bližnje stanovanjske hiše ter poiskal pomoč (po zdajšnjih podatkih) vsaj dveh domačinov, ki sta iz vozila rešila ujeete voznico in dva otroka.

Vmes so na intervencijo pozvali tudi škofjeloške gasilce. Poveljnik Prostovoljnega gasilskega društva Škofja Loka Andraž Arhar je pojasnil, da so ob pozivu prejeli obvestilo, da so v vozilu ujeti otroci in odrasla oseba, zato so se pripravili na reševanje iz vode. »Ob prihodu na kraj smo izvedeli, da so iz prevrnjenega vozila že rešili voznico in tri otroke. Kabino vozila, ki je bila potopljena v potok, smo še enkrat pozorno pregledali, da ne bi bila v njej ujeta še kaka oseba. Ko smo ugotovili, da je vozilo

Voznica je v potok zapeljala zaradi opitosti in nepravilne strani vožnje, so ugotovili škofjeloški policisti. / Foto: PGD Škofja Loka

prazno, smo ga dvignili iz potoka, odklopili akumulator in zavarovali kraj nesreče,« je povedal Arhar.

»Grozljivka in višek malomarnosti,« so nesrečo s srečnim koncem komentirali gorenjski policisti. »Če ne bi bilo takega poguma in zbravnosti otroka ter hitre pomoči domačinov, bi se dogodek zagotovo odvil drugače. Letošnji števec mrtvih na Gorenjskem pa bi samo s to nesrečo lahko poskočil z enajst na petnajst mrtvih v prometu. V prevrnitvi je nastala samo materialna škoda,« so še poudarili na Policijski

upravi Kranj. Voznico policisti obravnavajo zaradi suma storitve kaznivega dejanja zoper varnost javnega prometa, z dogodkom pa so seznanili tudi pristojni center za socialno delo.

Nevarno nezanesljivo vožnjo pa so v torek popoldne obravnavali tudi kranjski policisti. Poklical jih je občan, ki je sumljivo vožnjo zaznal. Voznika so policisti ustavili in ga izločili iz prometa. V prekrškovnem postopku ga zdaj obravnavajo zaradi vožnje pod vplivom alkohola (0,56 mg/l) in nepravilne strani vožnje.

»Alkohol je droga, ki povzroča veliko fizično in psihično odvisnost, in ni primera, ko bi se nekdo pod vplivom alkohola z ene do druge točke pripeljal varno. Tukaj ni dileme. Je samo zmotno prepričanje pijanca, da je to možno. Tak človek nevarnosti seveda ne bo zaznal, niti je sam ne more, ker se je ne zaveda, jo pa občutijo in opazijo tisti, ki se z njim na kakršen koli način srečajo,« še opozarjajo gorenjski policisti in pozivajo voznike, da vozijo z ničelno stopnjo alkohola in ne ogrožajo življenj.

Odvetniki svetujejo tudi letos

Slovenski odvetniki bodo letos že desetič izvedli dan odvetniške pravne pomoči pro bono.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Letošnji Dan odvetniške pravne pomoči pro bono bo v okviru praznika Odvetniške zbornice Slovenije in pod častnim pokroviteljstvom predsednika republike Boruta Pahorja potekal v sredo, 16. decembra. Odvetniška zbornica Slovenije, ki se lahko pohvali s 151-letno zgodovino odvetništva na Slovenskem, sicer praznuje 19. decembra, ko jo je pred 102 letoma tedanja Narodna vlada države Srbov, Hrvatov in Slovencev iz deželne preoblikovala v nacionalno odvetniško zbornico.

Zaradi epidemije koronavirusa bodo letos odvetniki

brezplačne pravne nasvete delili le na daljavo, brez osebnih stikov. »Odvetniki se zavedamo, da v teh težkih časih omejitev in izolacije državljanji še posebej potrebuje našo pravno pomoč. Zaradi izrednih razmer, ki jih je povzročil koronavirus, pa bo letošnji dogodek potekal malo drugače, in sicer bomo pro bono (brezplačno) pravno pomoč nudili po telefonu, elektronski pošti ali preko videokonference. Zaradi večje učinkovitosti in organiziranosti dela bomo odvetniki stranke sprejemali po predhodnem naročilu na telefonsko številko odvetnika,« so sporočili iz zbornice.

Pomoč lahko odklonijo

Brezplačna odvetniška pomoč je namenjena predvsem tistim, ki jo najbolj potrebujejo in ki si zaradi pomanjkanja finančnih sredstev ne upajo prestopiti praga odvetniških pisarn. Na dan odvetniške pravne pomoči pro bono bodo ti lahko pri izbranim odvetniku prejeli predvsem splošne informacije o problemu oziroma sporu in o pravnih možnostih, ki jih v posameznem primeru omogočata zakonodaja in sodna praksa. »Pripominjamo, da lahko odvetniki ljudem, ki že imajo pooblaščenca, vendar želijo brezplačno preverjati njihovo delo ali pa

se izkaže, da zgolj preverja odgovore na svoja vprašanja pri več odvetnikih, pravno pomoč v okviru te akcije tudi odklonimo,« poudarjajo v zbornici.

Na seznamu sodelujočih odvetnikov, ki je skupaj z njihovimi kontakti in področji dela od včeraj objavljen na spletni strani Odvetniške zbornice Slovenije, najdemo tudi štirinajst odvetnic in odvetnikov iz Gorenjskega območnega zbora odvetnikov ter tudi dvanajst iz Ljubljanskega območnega zbora odvetnikov, ki imajo svoje odvetniške pisarne na območju občin Domžale, Komenda, Mengeš in Medvode.

Od petka do petka

Minister za zdravje Tomaž Gantar se je zavzemal za zaprtje vseh nujnih gospodarskih dejavnosti, a ga vlada vsaj za zdaj ni uslišala. / Foto: Tina Dokl (arhiv GG)

Vnovični predsednik DeSUS-a Karl Erjavec ne želi biti minister v Janševi vladi, omenja pa se ga celo kot možnega mandatarja v morebitni vladi koalicije KUL. / Foto: arhiv GG

Predsednik vlade je na včerajšnjem zasedanju Evropskega sveta zastopal tudi Hrvaško oziroma njenega premierja Andreja Plenkoviča. / Foto: Tina Dokl (arhiv GG)

Erjavec predlagal odhod DeSUS-a iz koalicije

SIMON ŠUBIC

Gantar za zaprtje vseh nujnih dejavnosti

Vlada je v sredo podaljšala večino ukrepov, ki jih je sprejela za zajezitev epidemije covid-19. Veljali naj bi vsaj do sobote, ko bo morda vlada odločala tudi o sprostitvi nekaterih ukrepov. To je kar precejšnje presenečenje, saj se je minister za zdravje Tomaž Gantar močno zavzemal za štirinajstdnevno zaprtje vseh nujnih gospodarskih dejavnosti, čemur pa je na drugi strani odločno nasprotoval gospodarski minister Zdravko Počivalšek. Zdaj naj bi se tudi ob Gantarjevem strinjanju razmišljalo celo o sproščanju nekaterih storitvenih dejavnosti, kot so delovanje frizerjev, kozmetičarjev in vodoinštalaterjev, pa tudi javnega prometa, a ob strogem nadzoru. S tem želijo predvsem preprečiti delo na črno, ki se je v zadnjem mesecu razraslo in ki poteka brez vsakršnega nadzora nad izvajanjem zaščitnih ukrepov.

Erjavec ne želi biti minister v Janševi vladi

Karl Erjavec je po sobotni vnovični izvolitvi za predsednika DeSUS-a takoj stopil v akcijo. Že v ponedeljek je namreč poslanski skupini

predlagal odhod stranke iz vlade Janeza Janše, za katero je poudaril, da v njej kot predsednik DeSUS-a ne bo sodeloval. Kot je dejal, je dvakrat že sodeloval v Janševih vladah, tretjič pa si tega ne želi. Poslanci DeSUS-a so v ponedeljek odhod iz koalicije zavrnili, z njimi (in vodstvom stranke) pa se je novi predsednik znova sestel večeraj. Erjavec, ki se ga omenja celo kot možnega mandatarja nove vlade, za katero si prizadeva koalicija KUL (ta za zdaj kot mandatarja ponuja ekonomista Jožeta P. Damijana), se je v tem tednu srečal tudi s predsednikom LMŠ-ja in SMC-ja Marjanom Šarcem in Zdravkom Počivalškom. Koalicija KUL, v katero so vključene opozicijske LMŠ, SD, Levica in SAB, sicer za uspeh konstruktivne nezaupnice v državnem zboru potrebuje vsaj še sedem poslanskih glasov. Četudi bi vseh pet DeSUS-ovih poslancev podprlo konstruktivno nezaupnico, bi moral KUL na svojo stran privabiti vsaj še dva poslanca SMC-ja.

Sindikati grozijo s stavko zaradi minimalne plače

Sindikati se pripravljajo na splošno stavko. Priprave je minuli petek začelo predsedstvo Konfederacije sindikatov javnega sektorja

Slovenije, ta teden pa so se pridružili še Sindikat vzgoje, izobraževanja, znanosti in kulture Slovenije, Zveza svobodnih sindikatov Slovenije in Konfederacija sindikatov Slovenije Pergam. Glavna zahteva je, da vlada iz sedmega svežnja protikoronskih ukrepov, katerega osnutek je v sredo potrdila, umakne določbe o začasnemu zamrznitvi povišanja minimalne plače, ki je predvideno s 1. januarjem 2021. Sindikati vladi očitajo, da jih je izključila iz postopkov oblikovanja in sprejemanja protikoronskih ukrepov, predlog o zamrznitvi minimalne plače brez predhodnega socialnega dialoga pa je bil ob vseh kršitvah pravil o delovanju Ekonomsko-socialnega sveta (ESS) s strani vlade še zadnja kaplja čez rob.

Janša zastopal tudi Hrvaško

Slovenski premier Janez Janša je na včerajšnjem zasedanju Evropskega sveta v Bruslju zastopal tudi Hrvaško. Hrvaški premier Andrej Plenković, ki je v karanteni zaradi okužbe s koronavirusom, je to sporočil na sredini seji hrvaške vlade, ki se je je udeležil na daljavo. Za udeležbo na zasedanju je najprej prosil hrvaškega predsednika Zorana Milanovića, ki pa glede na

predvidene teme ni želel odpotovati v Bruselj. Plenković je tako po poročanju hrvaških medijev predlagal, da Hrvaško zastopa kar Janša, s čimer se je Milanović strinjal, predlog pa je sprejel tudi slovenski premier. Voditelji in voditeljice EU v Bruslju razpravljajo o madžarski in poljski blokadi svežnja za okrevanje Evrope s pandemijo, ki vključuje prihodnji sedemletni proračun EU in sklad za okrevanje, o podnebnih spremembah, boju proti terorizmu ter o odnosih EU – ZDA, Turčiji in južnem sosedstvu.

Finančno razbremenili občine

Državni zbor je v ponedeljek sprejel zakon o finančni razbremenitvi občin, ki bo občine v letu 2021 razbremenil za več kot 70 milijonov evrov. »K rezultatom tega dolgotrajnega projekta sta prispevali kar dve vladi, sodelovalo je sedem ministrstev, dve vladni službi in zavoda za zdravstveno ter za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Prav od začetka so aktivno sodelovala tudi vsa tri reprezentativna združenja občin in nekoliko neskromno lahko rečemo, da je šlo za skoraj vseslovenski projekt,« je zadovoljen minister za javno upravo Boštjan Koritnik.

Slovinci v zamejstvu (776)

Film o Valentinu Omanu

JOŽE KOŠNJEK

med sosedi

Valentin Oman, osrednji slovenski likovni ustvarjalec na avstrijskem Koroškem, prejemnik mnogih avstrijskih in slovenskih priznanj ter dopisni član Slovenske akademije znanosti in umetnosti, je bil rojen leta 1935 v Štebnu (St. Stefan) v občini Bekštajn (Finkestein) pri Beljaku, kjer tudi živi in ustvarja. Valentin Oman je tako kot mnogi koroški slovenski intelektualci obiskoval gimnazijo na Plešivcu nad Gosposvetskim poljem, nato pa se je likovno izobraževal na Dunaju in v Ljubljani. Je umetnik, ki ustvarja v raznolikih slikarskih, grafičnih in kiparskih tehnikah, s svojimi umetninami pa je zaznamoval številne šole, kulturne ustanove, cerkve, pokopališke vežice, parke in druge javne

objekte na Koroškem. Oma-na poznamo kot avtorja za Koroško značilnih postnih prtov, spominskih obeležij in Piranskega križevega pota, ki ga je naslikal pod vtisom krvave vojne na območju nekdanje Jugoslavije. Za Valentina Omana je človek likovni in idejni program in osnova, zato je v najrazličnejših oblikah upodobljen v skoraj vseh delih iz njegovega bogatega opusa. Predvsem pa je Valentin Oman

zaveden Slovenec. Ko je Koroški vladal deželni glavar dr. Jörg Haider, v svoji deželi kljub številnim vabilom iz protesta ni razstavljal. Šele po koncu Haiderjeve vladavine je znova stopil na koroški javni prostor. V svojem dolgem in bogatem ustvarjalnem obdobju je razstavljal v najbolj znanih avstrijskih galerijah, letošnje jesen tudi v znameniti dunajski Albertini, in večkrat tudi v Sloveniji.

Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu razpisuje že XIX. Nagradni natečaj za diplomske, magistrske in doktorske naloge s področja Slovencev v zamejstvu in po svetu. Na natečaju bodo upoštevana dela, zagovarjana v obdobju med 1. novembrom lani in 31. decembrom letos. Najboljše naloge bodo nagrajene. Urad bo naloge sprejemal do vključno 15. februarja leta 2021. Besedilo razpisa je objavljeno na spletni strani Urada.

Valentin Oman med delom v ateljeju v rodnem Štebnu pri Bekštajnu / Foto: Andrej Doblehar

V počastitev slikarjeve petinosemdesetletnice in ob stoletnici koroškega plebiscita nastaja dokumentarni film, ki ga bodo na prvem programu Televizije Slovenije predvajali v nedeljo, 20. decembra. V njem bo sam umetnik govoril o sebi,

o svojem delu in svojih pogledih na koroško stvarnost in prihodnost, o njem pa številni rojaki in predstavniki ustanov na Koroškem in na Dunaju. Scenarij za film je napisal Andrej Doblehar, režirala pa ga je Petra Hauc.

Po svetu

Razdvojena Amerika

V ZDA sta samo dve veliki politični stranki, republikanska in demokratska. Prva predstavlja konservativne in tradicionalne Američane, druga liberalne in bolj moderne. Težava pa je, da sta ta dva pola zdaj razdvojena kot še nikoli ...

MIHA NAGLIČ

Državljska vojna

O ameriški razdvojenosti ve marsikaj povedati prekaljeni ameriški novinar in publicist Michael Goldfarb. Na vprašanje, ali bo Joeju Bidnu uspelo preseči to razdvojenost, odgovarja, kot sledi. »Ne, ne ... Mislim, da je največ, kar lahko doseže, to, da zaustavi najhujše krvavenje. Glejte, demokracija bi najbrž v vsakem primeru nominirala Joeja Bidna, a če ne bi bilo covida, ki je čez noč vse spremenil, najbrž nikoli ne bi zmagal na volitvah. Če ne bi bilo epidemije, bi Trump verjetno slavil. Sicer pa me – in tu moram besede izbirati res zelo previdno – položaj v Ameriki danes nekoliko spominja na tisto, kar sem videl v devetdesetih, ko sem poročal o vojni na tleh nekdanje Jugoslavije. Takrat sem prav posebej sicer spremljal diplomatska prizadevanja za sklenitev miru, toda ko sem bil v Bosni, sem spoznal, da si v družbi skoraj nihče nikoli ne želi državljanske vojne. Če pa imate kakih 15 ali 20 odstotkov ljudi na eni strani spora, ki si jo, in 15 ali 20 odstotkov na drugi strani spora, ki si jo prav tako želijo, tedaj bo državljanska

vojna najverjetneje res izbruhnila. Ne glede na to, kaj si o vsem skupaj misli večina v sredini. No, Amerika je na ravni javne retorike že nekaj časa v državljanski vojni. Recimo, da je to nekakšna hladna državljanska vojna. Zdi se, da med demokrati in republikanci ni mogoče prav nikakršno sodelovanje več. Mogoče ga je kaj še bilo pred desetimi leti ali nekaj takega, potem pa so republikanci čez vse skupaj naredili križ in stvari so se samo še zaostrovale. To je torej situacija, sredi katere Joe Biden zdaj stopa v Belo hišo. Biden je seveda izpričan zagovornik stare, na iskanju konsenza in sklepanju kompromisov utemeljene politike. Nihče ne dobi vsega, kar si želi, a politični sistem se, nespremenjen, lahko obnavlja in perpetuiira naprej – to je njegova vizija, vendar nisem prepričan, ali je v ameriški politiki sploh še kje kdo, ki bi bil pripravljen na kompromis. Četudi so med starimi republikanci, ki so bili nekoč njegovi kolegi v senatu, morda še vedno tudi taki, ki bi bili na tem ali onem področju z Bidnom pripravljene skleniti nekakšen dogovor, je onkraj Washingtona ogromno ljudi, ki nikakor niso pripravljeni sprejeti,

da je bil Biden zakonito izvoljen. Priznati moramo, da je Trump zelo spreten, kadar je treba zasejati tovrstne dvome. Že leta 2008 so Trump in drugi vztrajno in tudi precej uspešno ponavljali, da Obama morda sploh ni rojen Američan in da bi torej nikoli ne smel postati predsednik. To pa so, seveda, nevarne stvari, ki spodbujajo oziroma ogrožajo demokracijo samo. In ker večina republikancev ni pripravljena reči: 'Čakajte, čakajte, to preprosto ne drži, Joe je vendar zmagal pošteno, po vseh pravilih.' Ker torej prikivajo Trumpu, se lahko vsi skupaj vprašamo, kam vse to pravzaprav vodi. Nisem prepričan, ali poznam odgovor na to vprašanje, a eno je gotovo: naloga, ki zdaj čaka Bidna, je strahovito težka. Že ko bi mu uspelo za kako stopinjo ali dve znižati temperaturo pregretega političnega ozračja, bi bil to kar lep uspeh. Če bi mu uspelo obrzdati širjenje koronavirusa – to pa je naloga, ki ga bo v prvih mesecih skoraj gotovo zaposlovala od jutra do večera, saj je epidemija naravnost pobežljiva –, bi bil to res velik uspeh. Za še kaj več pa bo že potreboval srečo.« (Vir: Goran Dekleva, MMC RTV SLO)

Zahvalni dan

»Zahvalni dan sem praznoval na tradicionalen način. Vse ljudi iz soseske sem povabil k sebi domov, imeli smo ogromno požrtijo, potem pa sem jih pobil in zaplenil njihovo zemljo.« To je 'morbidna šala' ameriškega komika Jona Stewarta (roj. 1962), vendar je v njej tudi resnično jedro. Ameriške otroke v šolah učijo, da so na ta dan ameriški Indijanci s purani pomagali nahraniti prve in lačne priseljence na severovzhodu, v poznejših državah Nova Anglija in Massachusetts. Beli priseljenci pa so se staroselecem širom poznejših ZDA 'zahvalili' tako, da so jih pobili in zaplenili njihovo zemljo. Tega seveda v šolah ne učijo. Ostal pa je puran kot simbol ameriškega obilja, ki ga vsa Amerika praznuje kot družinski praznik, kot zahvalni dan (Thanksgiving), vsak četrty četrtek v novembru. Hvaležnost pa taka: Indijanci in purani kot žrtve na oltarju ameriške blaginje.

Dialog

Zdravilo za razdvojenost je slej ko prej znano: to je dialog. Tega pa manjka še marsikje, ne le v ZDA, tudi znotraj EU. In zanj sta potrebna vsaj dva ...

Prizor iz ene od bitk v ameriški državljanski vojni (1861–1865). Ta vojna še traja, a k sreči le v duhovih, ki jih letos poosebljata Trump in Biden. / Foto: Wikipedija

Vse to naj bi bilo na družinski mizi na ameriški zahvalni dan (Thanksgiving). Glavna jed pa je pečeni puran. / Foto: Wikipedija

Najvišje »bojišče« ameriške demokracije je v kongresu. Na sliki glasovanje v spodnjem (predstavniškem) domu, 18. decembra 2019. / Foto: Wikipedija

Nove knjige (566)

Zgodbe slovenske arhitekture

MIHA NAGLIČ

»Vsaki umetnosti se lahko izognemo, a arhitektura je vedno okoli nas! Zato je pomembno, da arhitekturo poznamo in da se zavedamo, kako močno vpliva na nas. Kateri je naš najljubši prostor, ga znamo opisati, kaj je tisto, zaradi česar nam je ljub? Je to svetloba, pogled z okna, višina prostora, oprema ali samo določen kos pohištva, rastline ali morda kaj drugega? Kako nam lahko poznavanje arhitekture pomaga pri oblikovanju našega doma? Iz zgodbe se izlušči tudi spoznanje, da so najkakovostnejše stavbe premislili in izsanjali odlični arhitekti, ki so v ustvarjalnem procesu odgovarjali na želje naročnikov in jim prostor

naredili po njihovi meri. Da je pomembno, da je nekdo, ki je vse od študija vpet v načrtovanje stavb in živi z arhitekturo, bolj usposobljen za načrtovanje kot laik, ki se mu zdi, da zmora sam. Ena od pomembnih tematik našega prostora je tudi varovanje naše kulturne dediščine. Vse prevečkrat se rušijo stare stavbe, katerih lastniki niso uspeli poiskati rešitve in možnosti prenove, ki bi bila primerna za sodobni način bivanja. A dobri arhitekti, nekateri so se posvetili izključno prenovam, dobesedno delajo čudeže – nekaj teh je zbranih tudi v tej knjigi. Stroka bi si želela čim več prenov starih stavb. Z njimi se ohranja kulturna dediščina, krepi pa se tudi zavest o narodni identiteti. V

zadnjem času pa je zelo pomembno tudi dejstvo, da so prenove trajnostnejše od novogradenj. Namen knjige je tudi spodbuditi odkrivanje in spoznavanje slovenske arhitekture. Zakaj si ne bi med nedeljskim izletom poleg obiska muzeja ali sprejema v naravi ogledali izbrane arhitekture? Odkrivanje arhitekture in prostora skozi neposreden stik pusti globlji vtis, bogati naš notranji svet in nam širi obzorja.« (str. 13–14)

Petdeset zgodb o slovenski arhitekturi skozi čas, prostor in ustvarjalce. Tak bi lahko bil podnaslov te

odlične, zelo berljive in bogato ilustrirane knjige. V njej je tudi več gorenjskih zgodb. Denimo: Bližnja sosedina, renesančna gradova Strmol in grad Brdo pri Kranju; Kozolci, posebnost, ki je zaznamovala slovensko krajino; Slovenski narodni slog, ustvarjanje zakoncev Vurnik; Ravnikarjev Kranj, paviljonsko zasnovana arhitektura ustvarja novo podobo povojnega Kranja; Bivaki, zavetišča v gorah, ponovni razcvet bivakov v Sloveniji ... Avtorja nas skozi zgodbe vodita po slovenski arhitekturni krajini tako, da jima prav radi sledimo.

Špela Kuhar in Robert Potokar, Zgodbe slovenske arhitekture, Beletrina, Ljubljana, 2020, 480 strani

Zgodba

Kako se sliši vonj prežagane deske

V zadnjem desetletju je oblikoval zvok v Prešernovem gledališču, ozvočil, posnel in dokumentiral je številne dogodke in prireditve v besniški dolini, Kranju in na Gorenjskem, posnel obilo dobre glasbe ... Nakar si ga v video posnetku ogledamo pri ročni izdelavi replike starega stola. Robert Obed iz Spodnje Besnice – Pešnice, pravijo domačini.

IGOR KAVČIČ

Ko se v gledališču dvigne zastor, je predstava, ki si jo bomo ogledali v naslednji uri, dveh, treh ..., lahko bi rekli »v rokah« igralk in igralcev. In seveda tudi ljudi, ki si v zaodrju prizadevajo, da prvi nemoteno opravljajo svoje poslanstvo – da igrajo. Med njimi je nepogrešljiv tonski tehnik, ki upravlja vse tiste gumbke in stikala na mešalni mizi ter skrbi, da spodaj na odru vse poteka v najlepšem redu. To delo je v Prešernovem gledališču več kot desetletje do lanskega leta zelo dobro opravljal vselej na voljo in vedno zanesljivi Robert Obed. Mojster za zvok ostaja tudi kot samostojni podjetnik, zato pa je pred dnevi presenetil s kratkim filmom iz domače delavnice v Spodnji Besnici, ki si ga sicer lahko ogledamo na Youtubu, potem ko vtipkamo Old Slovenian Chair (star slovenski stol). Skupaj s pomočnikom, nečakom Maticem Lebnom, v njem predstavi izdelavo lesenega stola, ob katerem že na prvi pogled pomislimo na našo etnološko dediščino. A to je šele začetek zgodbe.

Gledališče bogatih izkušenj

Robert Obed je po stroki električar, svojo poklicno pot pa je – podobno kot marsikateri Kranjčan s tovrstnim znanjem – začel v Iskri. »Zaposlil sem se na števcih in kot začetnika so me porabili za marsikaj, od dela na tekočem traku do steklarskih del. Vseskozi pa je bila moj hobi glasba, bodisi petje v zboru ali pa snemanje in na ta način njeno soustvarjanje. Glasba me, kolikor mi le čas dopušča, spremlja že od mladih let.« se na začetek devetdesetih let vrne Robert in poudari, da ima na srečo za soseda legendarnega tonskega mojstra na Radiu Slovenija Dareta Novaka. »Velikokrat me je vzel s seboj na kakšen dogodek, koncert, tudi v reportažni avto, ko so prenašali kakšne televizijske oddaje, in pri njem sem se naučil večino tega, kar znam danes.« Če je to počel za veselje in v prostem času, se danes sodelovanja z Novakom spominja tudi kot odlično vajeniško dobo, kar je, kot sam pravi, največ prispevalo k temu, da se je po letih v tovarni odločil stopiti na

Robert Obed, mojster za zvok v svojem »naravnem« delovnem okolju ... / Foto: Igor Kavčič

novo pot – mojstra za zvok. Prijavil se je na razpis za tonskega mojstra v Prešernovem gledališču – in ne da bi koga poznal, dobil službo. Leta 2008 je tako vstopil v utečeno gledališko ekipo. »V gledališču delajo posebni ljudje, ki imajo radi svoje delo in jim je gledališka umetnost blizu. Prav tako ti mora ustrezati narava dela v gledališču, kjer ni vedno ustaljenega delavnika po sistemu od-do. Če tega ne vzameš za svoje, ne sodiš zraven,« pripoveduje Robert, vesel bogatih izkušenj, ki jih je v enajstih letih pridobil v gledališču.

Le kaj ga je lani prepričalo, da gre »na svoje«? »Ne vem. Mogoče moram vsakih deset let zamenjati službo,« v šali odvrne sogovornik. Da preprosto pride trenutek, ko si rečeš: dovolj je bilo. »Delo v gledališču ti vzame veliko

večerov, pogosto tudi praznike in nedelje. Tako te šelastni otroci slabo poznajo. V odločilnem trenutku, ko odraščajo – hči Neža ima osem let in hodi v tretji razred, Mina pa štiri in je v vrtcu – nisi poleg, ko gre do spat. Edini stik je, ko jih zjutraj pelješ v šolo ali vrtec. Ampak v gledališču je razumljivo taka narava dela, zato sem želel nekaj spremeniti.« Odločil se je, da vstopi v podjetniške vrste.

Za dober ton v domači dolini

V domačem okolju besniške doline so se zadnja leta kazale potrebe po snemanju in s tem dokumentiranju ter arhiviranju raznih dogodkov, živih glasbenih nastopov in podobno, za kar se je Obed pogosto angažiral. Sedem let je bil tudi predsednik domačega Kulturnega

društva Jože Papler in bil na različne načine dejaven v kulturnem dogajanju v domačem okolju. V želji, da bi si uredil primerno okolje za svojo dejavnost, je počasi kupal različno snemalno, zvočno in video opremo. »Zdaj imam, kar potrebujem za kvalitetno delo mojstra za zvok, če kakšen del opreme manjka, sodelujem s kolegi iz lokalnega okolja. Prav tako eden drugemu znamo priskočiti na pomoč, ko gre za kadrovske potrebe,« pove Robert, ki je kot samostojni podjetnik želel tudi razširiti svojo dejavnost na koncerte in ozvočevanje dogodkov, kar je v gledaliških letih pogrešal.

Vključil se je v tako imenovano industrijo dogodkov, letos v poletnem času ozvočil nekaj koncertnih dogodkov Pod grajsko lipo na vrtu gradu Khislstein, s kolegom

Alojzjem Lopičem, mojstrom za video, sta v času ukrepov ob covidu-19 za različne naročnike tehnično pripravila nekaj video konferenc. Že lani je sodeloval v ekipi sodelavcev, ki je pripravila avdio in video vsebine pa tudi celotno postavitev v cerkvi sv. Janeza Krstnika v Bohinju in okrog nje.

»V industriji dogodkov je bilo dovolj dela, da sem se lahko kot podjetnik obdržal, zdaj v času strogih ukrepov ob pandemiji, ko se je vse preselilo na splet, pa dogodkov praktično ni. V branži poskušamo preživeti kako drugače. Sam sem tako priskočil na pomoč kolegu Roku iz Restavratorstva Valjavec, ki restavrira staro in izdeluje novo unikatno pohištvo. Tu so tudi manjša popravila ali obnavljanje pohištva, ki mu povrnemo njegov prvotni sijaj in funkcijo.«

Delo z lesom ima v rodu

Le kaj imata staro pohištvo in delo z lesom skupnega z oblikovanjem in snemanjem zvoka? Saj gre vendarle za povsem drugačno dejavnost. Robert pove, da ga že od nekdaj zanima vse, za kar je treba imeti nekaj tehničnega znanja – od varjenja do rezanja stekel, napeljevanja električnih instalacij do obdelave lesa. »Mogoče so se mi ti čuti razvili tudi zato, ker sem bil občutljiv, ker so v šoli vedno rekli, bom jaz, ti ne moreš. Ampak četudi od rojstva nimam leve dlani, se nikoli nisem počutil drugačnega,« na glas razmišlja Robert; da mu je sodelavec Jošt v gledališču »prilepil« nadimek Rokca, ki se ga je prijel in se mu ni zdel prav nič moteč. O, ljubezen do lesa pa ima najbrž tudi v rodu. Njegov ded po mamini strani je bil odličen tesar in sodar in konec koncev se je njegova prababica Ana med prvo in drugo svetovno vojno na Gorenjsko primožila iz kraja Hüttau na Tirolskem, ki je znano avstrijsko središče z lesno industrijo.

»Že od nekdaj sem v prostem času rad izdelal kaj iz lesa. Preprosto mi se mi je zahotelo vonja prežagane deske. Delo z lesom ima neki poseben čar. Zadovoljstvo pa ti da tudi pogled na nekaj, kar si ustvaril sam, in ne zgolj sestavil, potem ko si od velikega trgovca domov pripeljal kup škatel s pohištvo.«

Tisti stoli s srčkom

Tudi star kmečki stol, ki si ga ogledujeva v delavnici, nas popelje v zgodovino. Rok Valjavec ima doma originalni stol, ki ga je izdelal njegov ded Peter Valjavec za kneza Pavla in kneginjo Olgo Karadžordžević. »Vzel sem si za izziv in po originalu izdelal šablone. Prvega sem izdelal iz češnjevoga lesa in nato še dva, preden mi je ob sedalu in naslonjalu uspelo tudi noge prilagoditi pod pravim kotom. Skupaj z Rokovo ekipo smo jih potem sicer iz primernejšega in lažjega smrekovega izdelali nekaj deset za enega od kmečkih turizmov na Gorenjskem, kjer so želeli sobe in prostore opremiti prav s takimi, ročno izdelanimi stoli,« pripoveduje priložnostni mizar in doda, da ga je delo z lesom navdušilo, da se je lotil tudi drugih izdelkov.

»Pri tem moram dodati, da gre v glavnem za izdelke in obnove starih kosov lesa, česar v večjih mizarskih delavnicah v glavnem ne delajo, ker je preveč zamudno in od tega ni ravno velikega posla.« Včasih se je ljudem Robertovega tipa reklo »hundertkunstler«, mojster za vse. Tako je izdelal že nekaj unikatnih izdelkov, stole, klopi, mizice, ki so lahko lepa darila za življenjske jubileje sorodnikom, prijateljem in znancem, za katere vemo, da znajo ceniti staro in nekoliko drugačno, izvenserijsko. Marsikdo iz okolice je k njemu prinesel kakšen kos lesa, korenino ali štor iz gozda, če bi se dalo iz njega kaj zanimivega narediti. In Robertu ne manjka idej: »Imam občutek, da bodo tudi, ko bo pandemija mimo in se bom vrnil k svojemu poklicu, ideje za unikatne izdelke ostale. Še kako prav mi bo ob siceršnjem delu prišla moja delavnica, kjer lahko v roke vzameš desko in jo prežagaš, izdolbeš kos lesa, ga stružiš, pooblaš ... in izdelek potem primeš v roke.«

Seveda pa se Robert Obed veseli novih predstav, koncertov in drugih dogodkov, saj jih že močno pogreša. Če gre pri delu z lesom za izziv po unikatnem, pa je delo tonskega mojstra povezano z odnosom do glasbe in umetnosti, ki te prevzame na neki drugi način. Robert že ve, kako.

... in v delavnici, kjer se duša sprosti ob vonju prežaganega lesa. / Foto: Igor Kavčič

Pogovor

Epidemija je delo zelo spremenila

Diana
Gaber

Namesto da bi se upokojila, je Diana Gaber ostala v Domu upokojencev Kranj in ob epidemiji covid-19 kot glavna medicinska sestra in namestnica direktorice za zdravstveno nego in oskrbo prevzela skrb za organizacijo dela, čeprav je sprva pojav okužbe v domu doživljala kot osebni poraz.

VILMA STANOVNIK

Pripravljate se na upokojitev. Zadnje leto v službi vam bo gotovo ostalo v še prav posebnem spominu, saj je bilo za vse, zagotovo pa za vas, zdravstvene delavce, res zelo nenavadno. Kako ste ga doživljali?

Upokojila bi se lahko že lani, pa smo se v službi odločili, da podaljšam za kakšen mesec. Ta se je zaradi epidemije covid-19 nato razvil v skoraj leto in pol. Seveda je epidemija zelo zaznamovala naše delo. Med spomladansko epidemijo v našem domu nismo imeli okužb, česar smo bili zelo veseli. Napovedovali so dosti hujši drugi, jesenski val. Nanj smo se pripravljali teoretično, v kriznem načrtu pa smo predvideli vse potrebno. Nekje v ozadju so tlele želje in upanje, da bi nas okužba zaobšla. Ko smo dobili prvo okužbo med stanovalci, ki je sicer prišla iz bolnišnice, in ko mi je prva zaposlena sporočila, da je okužena, sem dejansko dojela, da gre zares. Takoj smo testirali vse stanovalce in vse zaposlene. Ko je bilo med stanovalci primerov več, smo ugotovili, da je bila naša rdeča cona, pripravljena že spomladi, premajhna. Čez noč smo potrebovali nove rešitve. Z novo rdečo cono je bilo treba vzpostaviti tudi nove protokole, čiste filtre, poti za prihod in odhod zaposlenih, dostavo hrane, materiala in na drugi strani nečiste poti za odvoz odpadkov, posebej neinfektivnih, odvoz perila in ravnjanje z njim pred transferjem, med in po njem ... In še in še bi lahko naštevala. Pravzaprav se je delo spremenilo skoraj za vsakega zaposlenega. Istočasno smo zaradi vse več sumov na okužbo povečali tudi sivo cono. Za obe coni smo takoj potrebovali dve ekipi zaposlenih, nove 12-urne urnike zanje. Z vsemi zaposlenimi v ustanovi smo obnovili uporabo osebne varovalne opreme, saj je njena pravilna uporaba ključnega pomena pri poskusu zajezičitve širjenja okužb. Vsak dan so prihajala nova navodila iz različnih pristojnih organizacij, ki se niso vedno nagrajevala. Med zaposlenimi in stanovalci se je nehote širil strah. Stanovalci so ostali v svojih sobah, za zaposlene smo ukiniteli vsa druženja,

kot so skupne predaje službe, malice, ob katerih smo se prej s kratkimi klepeti sprostiti, nasmejali ali obravnavali tekočo problematiko. To zelo pogrešamo. Ne smem pozabiti tudi na svoje. Obiskov dolgo ni bilo, vsi so zaskrbljeni in želijo čim več podatkov, kako je z njihovimi najdražjimi, so zdravi, so okuženi ... Hitro smo morali vzpostaviti tekoče obveščanje svojcev, nekaj na naši spletni strani, nekaj osebno po telefonu, poskušali smo omogočiti čim več video stikov ... Rečem lahko samo, da je bilo na začetku noro. Nenadoma smo se vsi ukvarjali samo s covidom. Stanovalcem je bilo po sobah dolgčas, bili so zaskrbljeni. Zaposleni smo jim poskušali individualno nekoliko skrajšati dan in preganjati dolgčas. Sedaj že začinjamo obiske pri stanovalcih.

Omenili ste strah. Kot odgovorni ste se mu težko izognili?

Res sem doživljala stiske, s katerimi sem se kot vodja in odgovorna za svojo stroko spopadala predvsem na začetku. Pojav okužbe v naši ustanovi sem najprej doživljala kot osebni poraz, nespeh. Odgovorna sem za organizacijo dela v hiši, name se obračajo za nasvete, od mene pričakujejo navodila, pravilne usmeritve za delo ... Imela sem občutek, da svojega dela nisem opravila dobro. Ko sem vse analizirala in v sebi predelala, sem ugotovila, da bi bilo glede na to, kako hitro se je virus širil po Gorenjski, utopično pričakovati, da bo naš dom okužba zaobšla. Sprijaznjeni z vsemi spremembami, ki nam jih je covid-19 prinesel, se trudimo in upamo, da bo te nočne more čim prej konec.

Zakaj ste se odločili za delo medicinske sestre?

Najprej sem imela željo postati industrijska oblikovalka. Rada sem risala, ustvarjala ... V sedmem razredu osnovne šole sem bila nekaj časa v bolnišnici in takrat sem se prvič približe srečala z delom medicinske sestre, ki me je tako prevzelo, da sem spremenila svojo odločitev. Po srednji zdravstveni šoli sem se kot njihova študentka zaposlila v Inštitutu za pljučne bolezni in tuberkulozo Golnik in nadaljevala izredni študij

Diana Gaber že več kot štiri desetletja z veseljem opravlja svoj poklic. / Foto: osebni arhiv

na Višji zdravstveni šoli. Kot višja medicinska sestra sem na Golniku ostala skoraj 18 let. Tam sem pridobila veliko izkušenj in znanj, ki jih s pridom uporabljam še danes. Po končanem porodniškem dopustu sem nekaj let delala v zasebnem ginekološkem dispanzerju v Škofji Loki, kar je bilo popolnoma novo področje dela zame. V Domu upokojencev sem začela kot vodja tima oziroma nadzorna sestra. V tem času sem si pridobila specialna znanja iz paliative, kar mi je bilo v veliko pomoč pri delu, ter diplomirala na Fakulteti za organizacijske vede in si pridobila naziv diplomirani organizator. Slednja pridobljena znanja s pridom uporabljam zadnja leta na delovnem mestu namestnice direktorice za zdravstveno nego in oskrbo. Zakaj sem se odločila za poklic medicinske sestre, težko razložim, vem samo, da rada pomagam, da sem sočutna, empatična in da sem na vseh naštetih delovnih mestih uživala. Zadovoljstvo pacientov, sedaj stanovalcev in njihovih svojcev mi je bilo vodilo ves čas mojega dela. Ponosna sem na svoj poklic, ki me je več kot 41 let bogatilo in nagrajevalo z besedami zahvale, s srečnimi in hvaležnimi pogledi ter mi omogočil osebno rast.

Veliko izkušenj imate z delom s starejšimi, ki ob prihodu v dom upokojencev potrebujejo ne le zdravstveno pomoč in nego, temveč

posebno pozornost. Kako ste to počeli?

Prihod v dom je skoraj za vsakega starostnika stresen dogodek. Velikokrat zapustijo svoje domače, s katerimi so živeli v istem gospodinjstvu oziroma se selijo iz hiše ali stanovanja. Ločijo se od skoraj vseh njim zelo ljubih stvari. Najtežje pa se sprijaznijo, da je sedaj ta mala sobica njihov dom, da so morali vse, za kar so se trudili in delali celo življenje, zapustiti. V teh težkih trenutkih vsi potrebujejo več pogovorov, več spodbude in tolažbe, ki jim jo lahko nudimo edino zaposleni. Poskušamo jim čim prej predstaviti prednosti življenja v domu, aktivnosti, ki se jih lahko udeležujejo, seznanimo jih s stanovalci. Preverjeno pa je najboljšo zdravilo naš nasmeh in prijazna, spodbudna beseda. Sčasoma se med mnogimi stanovalci in zaposlenimi stkejo posebne, prijateljske vezi. To je starostnikom v največjo pomoč pri občutku domačnosti, kar pa je za prijetno bivanje in njihovo zadovoljstvo pri tem zelo pomembno.

V dobrih štirih desetletjih se je pri delu gotovo nabralo veliko lepih trenutkov pa tudi kakšna grenka izkušnja. Česa se boste najbolj spominjali?

Spominov je veliko, dosti več lepih kakor slabih. Povsod, kjer sem delala, sem sodelavci imela prijateljske odnose, nekatere vzdržujem še danes. Na vsakem

delovnem mestu sem se trudila delati kar najbolje, pacientom ali stanovalcem in njihovim svojcem sem skušala ponuditi največ, tako strokovnega znanja, nasvetov kot empatije in prijazne besede ali nasmeška. Mislim, da mi je to večinoma uspelo. Najpogostejši stavek, ki sem ga slišala v vseh teh letih, je bil: Hvala, vam bo bog pri otrocih povrnil. Poskušala sem biti dobra sodelavka, strokovna medicinska sestra, dobra, poštena in iskrena vodja. Ob tej priložnosti moram javno pohvaliti vso zdravstveno negovalno ekipo, ki svoje zasebno življenje v veliki meri prilagaja službi. Vem, da je to na žalost specifična zdravstvenih poklicev, kar pa ni prav. Mogoče se ravno zato vedno manj mladih odloča za delo v zdravstvu ali vsaj v slovenskem zdravstvu. Prav tako naj izkoristim priložnost za javno zahvalo obema direktoricama, s katerima sem imela priložnost delati, za vso podporo, ki sem jo bila deležna od njiju. Če ni pravega sodelovanja na tej relaciji, potem je vse delo in ves trud tako na eni kakor drugi strani zaman.

Živite pri Svetem Duhu, z mozem sta zgradila hišo in ustvarila družino. Kaj radi počnete in kaj boste počeli kot mlada upokojenka?

V mladosti sem počela vse mogoče, ukvarjala sem se z različnimi ročnimi spretnostmi, imela motor, pridobila vozniško dovoljenje kategorije C in E ter občasno uživala v vožnji s tovornjakom. Po poroki in rojstvu trojčkov so se moje prioritete popolnoma spremenile. Čim več časa sem želela in tudi sem preživela z družino. Zadnja leta se nam je pridružil nemški ovčar, ki nas zabava in kratkočasni, nas spremlja na pohodih in sprehodih. Zelo rada berem, igram tarok, se družim s prijatelji, nadvse pa uživam v obisku gledaliških predstav, oper, slikarskih razstav in koncertov. Zaradi zahtevnosti delovnega mesta ter vsega, povezanega s covidom, sem v zadnjem času res veliko stvari postavila na stranski tir. Za pokoj imam zato v mislih kar nekaj »projektov«, ampak če poslušam izkušene upokojence, ki se kronično spopadajo s pomanjkanjem časa, se bojim, da za vse ne bo dosti časa.

»Ko sem vse analizirala in v sebi predelala, sem ugotovila, da bi bilo glede na to, kako hitro se je virus širil po Gorenjski, utopično pričakovati, da bo naš dom okužba zaobšla. Sprijaznjeni z vsemi spremembami, ki nam jih je covid-19 prinesel, se trudimo in upamo, da bo te nočne more čim prej konec.«

Osebnosti

Veselimo se življenja

Jožef Pavlič, nekdanji novinar in urednik katoliškega tednika Družina, je plodovit pisec in tudi avtor več pesniških zbirk in knjig. Razlog za tokratni kratek pogovor pa je izid njegovega življenjskega dela, knjige Radostnice, v kateri je skozi črtice, eseje, biografske prikaze in druge pripovedne oblike osvetlil svoje delo in čas, ki ga je zaznamoval.

ALEŠ SENOŽETNIK

Jožef Pavlič, doma iz Suhadol pri Komendi, je s knjigami in pisanjem povezan že od mladih let. V letih od 1980 do 2018 je bil novinar in urednik pri katoliškem tedniku Družina. Vsakozi zvesto poroča o lokalnem in verskem dogajanju tudi za številna druga občila. Je avtor več knjig. Med drugim je s sodelavci pripravil biografijo znamenega komendskega župnika Viktorijana Demšarja in pisal tudi o drugih pomembnih Komendčanih. Izdal je štiri pesniške zbirke, nazadnje Presečnice, in knjigo meditacij Presečnice II. S predsednikom dobrodelne Ustanove Petra Pavla Glavarja Štefanom Petkovškom pripravlja knjigo o Petru Pavlu Glavarju, čigar tristoto obletnico rojstva bomo obeležili prihodnje leto.

Povod za kratek pogovor pa predstavlja izid njegove

zadnje knjige Radostnice. Kot pravi avtor, gre za njegovo življenjsko delo, v katerem na več kot 350 straneh v obliki črtic, novele, esejev, biografskih prikazov, humoresk ... popiše svojo prehojeno pot od mladih let do danes, znamenite osebnosti in dogodke, ki so zaznamovali obdobje njegovega ustvarjanja. Med njimi sta tudi vojna za Slovenijo in epidemija covida-19.

Uvodoma ste zapisali, da Radostnice vsebujejo predvsem to, kar naj bi bralca razveselilo. Kaj pa vas najbolj razveseljuje pri vašem delu?

Verjeli ali ne, ko neko pisanje končam. Prizadevam si, da bi to naredil kar najbolje, kolikor zmorem, sem sposoben in znam. Ko pišem, sem ves v tem opravilu. Pisanje mi pomeni uresničevanje tega, za kar čutim, da sem rojen, sem dolžan to narediti, ne bo nihče namesto mene.

Dobro spodbudo in temelje sem dobival že od osnovne šole dalje, predvsem v času študija teologije, ključno pa je bilo moje dolgoletno delo za Družino, za katero še vedno rad pišem. Prizadevam si, da bi, kot nas je učil psiholog dr. Anton Trstenjak, pisal preprosto, zanimivo, v lepi slovenščini. Ko pišem o ljudeh, jih skušam prikazati celovito, pošteno in dobronamerno. To mi veleva moja osebna naravnost. Ljudje to čutijo, mi zaupajo, se mi odpirajo. Vedo, da jih imam rad takšne, kakršni so. Nanje gledam z dobre strani.

V knjigi pišete o svoji družini, rodni Komendi, svoji domovini in izkušnjah iz tujine. Kaj je sporočilo, ki ste ga želeli posredovati bralcu?

Ne zapravite življenja! Enkratnega daru. Ni pomembno to, kaj bodo ob krsti drugi rekli o nas, marveč kar smo naredili sami iz

sebe, katere cilje smo si zastavili in v kolikšni meri smo jih uresničili. Še vedno mi v ušesih zvenijo besede velikega pisatelja Alojza Rebule: »Moje delo ni nič več vredno od poštenega dela dekleta!« Imel sem veliko srečo, da sem se srečal in pogovarjal z mnogimi ljudmi doma in po svetu. Ti pogovori so me zelo obogatili. Del tega bogastva posredujem v knjigi, ki sem jo izdal v samozaložbi. Pri tem me je velikodušno podprla Občina Komenda, za kar sem ji zelo hvaležen.

Pisali ste v nenavadnem času epidemije, ki se ji se posvečate v zadnjem delu knjige. Glede na to, da jo preveva optimizem, me zanima, kaj lahko pozitivnega izluščimo iz sedanje situacije?

Veliko, je pa težko. Svetoval bi, da se pogledimo vase. Pri tem bomo odkrili darove, za katere mogoče sploh

Jožef Pavlič / Foto: osebni arhiv Jožefa Pavliča

nismo vedeli, jih razvili, pokazali na zunaj. Za to je treba iti v osamo, kjer se duhovno prečistiš, utrdiš, narediš nove sklepe. Moj je, da ne smem nobenega dneva zapraviti za prazne stvari.

Zato začnem dan z molitvijo, branjem in premišljanjem Svetega pisma. Vse mi zažari v novi luči, v meni sprošča nove moči, daje smisel vsemu, kar delam. Dan je »rešen«!

Ne se jih bati, treba jih je razumeti

Dolgoletna prostovoljka, ki redno dela z gluhoslepimi, Stanislava Žargar iz Kranja je postala naj prostovoljka preteklega leta v starostni skupini trideset in več let. Pri starosti leta in pol je zaradi cepljenja proti otroškim boleznim popolnoma oglušela.

MAŠA LIKOSAR

Stanislava Žargar je prostovoljka že 15 let, in sicer vse od ustanovitve Združenja gluhoslepih Slovenije Dlan. Na njihov predlog je prejela priznanje v okviru natečaja Prostovoljec leta 2019, ki ga organizira Mladinski

svet Slovenije. Ob ustanovitvi združenja so jo povabili k sodelovanju in po daljšem premisleku se je odločila, da prostovoljno pomaga ljudem s hkratno okvaro sluha in vida. Prostovoljno delo ji pomeni veselje in je obenem tudi del njenega življenjskega poslanstva.

»Čutim, da lahko pomagam ljudem z gluhoslepoto, zlasti tistim, ki so povsem odnjeni na rob družbe in nerazumljeni. Z mojo pomočjo postajajo bolj razumljeni. Družbo bi bilo sicer treba še bolj ozavestiti in doseči, da bi gluhoslepi postali bolj vidni. Moja odgovornost je tudi, da

poskušam osebe z gluhoslepoto individualno potolažiti ob težkih situacijah, ko jim družba povzroča krivice. Ko jih spregleda, jim ne omogoči tistega, kar potrebujejo. Jaz jim poskušam nekatere stvari pojasniti na njim razumljiv način,« je dejala Žargarjeva in dodala, da bo prostovoljka, vse dokler bo živela. »Ljudje z gluhoslepoto potrebujejo pomoč,« je poudarila.

Družba je po njenem mnenju premalo ozaveščena o obstoju in potrebni pomoči osebam z gluhoslepoto. »Ljudje ne znajo pristopiti do gluhoslepih in se z njimi sporazumevati. Znanje, ki je pri delu z njimi tako zelo pomembno in potrebno, je premalo razširjeno,« je pojasnila in nadaljevala: »Ljudi z gluhoslepoto je treba sprejeti kot enakovredne člane družbe, jim omogočiti temeljne človekove pravice, tudi pravico do tolmača za gluhoslepe. Ni se jih treba bati. Treba se jim je približati, se jih dotakniti, jih poskušati razumeti. Ljudje z

gluhoslepoto so prav tako ljudje, ki imajo svoje cilje, želje in sanje kot vsi mi.«

Stanislava Žargar, ki je pred upokojitvijo delala v knjigovozni v Gorenjskem tisku, pomaga pri vseh aktivnostih Združenja Dlan. Dejavnost je na področju usposabljanja in rehabilitacije gluhoslepih kot njihova spremljevalka ter tolmačica na različnih dogodkih. »Individualno tolmačim v jeziku gluhoslepih, ki temelji na dotiku. Pomagam na poletnih socialno-rehabilitacijskih taborih, ki jih izvaja združenje in kjer skupaj z ljudmi z gluhoslepoto preživim 24 ur na dan. Sodelujem tudi v delovni skupini za razvoj načinov sporazumevanja z osebam z gluhoslepoto. Sem zagovornica njihovih pravic in sem njihova prijateljica. Spremljam jih povsod. Razumem njihove stiske in jim po vseh svojih močeh pomagam,« je dejala in nam zaupala, da vsak mesec opravi toliko koristnega dela, kolikor ga zmore. Ur ne sešteva, je pa po podatkih Združenja

Dlan v letu 2019 opravila 755 ur prostovoljnega dela. Žargarjeva svoje znanje kot mentorica na področju sporazumevanja z gluhoslepimi in spremljanja uspešno prenašala tudi na mlajše generacije. »Mladim bi svetovala, naj postanejo prostovoljci, saj s prostovoljstvom lahko med drugim pridobijo vrednoto sočutja do soljudi. Ta vrednota je zelo pomembna. Ne nazadnje pa se lahko tudi marsikaj novega naučijo,« je povedala.

Priznanja naj prostovoljka Stanislava Žargar ni pričakovala, bila je presenečena in vesela. V Združenju gluhoslepih Slovenije Dlan so pojasnili, da je prostovoljstvo pri njih zelo pomemben steber, saj brez srčnih ljudi in nešteto ur opravljenega prostovoljnega dela ne bi preživeli. Prav zaradi tega zavedanja v združenju toliko bolj cenijo vsako prostovoljko oziroma prostovoljca. (Besede Stanislave Žargar je tolmačila sekretarka združenja Simona Gerenčer Pegan.)

Prejemnica priznanja naj prostovoljka Stanislava Žargar, ob njej član Združenja gluhoslepih Slovenije Dlan Vinko Trinkaus / Foto: arhiv Združenja gluhoslepih Slovenije Dlan

Epidemija

Koronavirus in mi

DAVOR TAVČAR

Otroci so se kmalu vrnili iz trgovine. Dvojka je bila rahlo vznemirjena: »Ena gospa nas je tako sumljivo gledala!« Sicer pa je bilo vse v redu. »Ne sekiraj se, to je najbrž samo brez očal slabo videla!« sem jo potolažil, medtem ko so zlagali nakupljene stvari. V resnici me je zelo skrbelo, ko so šli ven. Z objavami na FB smo se precej izpostavili in Slovencem ni všeč, če se kdo »ven meče«. Spravljene imam zaslonske posnetke nekaterih komentarjev s FB. Vsebinska je bila absolutno neprebavljiva in še danes se mi gnusi, ko se spomnim.

Glavni simptomi bolezni so pri obeh popustili. Špela je sicer spet izgubljala glas, je pa bila vsak dan močnejša.

Oba sva se hitro utrudila in običajna domača opravila so bila napor. Mi je pa uspelo splezati po stopnicah eno nadstropje višje, ne da bi vmes počival. Pogled na Loko z Enkinega okna je namreč krasna ilustracija za moje objave. Smartphone je čudovit pripomoček. Ker so mi prsti nagajali, je bilo pisanje na računalnik zamudno. Na telefonu pa sem s palcem samo drsel čez črke in mi je sam predlagal besede. Dvomim, da bi zmožl pisati dnevnik, če bi to lahko delal samo na računalnik.

V soboto po kosilu je posvetilo sonce. S Špelo sva se usedla pred vhodna vrata in črpala energijo. Samo z objemom sva si govorila vse, kar je pomembnega. Najina ljubezen je moč in lepilo, ki nas drži skupaj. Oklep, ki kljubuje vsem napadom. Srčno verjamem, da se bova izvlekla iz tega!

Na dvorišče je v tem zapeljal avto. Prijatelj Danilo nama je pripeljal tedenski nakup in res je bilo fino spregovoriti nekaj besed, pa čeprav na dve nadstropji razdalje. Iskreno sem hvaležen vsem pravim prijateljem. Družina in prijatelji so tisto, kar šteje. Vse ostalo je v resnici precej nepomembno.

Popoldne je Špela preživela pri pripravah otrok na ponedeljkov odhod v šolo. Sodeloval sem kake pol ure,

potem pa mi je zmanjkalo moči. Nočem se smiliti sam sebi, ampak ko te takale reč stisne, se počutiš povsem nebogljen. Čisto brez moči. Ko jo malo zbereš, si pa ves pogumen. Ampak že pot po stopnicah eno nadstropje višje na sredini postane podvig. Posledično ti glava dela čudne stvari. A nam bo zneslo? Kako bomo, če ne bova mogla delati? A bomo pristali na socialni? Take stvari so dejansko zaveznik bolezni in ti še dodatno izčrpavajo energijo.

Špela je bila utrujena od dela z otroki in je kmalu zaspala. Mene pa je začel boleli hrbet. Poskusil sem najti kak položaj, da bi lahko zaspal, vendar mi ni uspelo. Križ sem si namazal s čilijevim mazilom. Pogrelo me je in bolečina se je potuhnila. Popil sem tri analgine in nato zaspal.

Spal sem dve uri, potem pa se je spet začelo. K sreči je bila Špela tako utrujena, da je celo noč in dobršen del nedeljskega jutra prespala. Jaz sem se celo noč »zabaval«. Najprej s križem, potem pa še z vratom. Oba sta se izmenično pritoževala in ponoči, ko vse ostalo spi, sem ju slišal toliko močneje.

Ko so otroci vstali, sem prosil Štirko, da mi je zmasiral celo hrbtenico. Z drobnimi prsti prodre med vse vozle in učinek je vrhunski!

Poleg tega pa v tem uživa. Včasih s Špelo gledava kako oddajo in pride sam od sebe zraven: »A te zmasiram?« In potem kake četrt ure vztrajno gnete, ščipa, udarja in pritiska. V tem uživa, midva pa se mu rada prepustiva.

Otroke imava neskončno rada! Zanje narediva vse, v okviru svojih zmožnosti. Srečna sva, ker imajo vsi štirje visoko stopnjo empatije. Učiva jih spoštovanja soljudi, ampak le dokler je to vzajemno. Učiva jih reševanja konfliktov. Učiva jih prepoznati krivico in je ne dopustiti. V šestem razredu je Dvojka protestirala pri učiteljici, ki so se je vsi bali, saj je sošolcu za enake odgovore pri testu dala bistveno slabšo oceno kot njej.

Ni lepšega kot gledati svojega otroka, kako se iz drobne ličinke razvije v samozavestno osebo! In midva imava to srečo štirikratno! Sicer pride s tem tudi štirikrat več težav, vendar sreča tisočkrat odtehta tisto plat.

Nedelja je minila v pripravah na odhod v šolo. Ker sama nisva v voznem stanju, si je Enka organizirala prevoz do vlaka. Dvojka je prevzela spremstvo za Trojko in Štirko, ki sva ju navadno peljala midva. Ona je že v devetem in rabi jutranji sprehod samo zase.

Nazadnje pa je zvečer priletel mejl, da je zbolel sošolec

od Štirke in je zato cel razred v karanteni.

»A misliš, da jim bo kdo kaj težil?« je Špela pozno zvečer v postelji izrekla vprašanje, ki je tudi mene glodalo že cel dan.

Ljudje smo namreč zanimiva vrsta živali. Zgodovinski instinkt nam narekuje preventivno obrambo, če nečesa ne poznamo. Običajno je to po principu »Ubij ga, preden izleže jajca!« In korona je nekaj, česar nihče zares dobro ne pozna. Posledično so najine Svetle Bodočnosti trenutno nekaj, za kar se še ne ve, če morebiti ne bo izleglo jajc.

»Ma, ne verjamem. Razredniki so vsi normalni. Pa

po mojem tudi sošolci!« sem jo tolažil. V resnici je tudi mene skrbelo, kako bodo preživeli vrnitev v šolo. Zadnja dva tedna je namreč vse več ljudi dojelo, da korona ni mit, da je še kako resnična. In tudi to, da ni čisto navadna gripa, da je lahko zaveda tudi nevarna. Lahko bi se zgodilo, da bi bil kakšen od sošolcev prestrašen in bi v tem svojem strahu izrekel kaj neprijetnega.

»Sicer se pa znajo braniti, saj veš, tvoja vzgoja!« sem poskušal biti duhovit.

»Ja, res moja vzgoja, ampak žal imajo tudi tvoje gene!« mi je pokazala jezik. Špeli je res že šlo na bolje.

(Se nadaljuje)

Na Gorenjskem v deželi Kranjski

Lovrenc Lavtižar, tragedija misijonarja na Rdečem jezeru

PETER COLNAR

V lepem in sončnem jutru se je 3. decembra 1858 Kranjskogorčan misijonar Lovrenc Lavtižar odpravil peš čez zamrznjeno Rdeče jezero na obisk k Indijancem v svoji novi misijonski postaji, ki sta jo skupaj z misijonarjem Francem Pircem, nekdanjim kaplanom v Kranjski Gori, ustanovila ob Rdečem jezeru (Red Lake) v Minnesoti v ZDA. V svoji zagnanosti je podcenil muhasto in hitro spremenljivo vreme v Minnesoti, kjer lahko temperatura v enem dnevu pade za trideset stopinj, če zapiha hladen severni veter. Presenetila ga je sprememba vremena, vendar se je kljub priporočanju domačinov, naj ostane, odločil za vrnitev. Slabo oblečenega, lačnega in neprimerno opremljenega je ujelo snežno neurje. Ko

se je vračal z misijonskega potovanja, je opešal in zmrznil. V nevihti je verjetno zašel in omagal petsto metrov pred svojim bivališčem, kjer so ga našli zmrznjenega naslednji dan. Sprva so ga pokopali v Crow Wingu, leta 1892 pa so njegove ostanke prenesli v Duluth v Minnesoti, kjer je bil škofijski sedež.

Duhovnik in misijonar Lovrec Lavtižar se je rodil 11. decembra 1820 v Srednjem Vrhu nad Kranjsko Goro in umrl star 38 let ped opravljanjem svojega poslanstva med Indijanci v Ameriki. O njegovem otroštvu ni podatkov, kasnejši kronisti njegovega življenja pa so ga, po zapisu dr. Janeza Mlinarja, opisovali kot mirnega in bistrrega fantiča. Starši in dobrotniki so mu omogočili

šolanje v Ljubljani, kjer je najprej končal gimnazijo, nato pa še bogoslovje. Kot kaplan je sprva deloval v Trebelnem na Dolenjskem, julija 1851 pa je bil premeščen v Dobravo pri Polhovem Gradcu. Želja po misijonih je v njem tlela že nekaj časa. Ob obisku misijonarja Friderika Barage, ki je kot škof v mestu Marquette iskal nove sodelavce, se je odločil, da se mu pridruži. Aprila 1854 je čez Dunaj in Antwerpen z večjo skupino misijonarjev odpotoval v Ameriko. Sprva je deloval na ozemlju današnje zvezne države Michigan. Po dobrih treh letih je z Baragovim dovoljenjem odšel v Minnesoto ob gornjem Misisipiju. Leta 1857 je z Baragovim dovoljenjem šel v Minnesoto v šentpavelsko škofijo za pomočnika

Zanimivi Gorenjci tedna iz dežele Kranjske:

- V Dorfarjah pri Škofji Loki se je 12. 12. 1760 rodil pravnik Tomaž Dolinar. Na Dunaju je poučeval pravo na Orientalski akademiji in Terezijanski viteški akademiji ter na univerzi.
- V Regensburgu je 8. 12. 899 umrl karantanski vojvoda Arnulf. Leta 876 je dobil v upravo Karantanijo, ki je tedaj obsegala skoraj celotno slovensko ozemlje.
- V Lajšah pri Gorenji vasi v Poljanski dolini se je 9. 12. 1868 rodil slovenski biolog Ivan Regen, ki velja za začetnika nove metode in smeri v eksperimentalni biologiji. Prvi je pojasnil sluh pri murnih in kobilicah in zato velja za začetnika moderne bioakustike žuželk.
- V Radovljici se je 11. 12. 1756 rodil slovenski pisatelj in dramatik Anton Tomaž Linhart. Napisal je prvi slovenski komediji Županova Micka in Ta veseli dan ali Matiček se ženi. Bil je najpomembnejši slovenski preroditelj, prvi izraziti meščan v slovenski kulturi.
- Na Bledu se je 11. 12. 1873 rodil slovenski matematik, prvi rektor ljubljanske univerze Josip Plemelj. Iz njegovih metod se je razvila teorija singularnih integralnih enačb, ki jo je gojila predvsem sovjetska šola.

misijonarju Francu Pircu, ki je živel v mestu Crow Wing. Od tod sta skupaj potovala k

Rdečemu jezeru in ustanovila novo misijonsko postajo, ki jo je prevzel Lavtižar.

Mestni zapeljevalci brstečih mladenk

GORAZD STARIHA

V prejšnjem nadaljevanju smo ostali pri sočutju ljubljanskih sodnikov z ljubljanskim posiljevalcem Valentinom Marnom. Glede na našete olajševalne okoliščine so se odločili, da ga kaznujejo z najnižjo možno zakonito kaznijo, to je bilo pet let težke ječe, povrhu pa so še predlagali višjemu sodišču v Celovcu pomilostitev na leto in pol.

Celovško višje sodišče se je še malo bolj pozanimalo

o Marnu tudi v Trstu pri krojaških mojstrih in trgovcih, kjer naj bi služil, ter pri policiji. Tržaška policija je odgovorila, da je Marn v Trstu živel zelo lahkomišelnno življenje, se družil z nemarnimi deklinami in mu je bilo za delo malo mar. Kar nekajkrat je bil v policijskem »popravnem zaporu«. Enkrat zaradi izgreda, drugič, ker je neko služkinjo opeharil za uhanne, vredne osem goldinarjev, leta 1824 pa zaradi pretepa, v katerem je nekemu natakarkarju »povzročil kontuzijo na spolnih organih« (poenostavljeno – brcnil ga je v »ajca«, op. pis.), kar je bilo opredeljeno kot težak policijski prestopok in so ga zato predali tamkajšnjemu magistratu. Od vseh, ki so jih povpraševali o Marnu, se ga je spomnil samo krojaški mojster Luigi Chierigalli, da je delal pri njem pet mesecev, bil da je lahkomišeln, delal ni veliko, pač pa je rad zasledoval ženske.

Po teh poizvedovanjih so na deželnem sodišču v Ljubljani zapisali, da če bi vedeli z njegovo slabo zadržanje v Trstu, ne bi višjemu sodišču priporočili omilitve kazni. Vendar so v sklicevanju na pritožbene člene kazenskega zakonika in »humanega duha avstrijske kazenske zakonodaje«,

ugotovili, da svoje odločitve ne morejo spremeniti in so podali višjemu sodišču v presojo spis s prejšnjo priporočeno kaznijo. Celovško višje sodišče je nato naredilo nekakšen kompromis in Marna obsodilo na dve leti zapora (2. aprila 1828).

V naslednji zgodbi posilstva pravzaprav ni bilo, ga je pa prijavil na okrajni gosposki v Idriji skrbni oče Jožef Eržen, učitelj. Zadeva z njegovo najstniško hčerjo Marijo (roj. 3. novembra 1826) je prišla na dan tako, da mu jo je zatožila svakinja, češ da se je mala 6. maja 1841 vlačila naokrog s kontrolorjem Bauerjem. Ogorčeni oče je poklical hčer na zagovor in ta mu je seveda predstavila Bauerja v najslabši luči, sebe pa kot žrtev. Najprej pogledmo njeno plat zgodbe.

Začela jo je s tem, da je šla 4. maja z deklo na trg po vodo. Na poti nazaj sta srečali kontrolorja Bauerja z nekim praktikantom, ki sta se ob srečanju obrnila in ju spremila do hiše. Tam se je praktikant odstranil, ona pa se je namenila dalje k prijateljici Mariji Wanberger. Bauer je skočil za njo, jo potegnil nazaj, in da bi jo spustil, mu je morala obljubiti, da se bo vrnila. Takrat naj bi prvič govorila z Bauerjem.

Vaš razgled

Iglasti gozdovi z bogato podrastjo predstavljajo najustreznejše življenjsko okolje divjim petelinom, tako da ni presenetljivo, da ta karizmatična ptica močno zaznamuje tudi gorenjske gozdove – njegov bratranec ruševca je denimo simbol Kranjske Gore. Kljub temu, da gre za zaščiteno vrsto, pa njihova populacija upada, zlasti zaradi škodljivih vplivov človeka na naravo, od sečne dreves, prekomerne prometno-turistične infrastrukture do podnebnih sprememb. S. L. / Foto: Gorazd Kavčič

Med preventivne ukrepe pri zajezitvi virusne epidemije spada tudi začasna zaustavitev javnega potniškega prometa, kar je botrovalo iskanju drugačnih načinov gibanja. V obdobju čakanja na čimprejšnjo vrnitev javnih prevoznih sredstev pa potekajo tudi tehnični pregledi stroja železniške infrastrukture v domeni za to strokovno podkovanih. S. L. / Foto: Gorazd Kavčič

Gorenjski priimki

Rozman – ljubek kot Erazem ali lep kot vrtnica, 1. del

TINO MAMIC

Priimek Rozman je četrti najpogostejši gorenjski priimek in dvajseti slovenski. Nosi ga 2931 Slovencev, med katerimi je tretjina Gorenjcev (974). V zadnjih 15 letih je število rahlo upadlo.

Različic priimka je precej: Rožman, Roesman,

Ražman, Rosman. Najdemo jih tudi znotraj posameznih rodbin, ko se je zapis iz različnih vzrokov spreminjal. Seveda si vsi Rozmani niso v sorodu. Imamo namreč več gnezd, kjer je priimek nastal. Hkrati pa so si lahko v sorodu posamezni Rozmani in Rožmani, če so imeli to smolo, da sta

denimo brata živela v različnih župnijah in se je en župnik odločil za eno različico zapisa priimka, drugi pa za drugo. Pomanjkljivosti našega pravopisa so, da se je spreminjal, da ima izjeme in da v abecedi ni vseh glasov, ki jih potrebujemo. Posebej velik problem slovenskega pravopisa je odsotnost polglasnika, zaradi katerega slovenska narečja težko napišemo v razumljivi obliki za navadne smrtnike.

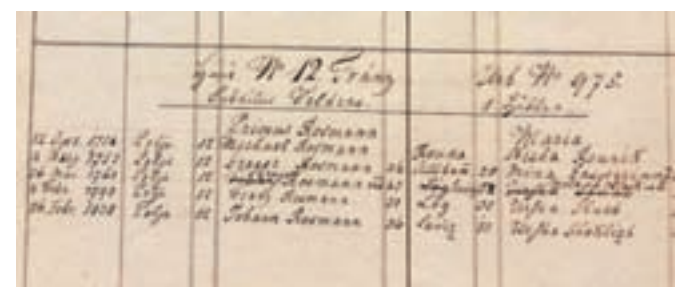
Razlaga priimka Rozman je vse drugo kot preprosta, saj je razlag cela vrsta. In gotovo niso vsi Rozmani in Rožmani in Rezmani nastali na enak način.

Na Slovenskem je najbolj pogosta razlaga, da je priimek nastal iz imena. In sicer iz imena svetnika – sv. Erazma. Tega priprošnjika v sili so imeli srednjeveški

Slovenci precej v čislih.

Ime izhaja iz latinskega imena Erasmus, to pa iz grškega pridevnika eramos v pomenu ljubek, ljubezniv, mičen. Druga, podobna razlaga je, da izhaja iz grške besede erasmios, ki pomeni prijeten, dobrodošel, zaželen. Isti koren ima tudi beseda eros, ki je verjetno ni treba posebej razlagati. Razen da so Grki poznali tri besede za ljubezen. Philia je ljubezen do nečesa: filozof ima rad filozofijo. Agape je ljubezen do bližnjega ali dobrotelja. Eros pa je čutna, telesna ljubezen, ki jo označujemo tudi s pojmi zaljubljenost, privlačnost, spolnost.

Jezikoslovec Janez Keber omenja tudi različico imena Eražman, ki jo najdemo v slovenski ljudski pesmi in pravi: »V starih listinah je priimek

Rozmani v indeksu krstov v Srednji vasi v Bohinju med letoma 1785 in 1790. Krstna knjiga je v Nadškofijskem arhivu v Ljubljani (K Srednja vas 1779–1784, zv. 9).

Rožman izpričan v 15. stoletju, enako sorodni priimek Rozman.« Profesor Keber domneva, da je priimek mogoče nastal tudi »prek vzdevka iz nemškega Rossmann 'rejec konj, trgovec s konji', ki je tudi nemški priimek.«

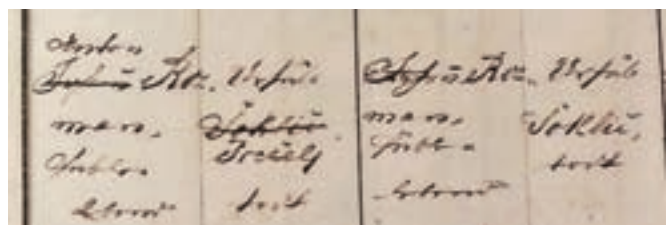
Največji slovenski jezikoslovec Pavle Merku pa ni bil prepričan o erazemski teoriji. Menil je, da so iz Erazma nastali priimki Ražam, Razman, Ražman, Ažman in Rožič, medtem ko je za priimek Rosman in Resman napisal »morda«.

V Nemčiji živi 1044 ljudi s priimkom Rosemann. Največ jih je v okolici Munstra na severozahodu države. Jezikoslovci navajajo tri glavne hipoteze. Da je

nastal iz poklica (cvetličar ali, manj gotovo, trgovec z rozinami), vzdevka (ljubitelj vrtnic) ali osebnega imena. Pri slednjem pa ne omenjajo Erazma, ampak imeni Rüdiger in Rotraud, iz katerih je nastalo krajše ime Rozo. To ime najdemo prvič zapisano leta 1191.

Možna pa je še ena razlaga. Ena od treh koroških dolin, ki jih poznamo tudi iz prelepe ljudske pesmi Rož, Podjuna, Zila. Rož je ime za osrednjo južno Koroško. Človek, ki se je priselil iz Roža, bi lahko bil Rožanc ali pa tudi Rožman in Rozman. Rosman, ki ga najdemo leta 1535 v Pliberku v Podjuni, bi lahko bil prišlek iz Roža.

(Se nadaljuje)

Zaradi velikega števila Rozmanov je bilo tudi v zgodovini že nekaj zmede. Leta 1868 sta se poročila Martin Rozman z Bitenja in Marija Rozman iz Srednje vasi. Materi mladoporočencev sta imeli enako ime, Uršula, zato ni nič čudnega, da je duhoven, ki je poroko vpisal v matično knjigo, naredil napako. A jo je tudi hitro popravil, kot vidimo na fotografiji iz knjige, ki jo hrani Nadškofijski arhiv Ljubljana (P Bohinjska Bistrica 1857–1896, zv. 4, str. 29).

HUMOR, HOROSKOP

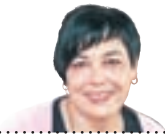
Lahko se udeležite tečaja vedeževanja.

Naročniki **Gorenjskega glasa**, izkoristite popust v višini 10 %. Za več informacij čim prej pokličite Tanjo na tel. št.: **040 514 975**

Gorenjski Glas

HOROSKOP

TANJA

Oven (21. 3.–21. 4.)
Skušali se boste obdržati v zlati sredini, kjerkoli že boste, in se vseeno s čim ukvarjali. Ne boste čutili potrebe po odločanju in niti tega ne boste želeli. V svojem svetu boste premišljevali o stvareh, ki vas veselijo in jih pogrešate.

Bik (22. 4.–20. 5.)
Med drugimi vrtnami vas še najbolj poznajo po vaši trmi, ki je lahko resnično zelo velika in močna. Na noben način vas ne bodo prepričali, da popustite, saj boste prepričani o svojem prav. Ampak nekoč se bo situacija ravno obrnila.

Dvojčka (21. 5.–21. 6.)
Še nekaj časa se boste prepričevali, da ni sile, ki bi vas zlomila. Ker vsakdo ne glede na vse pride enkrat na vrsto, seveda pridete tudi vi. Na začetku bo sprva malo drame, kot se za dvojčka spodobi, kmalu pa se prilagodite stanju.

Rak (22. 6.–22. 7.)
Okoli vas se bo veliko dogajalo, vi pa ne boste imeli volje, da bi se temu pridružili. Rajše boste le opazovalec vseh dogajanj in boste čakali na pravi čas. In ko pride, boste dali vse od sebe ter nadoknadili vse zamujeno. Brez skrbi.

Lev (23. 7.–23. 8.)
Veliko vaših znancev je delovno obmirovalo, vi pa imate še več dela kot običajno. Tega bi morali biti veseli, a kaj, ko si tudi vi želite malo prostega časa. Še malo in sprostito se vam bo. Pred vami so lepi in pozitivno obarvani dnevi.

Devica (24. 8.–23. 9.)
Najbolj od vsega si boste želeli malo miru, saj vam nenehen stres počasi začenja rahljati živce. Vsak od vas nekaj hoče, vam pa ne uspe vsem ustreči, kar je razumljivo, saj niste robot. K sreči še pravi čas dobite svojih pet minut.

Tehnica (24. 9.–23. 10.)
Marsikaj vas bo skrbelo in skoraj vsa skrb bo neutemeljena, saj vas ne čaka nič takega, da se ne bi znali sami znajti. Strah ima velike oči. Vse vam bo šlo po načrtu in na koncu boste sami spoznali, da se morate umiriti.

Škorpion (24. 10.–22. 11.)
Pred nami je še kar nekaj zime in kislega vremena, ampak vi si boste v svoji glavi ustvarili svoj svet, poln sonca in vsega, kar sodi zraven. Domišljija naredi veliko dobrega in je odskočna deska za realizacijo vseh želja.

Strelec (23. 11.–21. 12.)
Čaka vas vsake stvari po malem. Malo slabe in malo dobre volje, veliko in malo dela, precej smeha in malce skrbi. Na koncu se bo vse izravnalo in boste več kot zadovoljni. Na čustvenem področju se pripravite na spremembe.

Kozorog (22. 12.–20. 1.)
Višja sila bo tista, ki vas bo prisilila, da se boste za nekaj časa ustavili, obmirovali in si vzeli čas zase. V nenehnem hitenju se lahko zgodi, da se pozabimo na najpomembnejše stvari. Če pride do očitka, se boste znali postaviti zase.

Vodnar (21. 1.–19. 2.)
Zdelo se vam bo neverjetno, ko se vam bodo začele dogajati same lepe stvari. Potrebovali boste kar nekaj časa, da se boste privadili. Ampak dobrega ni nikoli preveč. Tudi glede delovnega področja vas kmalu čaka lepo presenečenje.

Ribi (20. 2.–20. 3.)
Da je do drugih treba biti takšen, kot si želiš, da so drugi do tebe, je sicer stara modrost, ki pa jo večina pozabi. Vsako dobro delo se obrestuje najmanj dvakrat. Nekdo se vas spomni in vam ponudi priložnost za zaslužek.

TA JE DOBRA

Muhe po spolu

Janezek prihiti v kuhinjo: »Ata, ata, videl sem dve ženski in dve moški muhi!«

»Kako pa veš, kateri dve sta bili ženski in kateri moški?« se iskreno začudi oče.

»Dve sta lezli po steklenici, dve pa po ogledalu,« se odreže Janezek.

Upokojski užitki

»A veš, kaj jutraj delajo angleški, francoski in slovenski upokojski?«

»Ne.«

»Anglež popije čaj, odide na golf in se tam zabava do pol dneva, Francoz popije konjak in gre s svojo spremljevalko ali ljubico na sprehod, Slovenec pa odhiti delat na črno, če hoče preživeti.«

Pred lovom

Lovec Mirko pred odhodom na lov ves živčen teka po hiši. Ko je ženi že vsega dovolj, ga vpraša: »Ja, kaj pa tako brezglavo iščeš?«

»Kaj iščem, kaj iščem ... Puško vendar!«

»Saj jo imaš obešeno na rami.«

»Hvala, draga ženka. Zlata si. Če ne bi bilo tebe, bi jo še nekaj minut iskal, potem pa bi odšel na lov kar brez nje.«

Cvek pri geografiji

»Zakaj je naš Lukec dobil cvek pri geografiji?«

»Ker je Veliko Nedeljo in Mursko Soboto iskal na kolarju.«

Jesenska megla

Je bila taka megla, da sem šel sosedovega psa okrog obrnit, ker je v napačno smer lajal ...

LAŽJI SUDOKU

5			8	4			7
2	9						3
		4	3			8	1
				4		1	6
1	5		9		8		4
	3	6		5			
8	7	1			2	9	
	4					3	1
3			6	7			2

Rešitev:

2	9	4	3	8	1	6	7
1	5		9		8		4
8	7	1			2	9	
	4					3	1
3			6	7			2

TEŽJI SUDOKU

5		7			9			4
					7	3		6
9	3							1
	6			2		8		9
			8		4			
7		8		6				3
	5							6
4		1	5					
6			2			1		

Rešitev:

2	9	4	3	8	1	6	7
1	5		9		8		4
8	7	1			2	9	
	4					3	1
3			6	7			2

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravil B. F.

Bistvena je vedoželjnost

Na Strokovni gimnaziji Šolskega centra Kranj so minuli četrtek pripravili drugi dogodek Inženirke in inženirji bomo!, ki je tokrat potekal na daljavo na spletni platformi MS Teams.

MATEJA RANT

Kranj – V sklopu dogodka Inženirke in inženirji bomo! so na Strokovni gimnaziji predstavili svoje inovativne oblike dela, dijaki Krištof Mohorič, Marko Manojlovič, Jaka Ropret in Tadej Valjavec pa so v Bitki talentov pokazali svoje inovacije. Na okrogli mizi so uspešni posamezniki, med katerimi so tudi njihovi nekdanji dijaki, predstavili svoj pogled na to, kako izbrati karierno pot in biti pri tem uspešen.

»Danes želimo pokazati pozitivne stvari, ki se dogajajo v naših šolah kljub izrednim razmeram; da pokažemo, kakšen potencial mladih talentov, inovatorjev in izumiteljev imamo v Sloveniji,« je v uvodu poudarila ravnateljica strokovne gimnazije Lidija Goljat Prelogar in dodala, da tudi na ta način želijo mlade navdušiti za inženirstvo. Inovativne dijake v njihovi šoli so letos povezali v klub Glave skupaj in tudi četrtkov dogodek je bil plod njihovega dela, je ponašna ravnateljica. Po predstavitvi inovativnih pristopov k izobraževanju in inovacij, ki so plod dela dijakov strokovne gimnazije, je sledila okrogla miza, na kateri so svojo študijsko in karierno pot predstavili: nominiranka za inženirko leta 2020 Lea Pilič iz podjetja LTH Castings; ekspertinja tehnologije izdelkov v podjetju Novartis v Sloveniji Maja Kus; direktor sektorja proizvodnja in tehnologija v Iskratelu Jer-

Dijak Tadej Valjavec je na dogodku Inženirke in inženirji bomo! predstavil svojo inovacijo – robotsko roko. / Foto: arhiv Šole

nazaj, je bilo vsekakor vredno, saj je pomembno, da sem zadovoljen s tem, kar sem dosegel, in to je najbrž najtežje v življenju – da si zadovoljen sam s sabo. Če ti to uspe, tudi vnaprej veš, da ni nič pretežko.« Tudi Lea Pi-

Polič, je potrebna kombinacija obojega. »V nekem večjem podjetju sam ne moreš doseči velikih premikov, za to potrebuješ tim, s katerim si skupaj prizadevate za isti cilj.« Tudi Lea Pilič je prepričana, da ekipno delo

pripomore, da dosegajo ne samo dobre, ampak odlične rezultate. Na vprašanje, katere lastnosti so potrebne za večjo zaposljivost, je Domen Balantič odgovoril, da so poleg tehniškega znanja pomembne tudi »mehe« veščine: »Da znaš delovati v skupini, se prilagajati, podajati mnenja in jih argumentirati,« je razložil in dodal, da so mu osebno precej pomagale izkušnje, ki jih je med študijem pridobil pri delu v Klubu študentov Kranj, kjer je bil najprej vodja projektov in kasneje v upravnem odboru. »Tako sem dobil vpogled v vodenje organizacije, kar mi vsak dan pride prav.« Pri zaposlovanju novih sodelavcev pa se Jerneju Poliču zdi bistveno, da pri kandidatih zana vedoželjnost – da želijo doseči več in so pripravljeni pogledati tudi zunaj svojih ustaljenih okvirjev. »Tudi če česa ne znaš, ti mora to predstavljati izziv, ne težavo.« Dijake je še zanimalo, kako v podjetjih poteka delo v sedanjih razmerah epidemije. Po besedah Jerneja Poliča razmere vsekakor niso optimalne, čeprav se poskušajo prilagajati, kolikor je le mogoče. »A epidemija že vpliva na celoten proces, saj 'ubija' produktivnost. Vse omejitve tudi v zasebnem življenju namreč vplivajo na našo psiho, razpoloženje v timih se slabša, zato upam, da bodo vsaj prihajajoči prazniki prinesli nekaj veselja in se januarja vrnemo v normalne tire.«

»Danes želimo pokazati pozitivne stvari, ki se dogajajo v naših šolah kljub izrednim razmeram; da pokažemo, kakšen potencial mladih talentov, inovatorjev in izumiteljev imamo v Sloveniji,« je poudarila ravnateljica strokovne gimnazije Lidija Goljat Prelogar in dodala, da tudi na ta način želijo mlade navdušiti za inženirstvo.

nej Polič, Java razvijalec v podjetju Genis Domen Balantič in pilot helikopterja v Slovenski vojski poročnik Miha Triler. Vsi so se odločili za zahtevne izobraževalne in karijerne poti, a prav to jih je pripeljalo do poklicev, ki jih resnično opravljajo z veseljem. »Sam sem že od otroštva dalje govoril, da bom pilot helikopterja, in sem potem ves čas zasledoval ta cilj,« je priznal Miha Triler in ob tem mladim svetoval, naj sledijo svojim željam, četudi se jim zdijo še tako nedosegljive. »Pot do mojega poklica je bila dolga, naporna, a če se zdaj ozrem

lič je priznala, da ji pome- ni izziv lotiti se novih stvari, zato z veseljem poprime za vsako novo delo na oddelku za avtomatizacijo procesov v podjetju LTH Castings, kjer je zaposlena. Čeprav dela v izrazito moškem kolektivu, se s sodelavci odlično razume, je poudarila in v inženirske poklice povabila tudi dekleta, saj verjame, da je vse možno, samo voljo je treba imeti.

Gostje so odgovarjali tudi na vprašanja dijakov, ki jih je med drugim zanimalo, ali je delo inženirja bolj samostojno ali gre za timsko delo. Kot je pojasnil Jernej

Lunin koledar po mesecih s setvenimi podatki vas bo tudi prihodnje leto oskrboval z napotki za izvajanje različnih aktivnosti (sajenje in setev, hujšanje, sekanje posameznih vrst lesa in drugo) v skladu z luno. V bukvah je tudi HOROSKOP ZA LETO 2021.

Število strani: 52 / Mere 23,5 x 32 cm

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

7,90 EUR
* poštnina

Gorenjski Glas

HALO-HALO GORENJSKI GLAS
telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201 42 00 ali osebno na Nazorjevi ulici 1 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrta do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

ROZMAN BUS, T: 04 531 52 49, 041 855 630

Naše potnike obveščamo, da bomo izvajanje dejavnosti nadaljevali, ko se sprostijo ukrepi. Ostanite zdravi!

www.rozmanbus.si

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

PREDAVANJA

O starogrški in starorimski književnosti

Pisateljica in mentorica Nina Kosmač vabi na spletno predavanje o antiki – starogrški in starorimski književnosti. Predavanje bo v soboto, 12. decembra, ob 20. uri na aplikaciji Zoom: us02web.zoom.us/j/85492357440.

Podaljšali veljavnost darilnih bonov

Kranj – Eventim, ki je največji prodajalec in distributer vstopnic v Sloveniji, je veljavnost darilnih bonov podaljšal z 12 na 24 mesecev. To velja tako za letos kupljene in tudi za že pretečene bone kot tudi za bone, ki jih bodo kupci kupili za darilo ob koncu leta. Imetniki bonov lahko njihovo veljavnost podaljšajo brezplačno tako, da na elektronski naslov Eventima pošljejo številko naročila ali fotografijo darilnega bona.

Praznična stražiška tržnica

Stražišče – Na Baragovem trgu v Stražišču bo danes med 17. in 19. uro potekala praznična lokalna eko in konvencionalna tržnica. Ponudniki bodo svoje izdelke pripravili tudi v obliki daril.

Radio Triglav®
Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Trg Toneta Čufarja 4, 4270 Jesenice

Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

LOTO

Rezultati 99. kroga – 9. decembra 2020
5, 12, 19, 24, 25, 34, 35 in 28

Loto PLUS: **1, 10, 12, 14, 25, 27, 38 in 5**
Lotko: **0 9 1 8 6 9**

Sklad 100. kroga za Sedmico: **1.130.000 EUR**
Sklad 100. kroga za PLUS: **1.450.000 EUR**
Sklad 100. kroga za Lotko: **580.000 EUR**

JASLICE
čudovito znamenje Božje ljubezni

Muzej jaslic Brezje bogati zbirka preko 450 jaslic iz 67 držav celega sveta, ki je edinstvena ne samo na območju Slovenije, ampak tudi širše.

Katalog obsega 302 strani, v njem je z barvnimi fotografijami in teksti predstavljenih 100 jaslic, ob tem je opisana zgodovina nastanka jaslic ter značilnosti različnih območij.

14,50 EUR
* poštnina

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si. Če jo naročite po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjskiglas.si

Gorenjski Glas

MALI OGLASI

T: 201 42 47, F: 201 42 13
E: malioglas@g-glas.siMale oglase sprejemamo:
**za objavo v petek do srede
do 14. ure in za objavo
v torek do petka do 14. ure!**Delovni čas:
**ponedeljek, torek, četrtek,
petek neprekinjeno
od 8. do 15. ure, sreda od
8. do 16. ure, sobote, nedelje
in prazniki zaprto.**

NEPREMIČNINE

GARAŽE

KUPIM

GARAŽO v Vodovodnem stolpu ali bližnji okolici, tel.: 040/504-544 20002742

Akcija dobave zemeljskega plina za leto 2021 po ceni 0,02021 €/kWh + DDV.

Več o akcijski ponudbi si lahko preberete na spletni strani www.domplan.si.Domplan, d.d., PE Energetika,
Bleivsisova cesta 14, 4000 Kranj
T: 04/20 68 800, F: 04/20 68 701
E: energetika@domplan.si, t. www.domplan.siFESST, d. o. o.,
nepremičninska
družba,
Koroška c 2, Kranj,
Telefon: 236 73 73
Faks: 236 73 70
E-pošta:
info@fesst.si
Internet:
www.fesst.si

MOTORNA VOZILA

AVTOMOBILI

PRODAM

DACIA Duster, letnik 2016, prevoženih 40.000 km, plin - bencin, cena 8.000 EUR, tel.: 041/758-972 20002780

MOTORNA KOLESA

PRODAM

KOLESA za moped, 4 kom., 16 col., cena 80 EUR, tel.: 051/819-044 20002767

TEHNIKA

PRODAM

POCENI - televizor Grundig, ekran 70 cm, in Philips, ekran 53 cm, tel.: 04/23-28-202, 041/543-239 20002743

STROJI IN ORODJA

PRODAM

POSIPALCE ceste ipoka, odpiranje na zrak, vlečna, tel.: 051/205-800 20002781

STROJNO ločno žago za kovino, dolžina lista 48 cm, cena 450 EUR, tel.: 070/701-962 20002772

GRADBENI MATERIAL

PRODAM

3 m³ hrastovih svežih plohov in mešalec 100 l, cena 25 EUR, tel.: 041/233-150 20002773

KURIVO

PRODAM

DRVA, metrska ali razžagana, možnost dostave, tel.: 041/718-019 20002711

DRVA slabše kvalitete, cena 30 EUR, tel.: 041/214-500 20002752

DRVA bukova, gabrova in okrogla, večjo količino, ugodno, možna dostava, tel.: 031/616-879 20002753

DRVA hrastova, metrska ali razžagana, možnost dostave, tel.: 031/229-151 20002765

SUHA bukova in mešana drva ter butare, tel.: 031/826-621 20002728

SUHA bukova in mešana drva, lahko že razžagana, možnost dostave, tel.: 040/668-920 20002766

SUHA bukova in mešana drva, tel.: 041/841-632 20002774

SUHA bukova in mešana drva, možna dostava, tel.: 031/676-235 20002782

TRSKE in žaganje, primerno za centralno, krušno peč ali kamin, tel.: 041/986-986 20002764

STANOVANJSKA OPREMA

POHIŠTVO

PRODAM

BELO okroglo mizo, fi 120 cm, IR-panel komplet, raztegljiv kavč modre barve in ženske čevlje, tel.: 040/129-972 20002749

MIZO za računalnik 90 x 50 x 70 cm, cena 50 EUR, in podarim pisarniški stol, tel.: 04/57-44-049, 041/276-485 20002751

GOSPODINJSKI APARATI

PRODAM

SUŠILNI stroj Indesit, malo rabljen, z navodili, tel.: 041/374-201 20002758

OSTALO

PRODAM

DVA kvalitetna, odlično ohranjena joggija s prevleko, cena 120 EUR, tel.: 04/23-12-094 20002770

RAČUNALNIŠKI stol, raztegljivo posteljo, klop in stole iz ratana, tel.: 040/705-145 20002745

ZAVESE, ugodno, primerna za vsa okna, tel.: 031/400-950 20002760

KNJIGE, PUBLIKACIJE

PRODAM

EZOTERIKA, knjige spoznanj iz mističnih preizkušenj avtorja, nove, za iskalce Resnice, tel.: 040/567-544 20002695

UMETNINE, NAKIT

PRODAM

TAPISERIJE, unikati, različnih velikosti, motivov in cenovnega razreda, izjemno darilo, tel.: 040/567-544 20002729

STARINE

KUPIM

ODLIKOVANJA, kovance, ure, slike, značke, srebrnino, luči, kipe in drugo, tel.: 030/670-770 20002746

STARINE: mizarski ponk, skrinje, razglednice, kipe in drobnarije, tel.: 051/258-936 20002715

OTROŠKA OPREMA

PRODAM

BELO otroško posteljico z ograjico in novim joggijem 135 x 65, cena po dogovoru, tel.: 040/475-052 20002747

KMETIJSKI STROJI

PRODAM

NAKLADALCO za seno sip pionir 17 m³, tel.: 041/919-476 20002759

TRAKTOR Antonio Ferrari 30 KM, 290 delovnih ur, tel.: 041/387-810 20002763

KUPIM

PRIKLJUČKE in traktor, tel.: 041/680-684 20002776

PRIDELKI

PRODAM

JEDILNI krompir, bel in rdeč, in krmni krompir, tel.: 031/585-345 20002761

VINO cviček, možna dostava, tel.: 031/206-874, Tone 20002777

VRHUNSKA in kakovostna vina: sauvignon, rumeni muškati, lepo rdeče, merlot ... Možna dostava tudi v času korone, tel.: 041/650-662 20002621

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM

10 DNI in 3 mesece starega bikca, čb, tel.: 041/855-753 20002779

ČRNOBELE bikce, stare od 2 tedna do 2 meseca, tel.: 041/691-243 20002748

DVE pripuščeni kozi in eno mladičico ter kozla, tel.: 051/647-888 20002771

KOKOŠI - nesnice, jarkice, rjave, črne in grahaste pred nesnostjo. Pripeljemo na dom, Matej Bulovec, s.p., Mlakarjeva ul. 45, Šenčur, tel.: 041/710-113 20002714

KRAVO za zakol ali menjam za brejo kravo ali telico, tel.: 031/417-221 20002769

KRAVO za zakol in telico, staro 7-8 mesecev, tel.: 041/624-586 20002778

NA ZALOGI imamo 19-tedenske nesnice in po naročilu 1 dan stare piščance. Trgovina Domačija, Janez Pernel, s.p., Globoko 2a, Radovljica, tel.: 051/604-524 20002694

TELIČKO simentalco, staro 8 dni, in krmni krompir, tel.: 041/943-862 20002768

VEČ bikcev in telic simentalc, starih od 5 do 9 mesecev, tel.: 031/570-791 20002756

ZBIRAM naročila za meso od 16 mesecev stare telice, cena 6 EUR/kg, tel.: 041/566-429 20002775

KUPIM

BIKCA simentalca, starega od 140 do 180 kg, tel.: 041/935-596 20002744

BIKCA simentalca, starega do 10 dni, tel.: 041/286-701 20002755

BIKCE in teličke, od enega tedna do 250 kg, ter kravo ali telico, tel.: 051/372-468 20002754

NAJVEČJI ODKUPOVALEC živine za Avstrijo - Kogler. Plačilo v 3 dneh, eko plus. Oddamo v rejo pitance, bikce in teličke. Kogler Franz A., d.o.o., Parmova 53, Ljubljana, tel.: 064/130-081 20002713

STORITVE

NUDIM

SENČILA ASTERIKS, d.o.o., Cesta na Loko 2, 4290 Tržič, tel.: 59-55-170, 041/733-709; žaluzije, roloji, rolete, lamelne zavese, plise zavese, komarniki, markize, www.asteriks.net 20002712

ADAPTACIJE - vsa gradbena dela, notranje omete, strojne omete, fasade, adaptacije, tlakovanje dvorišča, ograje, kamnite škarpe in dimnike, kvalitetno, hitro in poceni. SGP Beni, d.o.o., Struževo 7, Kranj, tel.: 041/561-838 20002717

ADAPTACIJE hiš in stanovanj, urejanje dvorišč, fasade, ometi, izkopi, dimniki, ... LEARD, d.o.o., Pivka 11, Naklo, tel.: 041/583-163 20002718

PEČARSTVO, lončene peči, zidani kamini, kmečke peči, obnova, popravilo, izdelava, izris. Trgovina Kamin, Aleš Avsenek, d.o.o., Kranjska cesta 2, Radovljica, tel.: 040/364-636 20001720

SANACIJE, obnove dimnikov z inox cevmi, povrtavanje, rušenje, pozidava, montažni dimniki, dimniške kape. Garancija 10 let. Aleš Avsenek, d.o.o., Kranjska 2, Radovljica, tel.: 041/229-246 20002229

TESNENJE OKEN IN VRAT, uvožena tesnila, do 30 % prihranka pri ogrevanju. Prepiha in prahu ni več! Zmanjšan hrup, 10 let garancije. Samo Kališnik, s.p., Velika Lašna 45, Kamnik, tel.: 031/720-141 20002710

ČESTITKE

DRAGA KATJA. Vse najboljše za 30 let. Ker te letos ne moremo vsi objeti, te ob 19. uri vabimo na skupinski virtualni objem po Zoomu. Prijatelji 20002750

RAZNO

PRODAM

AVTO za prevoz čebel in rogovje jelenov, tel.: 041/826-550 20002762

DVE stari medeninasti luči in priključek Vorwerk za pomivanje, tel.: 040/351-342 20002757

ZAHVALE, OSMRTNICE

Žalost in hvaležnost lahko izrazite z objavo osmrtnice ali zahvale v različnih velikostih.

Naročila sprejemamo po faxu: 04/201 42 13 ali e-pošti: malioglas@g-glas.si

Gorenjski Glas

OSMRTNICA

V 80. letu starosti se je poslovil naš dragi mož, oče in dedi

MARJAN ŠIFKOVIČ

iz Kranja

Od njega se bomo v družinskem krogu poslovili v petek, 11. decembra 2020, ob 11. uri na Mestnem pokopališču v Kranju. Žara pokojnega bo na dan pogreba od 9. ure dalje v poslovilni vežici. Ohranili ga bomo v najlepšem spominu.

Žalujoči: žena Zdenka, hči Špela in sin Matjaž z družinama

OSMRTNICA

Neslišno si odšla
skoz' zadnja vrata
na Marijin dan.
Tam gor varen zdaj pristan
naj te pričaka,
mi te v srcih nosimo,
sedaj in na pomlad,
ko ozeleni spet trata.

S hvaležnostjo v srcih, da smo se ob njenem zaupanju v Gospoda lahko učili o življenju kot darovanju za druge, žalostno sporočamo, da nas je tiho in mirno v 94. letu starosti zapustila draga sestra, teta, sestrična in bobra

KATARINA PROSEN

po domače Krištofova Kati, doma iz Adergasa, zadnja leta pa stanujoča v Domu starejših občanov Preddvor

Pogreb drage pokojnice bo v petek, 11. decembra 2020, ob 14. uri na pokopališču na Trati pri Velesovem. Od 11. ure dalje bo ležala v mrliški vežici.

Žalujoči brat z družino ter nečaki in nečakinje

V SLOVO

Poslovil se je

BORIS JANEZ BREGANT

izjemna osebnost in vizionar, dolgoletni generalni direktor Železarne Jesenice, ki je pustil neizbrisen pečat znotraj bogate jeklarske tradicije. V dvanajstih letih vodenja Železarne Jesenice je dosegel, da je glas jesiškega jeklarstva segel daleč po svetu; bil je zaslužen za izgradnjo nove Jeklarne, med drugim je prejel Pantzevo priznanje, najvišje priznanje za dosežke na področju metalurgije in sorodnih ved. Neizbrisen pečat je pustil tudi mestu Jesenice. Kot župan Občine Jesenice je bil zaslužen za številne pridobitve mesta, leta 2007 je prejel naziv častni občan občine Jesenice. V zadnjem obdobju je bil aktiven na najrazličnejših področjih družbenega dogajanja na Jesenicah, svoja bogata znanja in izkušnje je s strastjo prenašal na nove generacije. Boris Janez Bregant je s svojim delom, osebnostjo in zgledom za seboj pustil globoko sled, ki jo bo težko nadomestiti. Hvaležni in ponosni smo, da je soustvarjal bogato tradicijo jesiškega jeklarstva.

Njegovim najbližjim izrekamo iskreno sožalje.

SIJ Acroni

Radio Sora

Vedno blizu. 91.1 / 89.8 / 96.3

RADIO SORA, D.O.O., KAPUCINSKI TRG 4, ŠKOFJA LOKA

Nagrajenci križanke Gorenjskega glasa z geslom **TEGA DARILA BI BIL VSAKDO VESEL**, ki je bila objavljena v Gorenjskem glasu 24. novembra 2020, so: **Alenka Fartek** iz Radovljice in **Vida Orehar** iz Kranja, ki prejmeta 1. in 2. nagrado, knjigo, ter **Milena Šivic** iz Naklega, ki prejme 3. nagrado, zgoščenko Tanje Zajc Zupan in Hermine Matjašič. Čestitamo!

V knjigi boste našli natančne recepte za pripravo vseh vrst paštet, mesnih ocvrтков (rillons), aspikov oz. žolic, konfitov, mesnih namazov, vkuhanih klobasnih nadevov, ocvrтков iz jedi z mastjo iz različnih vrst mesa. Nekatere mesne izdelke iz knjige lahko za določeno obdobje shranimo v lične lončke.

Število strani: 168 / Mere : 16,3 x 22 cm

22 EUR

* poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po cenu Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

ZAHVALA

Draga mama, vedno boš v naših srcih ...

FRANČIŠKA KEMPERLE
iz Kranja, roj. v Zg. Danjah

Iskreno se zahvaljujemo vsem za izrečene besede sočutja, sveče in ostale darove. Zahvala pogrebni službi Navček, Komunalni Kranj, g. župniku Vinku Podbevšku za lepo opravljen pogrebni obred ter pevcu Polton za čustveno odpete pesmi ob slovesu. Pristrčna hvala tudi vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti. Ohranimo jo v lepem spominu.

Njeni najdražji

V lahkotno svetlobo je zajadral naš ljubi ati, dedi in mož

MILOŠ PELKO

Človek premnogih iskric, domislic in idej, skromen in prijazen sosed, ki je z vsakomer pokramljal in mu zavil sveženj solate ali vrečko jabolk. V svoji izvirnosti je vedno znal nasmejati, bil je zakladnica šal in dovtipov, leksikon ugankarstva in svojeglav interpret literatov. Naj mu bo pogled na toplino naših Alp radosten tudi sedaj, ko jih lahkotno preletava z navihanim nasmehom.

Radi te imamo!

ZAHVALA

V 95. letu starosti nas je zapustil oče, stari oče, praded in tast

DRAGOTIN KRT
po domače Galetov Drago s Primskovega

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena ustna in pisna sožalja, za podarjene sveče in svete maše. Hvala pogrebni službi Komunalna Kranj in gospodu župniku Eriku Šviglju za lepo opravljen obred. Hvala vsem, ki ste ga imeli radi.

Žalujoči vsi njegovi

*Kogar imaš rad,
nikoli ne umre,
le daleč, daleč je ...
(T. Pavček)*

ZAHVALA

V 85. letu nas je zapustila naša draga mama

CECILIJA FRELIH
iz Sorice

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, vaščanom, sodelavcem in znancem za izrečena sožalja, tolažilne besede, molitve in darove v času slovesa. Posebej hvala gospodu župniku Mirku Turku za lepo opravljen pogrebni obred, cerkovniku Stanetu in podjetju Akris za organizacijo pogreba. Hvala vsem, ki ste jo obiskovali v zadnjih letih. Hvaležni smo vsem, ki ste jo imeli radi in jo boste ohranili v lepem spominu.

Žalujoči: otroci Janez, Zvone in Mateja z družinami
Sorica, 7. decembra 2020

*Vsaka mama je prava mama,
dana za srečo in na veselje.
Prava. In ena sama.
Za vse življenje.
(Tone Pavček)*

Žalostni sporočamo, da nas je v 98. letu starosti zapustila naša draga mama, babica, prababica in teta

ANA ŠANTEL
roj. Rink, udeleženka NOB, upokojenka Pošte Slovenije

Od nje se bomo poslovili v ožjem družinskem krogu na pokopališču v Radovljici. Cvetje in sveče hvaležno odklanjamo v korist Splošne bolnišnice Jesenice.

Njeni najdražji
Lancovo, 4. decembra 2020

OSMRTNICA

Žalostni sporočamo, da nas je po hudi bolezni v 83. letu starosti zapustil mož, oči, dedi

JANEZ GABER
iz Škofje Loke

Pogreb bo 15. decembra 2020 v ožjem družinskem krogu. Žara bo v Stari Loki od 13. ure do 14.30.

Njegovi najdražji

ZAHVALA

V 66. letu starosti smo se v družinskem krogu poslovili od brata

ANDREJA ČADEŽA
s Trnja – Škofja Loka

Hvala vsem sorodnikom, sosedom in znancem, posebna zahvala gospodu župniku za pogrebni obred, podjetju Akris za vso organizacijo ter gasilcem za podarjeno cvetje.

Žalujoči: sestri in bratje z družinami
Stara Loka, 3. decembra 2020

OSMRTNICA

V 92. letu je odšla od nas v svoj pravi dom naša draga

ANA ROGELJ
Kovačeva Ani s Primskovega

Hvala ji za vse, kar je dobrega storila med nami! Hvala vsem, ki ste ji bili blizu in ste se prepletali z nitmi njenega življenja.

Žalujoči njeni najbližji, ki smo jo imeli radi
Primskovo, december 2020

ZAHVALA

*Težko je pozabiti človeka, ki ti je bil drag, še težje je zgubiti ga za vedno,
a najtežje je naučiti se živeti brez njega.*

V 78. letu se je od nas poslovil naš dragi

PETER BALANTIČ
z Olševka

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, za vsa izrečena sožalja, sočustvovanje in vse darovano. Hvala osebju DSO Preddvor za vso nego in skrb. Hvala gospodu župniku za lep pogrebni obred. Hvala pevcem in nosačem ter pogrebni službi Navček.

Žalujoči vsi njegovi
Olševka, november 2020

*Srce je omagalo,
tvoj dih je zastal,
a nate spomin
bo večno ostal.*

ZAHVALA

V 97. letu se je tiho poslovila

CECILIJA ŠEST
z Oreška pri Kranju

Iskreno se zahvaljujemo vsem za izrečena sožalja. Od nje smo se poslovili v ožjem družinskem krogu.

Žalujoča sinova Janez in Sašo z družinama

Skakalci v treh hotelih

V času svetovnega prvenstva v smučarskih poletih v Planici družba Hit Alpinea v treh kranjskogorskih hotelih gosti vse tekmovalne ekipe in spremljajoče osebe.

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranjska Gora – V družbi Hit Alpinea, kjer so hotele zaradi epidemije covid-19 zaprli 24. oktobra, so se na prihod udeležencev svetovnega prvenstva dobro pripravili. »Delegacije športnikov in velik mednarodni športni dogodek predstavljajo tisto izjemo, ki nam omogoča, da zdaj za kratek čas vnovič poslušamo. Zadovoljni in ponosni smo, da lahko s

svojimi močmi prispevamo k izvedbi največjega športnega dogodka v Sloveniji v tem izjemnem času,« je povedal Milan Sajovic, direktor družbe Hit Alpinea. Še pred ponovnim zagonom poslovanja, ki s seboj sicer prinese veliko stroškov, je bilo tokrat treba poskrbeti za stroge preventivne ukrepe za preprečevanje okužb. Kot so pojasnili v družbi Hit Alpinea, so se temeljito lotili generalnega čiščenja,

razkuževanja in ogrevanja hotelskih prostorov, priprav na delo in izobraževanja zaposlenih. V delovne procese so vključili okoli 150 zaposlenih, ti so bili pred začetkom dela v samoizolaciji in testirani na koronavirus. V času dela se zaposleni ne bodo vračali domov, prav tako morajo slediti vsem varnostnim protokolom, predvidena so dodatna preventivna testiranja. Znotraj hotelov so vzpostavljene tudi posebne

samoizolacijske sobe za goste, ki bi bili morebiti pozitivni na koronavirus. Gostje so nameščeni v Hotelu Kompas, Ramada Resortu ter Ramada Hotel & Suites. Zanimiva je tudi vzpostavitev t. i. mehurčkov, kjer so znotraj posameznega hotela določena območja, kjer se zaposleni in gostje lahko gibljejo. Drugim je vstop strogo prepovedan, prav tako tudi stiki z zunanjim svetom.

Da bi kljub strogim varnostnim ukrepom gostom omogočili udobno bivanje, so v družbi Hit Alpinea v času zaprtja prenovili lobijske prostore v Ramada Resortu in Hotelu Kompas, v delu hotelov kupili nova ležišča višjega nivoja, prav tako so hotelske prostore praznično okrasili. »Smučarski skakalci imajo tokrat Kranjsko Goro in Planico povsem zase. Želimo pa si, da bi v podobnem vzdušju lahko ob upoštevanju ustreznih ukrepov za varovanje zdravja in preprečevanje okužb sprejeli tudi druge goste. Pomembno je, da bomo o možnosti vnovičnega odprtja pravočasno obveščeni. Le tako se bomo lahko na delo ustrezno pripravili, gostom pa omogočili čim brezskrbnejši oddih,« je še povedal Milan Sajovic.

Kljub strogim varnostnim ukrepom želijo gostom omogočiti prijetno in udobno bivanje.

Virtualni navijači v Planici

MAJA BERTONCELJ

Kranj – Letošnje svetovno prvenstvo v poletih v Planici bo minilo brez prisotnosti gledalcev na samem prizorišču. Bo pa navijaško vzdušje omogočeno virtualno – z Zavarovalnico Triglav.

Vsako, ki želijo soustvarjati edinstveno navijaško vzdušje, lahko svojo

prijavo odda na spletni strani <https://www.triglav.si/planica>. Omejeno število prijavljenih navijačev se bo utripu svetovnega prvenstva v smučarskih poletih v vseh štirih dneh lahko pridružil z uporabo mobilnih naprav, tablic ali računalnikov s kamerami, s katerimi bodo s pomočjo orodja za oddaljena srečanja v živo

delili utrip navijanja iz svoje dnevne sobe. »Kranjska območna enota Zavarovalnice Triglav je že tradicionalno povezana z okoljem in družbo, v katerih deluje. Zato vsako leto obisk nepozabnega športnega spektakla omogoča tudi mladim navijačem z Gorenjskega. Navijaški utrip si želimo med najmlajše in tudi odrasle ljubitelje

smučarskih skokov pripeljati tudi letos. Zato športne navdušence vseh starosti vabimo, da se pridružijo virtualnemu navijanju kar iz domačega naslonjača,« je povedala Janka Planinc, direktorica Območne enote Kranj Zavarovalnice Triglav.

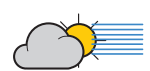
Prijave za posamezni tekmovalni dan (še za jutri in v nedeljo) so odprte do 18. ure na dan pred določenim tekmovanjem. Število prostih mest na virtualni tribuni je omejeno.

vremenska napoved

Danes bo pretežno oblačno in večinoma suho vreme. Jutri so ponekod možne rahle padavine. V nedeljo se bo čez dan od zahoda postopno jasnilo.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK

-1/2 °C

SOBOTA

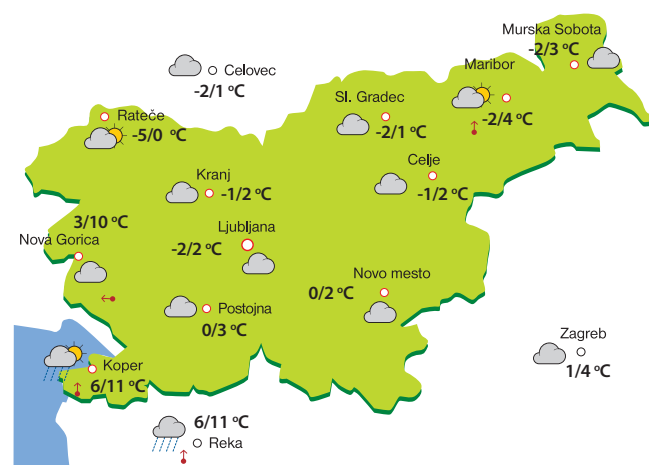

0/2 °C

NEDELJA

-3/3 °C

Cesta Dražgoše–Kropa od torca spet prevozna

SIMON ŠUBIČ

Jamnik – Regionalna cesta Dražgoše–Kropa, na katero se je v nedeljo vsul zemeljski plaz, je od torca spet prevozna, so sporočili iz Mestne občine Kranj (MOK). Plaz je na cesti, ki se nahaja približno 150 metrov od radovljiške in kranjske občinske meje, odvrnil med 50 in 70 'kubiki' zemlje, vendar z izjemo poškodovane odbojne ograje

dodatne škode ni povzročil. Zemljo, ki je zasula cesto, so odstranili in od torca je spet prevozna. »Rešitev je le časna, saj bo potrebna sanacija odlomljene brežine, ki bi zagotovila varnost na lokaciji. Gre namreč za območje zemljišč, ki ob močnem deževju polzijo. Za sanacijo brežine bodo pri Direkciji Republike Slovenije za infrastrukturo poskrbeli, ko bo vreme to dopuščalo,« so pojasnili na MOK-u.

Foto: MOK

Ponekod zapadlo veliko snega

Kranj – V preteklih dneh so ponekod na Gorenjskem dobili konkretno pošiljko snega, ki je zapadel tudi v nižjih predelih. Še posebej obilno je snežilo v noči s torca na sredo. Po podatkih Agencije RS za okolje je bila tako včeraj zjutraj snežna odeja na Gorenjskem debela od nič pa vse 255 centimetrov, kolikor je znašala na Kredarici. Na Voglu je bilo denimo 140 centimetrov snega, na Vršiču 116, Rudnem polju 110, Krvavcu 46, Ratitovcu 43 in na Blegošu 32 centimetrov. V Ratečah so ga namerili 60 centimetrov, na Jezerskem 17 in v Sorci 14 centimetrov.

Zasnežena Kranjska Gora

Danes ni odprtja Pravljične dežele Gorajte

Gorajte – Danes bi morali odpreti Pravljično deželo Gorajte, na katero se ekipa društva Oddih Gorajte pripravlja že od septembra. Zaradi omejitev gibanja in druženja so prireditelji, že enajsto po vrsti, preložili na čas, ko bodo druženja spet dovoljena. Niso pa opustili humanitarnega dela projekta. Darila za uporabnike VDC, ki jih vsako leto obdarijo v okviru projekta, so pripravili in jih bodo razvozili po posameznih enotah. S seboj bodo vzeli dedka Mraza, ki bo uporabnike od daleč pozdravil. Vsaki enoti bodo podarili še novoletno jelko, pod katero bodo darila.